

CUPRINS

***1. RAPORTUL INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI PE ANUL 2015
- SINTEZĂ -***

***2. COMUNICAT DE PRESĂ
privind activitatea instituției Avocatul Poporului în
Trimestrul I al anului 2016***

***3. FIȘE DE CAZ
- cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului -***

***4. IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI
INTERNAȚIONALE ȘI INTERNE ÎN PERIOADA
IANUARIE – MARTIE 2016***

RAPORTUL INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI PE ANUL 2015 - SINTEZĂ -

În conformitate cu dispozițiile art. 60 din Constituția României, precum și cu cele ale art. 5 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, raportul anual care vizează activitatea instituției pe un an calendaristic este prezentat de Avocatul Poporului până la data de 1 februarie a anului următor, Parlamentului, în vederea dezbaterii acestuia în ședința comună a celor două Camere.

Prezentăm în cele ce urmează o sinteză a raportului Avocatului Poporului pe anul 2015, care a fost înaintat Parlamentului, în termenul legal prevăzut de Legea nr. 35/1997.

VOLUMUL GENERAL DE ACTIVITATE

Prezentarea generală a activității în anul 2015 poate fi sintetizată în următoarele date statistice:

- **15428 de audiențe**, în cadrul cărora au fost invocate încălcări ale drepturilor persoanelor fizice, dintre care **1928** la sediul central și **15300** la birourile teritoriale;
- **12164 de petiții**, înregistrate la instituția Avocatul Poporului, dintre care **8851** la sediul central și **3313** la birourile teritoriale;

Din totalul acestora, **10452** de petiții au fost transmise instituției Avocatul Poporului pe suport de hârtie, **1649** prin poșta electronică, dintre acestea **63** fiind primite din străinătate.

7968 de apeluri telefonice, înregistrate prin serviciul de dispecerat, dintre care **2308** la sediul central și **5660** la birourile teritoriale;

- **240 de anchete**, efectuate de instituția Avocatul Poporului, dintre care **69** anchete la sediul central și **171** la birourile teritoriale;
- **117 de sesizări din oficiu**;
- **28 de recomandări**;
- **1132 de puncte de vedere**, exprimate la solicitarea Curții Constituționale;
- **7 excepții de neconstituționalitate**, ridicate direct de Avocatul Poporului;

În ceea ce privește sesizarea directă a Curții Constituționale cu excepții de neconstituționalitate, menționăm că în anul 2015 s-au înregistrat **643** de solicitări de ridicare de excepții de neconstituționalitate din partea unor petenți.

- **1 acțiune în contencios administrativ**;

În anul 2015, a fost formulată **prima acțiune în contencios administrativ**, având ca obiect cererea de anulare a unei hotărâri de consiliu local privind încadrarea terenurilor intravilane pe zone, care a fost admisă de Tribunalul Dolj.

- **3 recursuri în interesul legii**;

În cursul anului 2015, au fost primite **72** de cereri privind promovarea unui recurs în interesul legii, în diferite domenii: litigii de muncă, proprietate, drepturi patrimoniale, drepturi pentru anumite categorii de persoane - nevătători etc.

- **2 rapoarte speciale**, înaintate prim-ministrului și președinților celor două Camere ale Parlamentului:

- *Raportul special privind problemele identificate în legislația specifică plasamentului în regim de urgență al minorilor în cazul abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență;*

- *Raportul special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate.*

- **54 de vizite efectuate de Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție**

Avocatul Poporului monitorizează, împreună cu reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale și ai asociațiilor profesionale (medici, psihologi, asistenți sociali, sociologi), în mod regulat, tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție în vederea consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale ale acestora, prin vizite desfășurate din oficiu, pe baza unui plan anual de vizitare, ori inopinat sau pe baza sesizării oricărei persoane sau a luării la cunoștință pe orice cale despre existența unei situații de tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante în cadrul unui loc de detenție.

SERVICIUL CONTENCIOS CONSTITUȚIONAL, RECURS ÎN INTERESUL LEGII, CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI JURIDIC, ANALIZĂ ACTE NORMATIVE, RELAȚII EXTERNE ȘI COMUNICARE

Precizări preliminare privind înființarea și funcționarea Serviciului contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative s-a înființat **Serviciul contencios constituțional, recurs în interesul legii, contencios administrativ și juridic, analiză acte normative, relații externe și comunicare**. Acest serviciu este o structură funcțională din cadrul instituției Avocatul Poporului, în subordinea directă a Avocatului Poporului condus de un șef serviciu, care coordonează: **Biroul contencios constituțional și recurs în interesul legii, Biroul contencios administrativ și juridic și Biroul analiză acte normative, relații externe și comunicare**. Birourile menționate sunt conduse de câte un șef de birou. Serviciul menționat a devenit funcțional la 1 martie 2015.

PREZENTAREA ACTIVITĂȚII BIROULUI CONTENCIOS CONSTITUȚIONAL ȘI RECURS ÎN INTERESUL LEGII

Avocatul Poporului se poate implica, prin procedee proprii, în controlul de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, realizat în România de către Curtea Constituțională, astfel:

- poate sesiza Curtea Constituțională cu obiecții de neconstituționalitate privind legile adoptate de Parlament, înaintea promulgării acestora de către Președintele României;
- poate ridica în fața Curții Constituționale, excepții de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele în vigoare;
- formulează, la solicitarea Curții Constituționale, puncte de vedere la excepțiile de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor, care se referă la drepturile și libertățile cetățenilor.

Transpusă în **date statistice**, activitatea instituției Avocatul Poporului în domeniul controlului de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, în anul 2015, s-a concretizat prin formularea a **1132 puncte de vedere**, prin ridicarea directă a **7 excepții de neconstituționalitate**, precum și prin analizarea unui număr de **754 de legi**, în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, înainte de promulgare. Totodată, au fost soluționate **643 petiții** prin care petenții au solicitat Avocatului Poporului sesizarea directă a Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din acte normative.

1.1. Obiecții de neconstituționalitate

Potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată: „Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, la sesizarea (...) Avocatului Poporului”. În vederea exercitării acestui drept, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare la Președintele României, legea se comunică Avocatului Poporului (sau cu 2 zile înainte în cazul legilor adoptate prin procedură de urgență).

În aplicarea dispozițiilor constituționale, Legea nr. 35/1997, republicată și Legea nr. 47/1992, republicată, conține prevederi privind posibilitatea Avocatului Poporului de a formula obiecții de neconstituționalitate. În vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, în anul 2015, au fost analizate 754 proiecte de legi.

În întreaga sa activitate în domeniul controlului de constituționalitate *a priori*, Avocatul Poporului a formulat 3 *obiecții de neconstituționalitate*, dintre acestea 2 fiind admise de către Curtea Constituțională. Examinând activitatea în această materie, se poate concluziona că numărul redus de obiecții de neconstituționalitate se datorează termenului scurt prevăzut de Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, pe care Avocatul Poporului îl are la dispoziție pentru analizarea actului normativ transmis de Parlament.

1.2. Excepții de neconstituționalitate directe

Potrivit art. 146 lit. d) din Constituția României, republicată: „Curtea Constituțională hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și direct de Avocatul Poporului.”

Deși în literatura de specialitate, s-a apreciat că, în lumina dispozițiilor constituționale și legale privind rolul instituției Avocatul Poporului, *excepția poate fi ridicată numai atunci când legile și ordonanțele încalcă drepturile și libertățile persoanelor fizice*, devenind o garanție a exercitării acestora, Curtea Constituțională a constatat, prin Decizia nr. 336/2013, că Avocatul Poporului poate declanșa controlul de constituționalitate pe calea excepției de neconstituționalitate *indiferent de problemele vizate prin aceasta, însă ridicarea directă a excepției de neconstituționalitate este și rămâne la aprecierea exclusivă a Avocatului Poporului, acesta neputând fi obligat sau împiedicat de nicio autoritate publică să ridice o atare excepție.*

În ceea ce privește activitatea concretă desfășurată în materia excepțiilor ridicate direct, în anul 2015, Avocatul Poporului a ridicat un număr de **7 excepții de neconstituționalitate directe**. Din totalul de **7 excepții de neconstituționalitate ridicate direct** de Avocatul Poporului, un număr de **3 au fost admise**, altele **2 au fost respinse**, iar restul de **2 se aflau în curs de soluționare** la data întocmirii raportului anual.

Prezentarea obiectului excepțiilor de neconstituționalitate directe

a) Excepția de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. 335 alin. (4) din Codul de procedură penală

Avocatul Poporului a considerat că dispozițiile art. 335 alin. (4) din Codul de procedură penală referitoare la soluționarea legalității și temeiniciei ordonanței prin care s-a dispus redeschiderea urmăririi penale de către judecătorul de cameră preliminară fără participarea procurorului și a suspectului sau, după caz, a inculpatului, **contravin dreptului la un proces echitabil în componentele sale referitoare la contradictorialitate și oralitate, precum și dreptului la apărare**.

Prin Decizia nr. 496 din 23 iunie 2015 Curtea Constituțională **a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 335 alin. (4) din Codul de procedură penală**, constatând că soluția legislativă potrivit căreia judecătorul de cameră preliminară hotărăște "fără participarea procurorului și a suspectului sau, după caz, a inculpatului" este **neconstituțională**.

b) Excepția de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. 250 alin. (6) din Codul de procedură penală

Avocatul Poporului a apreciat că textul de lege criticat **este neconstituțional** întrucât persoana împotriva căreia judecătorul de cameră preliminară sau instanța de judecată a luat o măsură asigurătorie nu are posibilitatea contestării acestei măsuri, fiind astfel afectate atât accesul său la justiție, dreptul la apărare, cât și prezumția dobândirii licite a averii.

Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, **a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că soluția legislativă cuprinsă în art. 250 alin. (6) din Codul de procedură penală care nu permite și contestarea luării măsurii asigurătorii de către judecătorul de cameră preliminară ori de către instanța de judecată, este neconstituțională**.

c) Avocatul Poporului a ridicat direct excepția de neconstituționalitate cu privire la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 7/2015, apreciind că aceasta contravenea dispozițiilor constituționale ale art. 115 alin. (4) privind regimul ordonanțelor de urgență și ale art. 1 alin. (4) privind principiul constituțional al separației puterilor în stat.

Din examinarea actului normativ, s-a observat că situația extraordinară și urgența erau doar proclamate, fără a fi în realitate motivate și fără a fi precizat vreun element cuantificabil prin care să se demonstreze motivele cu caracter de urgență și situația extraordinară în care se află Guvernul din cauza cărora nu poate asigura îndeplinirea funcției de administrare a proprietății publice și private a statului, cu respectarea principiului economicității, eficienței și eficacității în utilizarea fondurilor publice și în administrarea patrimoniului.

În ceea ce privește excepția directă menționată, trebuie precizat că aceasta a constituit prilejul formulării unei *amicus curiae* de către Centrul de Resurse Juridice, APADOR-CH, precum și de către o serie de organizații membre ale Rețelei pentru Apărarea Drepturilor Cetățenești, în sprijinul excepției de neconstituționalitate ridicată de Avocatul Poporului.

Instanța de contencios constituțional **a admis excepția** ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 7/2015 privind stabilirea destinației unor bunuri imobile confiscate sunt neconstituționale.

d) Excepția de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. 155 alin. (4) din Codul penal

Examinând dispozițiile art. 155 alin. (4) din Codul penal, prin raportare la art. 147 alin. (4) din Constituție, Avocatul Poporului a reținut că soluția legislativă referitoare la înlăturarea răspunderii penale este afectată de un viciu de neconstituționalitate din perspectiva considerentelor reținute în Decizia nr. 1092 din 18 decembrie 2012 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 124 din Codul penal din 1969.

Prin Decizia nr. 147 din 12 martie 2015, publicată în Monitorul oficial al României nr. 328 din data de 14 mai 2015, **Curtea Constituțională a respins ca inadmisibilă excepția** ridicată apreciind că actuala critică de neconstituționalitate a prevederilor art. 155 alin. (4) din Codul penal are în vedere aplicarea legii penale mai favorabile de către instanțele de judecată.

e) Avocatul Poporului a ridicat excepția de neconstituționalitate cu privire la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, în integralitatea ei, apreciind că aceasta contravine prevederilor art. 115 alin. (6) din Constituție, din perspectiva încălcării prin pct. 8. (viii) al pct. 13 din același act normativ a dispozițiilor art. 1 alin. (4), art. 21, art. 52 alin. (1), art. 53, art. 124 alin. (3) și art. 135 alin. (2) din Legea fundamentală.

Avocatul Poporului a observat că, deși procesul-verbal de constatare a contravenției este supus controlului instanței de judecată, hotărârea judecătorească de anulare a acestuia nu are nici o finalitate cu caracter reparatoriu pentru persoana vătămată în patrimoniul său, întrucât amenda și suma de bani achitată nu se restituie, așa cum reiese din textul legal criticat. În context, a subliniat faptul că lipsirea de efecte a unei hotărâri judecătorești conduce la încălcarea prevederilor constituționale ce consacră separația și echilibrul puterilor în stat.

Curtea Constituțională a respins, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor pct.8 (viii) al art. 1 pct. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2015, cât privește teza „nu se restituie în cazul în care, la solicitarea operatorului economic, instanța de judecată anulează procesul-verbal de constatare a contravenției.” Respingerea ca inadmisibilă a excepției directe a fost determinată de modificarea de către legiuitorul delegat a soluției legislative criticate, modificare intervenită între data sesizării Curții Constituționale și data pronunțării soluției.

f) Excepția de neconstituționalitate a prevederilor anexei nr. 3³⁰ a Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Sisești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, cu modificările și completările ulterioare.

Avocatul Poporului a apreciat că Anexa nr. 3³⁰ a Legii nr. 45/2009 contravenea dispozițiilor art. 44 din Constituție și ale art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborat cu art. 11 și 20 din Constituție și art. 17 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, în măsura în care suprafețele cuprinse în anexă se suprapun cu suprafața de 37,7545 ha, asupra căreia a fost reconstituit dreptul de proprietate al foștilor proprietari, prin Hotărârea nr. 825/9 noiembrie 2007 a Comisiei Județene de Fond Funciar Bistrița-Năsăud, confirmată prin decizia civilă nr.

153/R/2010 irevocabilă, pronunțată de Tribunalul Bistrița-Năsăud-Secția civilă, în dosarul nr. 3980/190/2009.

Până la data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională nu a pronunțat nicio decizie în dosar.

g) Excepția de neconstituționalitate referitoare la prevederile art. 436 alin. (2), art. 439 alin. (4)¹ teza întâi și art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură penală

Avocatul Poporului a apreciat că textele legale criticate **sunt neconstituționale** sub aspectul *impunerii obligației inculpatului, părții civile și părții responsabile civilmente de a formula recursul în casație numai prin intermediul unui avocat care poate pune concluzii în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție*, sub sancțiunea restituirii cererii, pe cale administrativă, respectiv a respingerii, prin încheiere definitivă, întrucât acestea erau de natură să contravină dispozițiilor art. 21 alin. (1) și (2), art. 24, art. 11, art. 20 și art. 148 din Legea fundamentală, art. 6 paragraful 1 și 3 lit. c) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 14 paragraful 3 lit. d) din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice și art. 47 paragraful 3 și art. 52 alin. (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

Până la data întocmirii prezentului raport, Curtea Constituțională nu a pronunțat o soluție în acest dosar.

În plus, amintim faptul că în anul 2015 s-a soluționat una dintre excepțiile directe ridicate de Avocatul Poporului în anul 2014, și anume, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 112¹ alin. (2) lit. a) din Codul penal.

Prin Decizia nr. 11 din 15 ianuarie 2015 Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată direct de Avocatul Poporului și a constatat că dispozițiile art. 112¹ alin. (2) lit. a) din Codul penal sunt constituționale în măsura în care confiscarea extinsă nu se aplică asupra bunurilor dobândite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal.

1.3 Formularea punctelor de vedere asupra neconstituționalității legilor și ordonanțelor care se referă la drepturile omului

În anul 2015, Avocatul Poporului a formulat un număr de 1132 puncte de vedere la solicitarea Curții Constituționale; dintre acestea într-un număr de 54 de dosare ale Curții Constituționale au fost formulate puncte de vedere fie în sensul neconstituționalității textelor legale criticate, fie sub rezervă de interpretare a dispozițiilor legale invocate de autorii excepțiilor de neconstituționalitate.

Prezentarea punctelor de vedere formulate de Avocatul Poporului la solicitarea Curții Constituționale

În cele ce urmează vom prezenta, pentru exemplificare, obiectul unora dintre excepțiile de neconstituționalitate în privința cărora Avocatul Poporului a formulat punctul său de vedere în sensul neconstituționalității dispozițiilor legale invocate, fie punctul de vedere a fost exprimat sub rezervă de interpretare a textelor legale criticate.

a) Obiectul excepției de neconstituționalitate l-au constituit *dispozițiile art. 665 alin. (2) [actual art. 666 alin. (2)] din Codul de procedură civilă* astfel cum a fost modificat prin art. I pct. 29 din Legea nr. 138/2014, față de art. 21 alin. (3) din Constituție. Avocatul Poporului a considerat că este nesocotit dreptul la un proces echitabil, întrucât noile prevederi cuprinse în

Codul de procedură civilă, republicat, instituiau monopolul exercitării activității de executare silită în sarcina executorului judecătoresc,

Curtea Constituțională a **admis o excepție de neconstituționalitate** având ca obiect prevederile art. 666 din Codul de procedură civilă, soluție pronunțată într-un alt dosar.

b) Avocatul Poporului a formulat punctul său de vedere în sensul neconstituționalității prevederilor art. 509 alin. (1) pct. 11 și alin. (2) din Codul de procedură civilă, față de art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (1), (2), (3) și art. 147 alin. (4) din Constituție.

Avocatul Poporului a apreciat că prevederile art. 509 alin. (1) pct. 11 din Codul de procedură civilă sunt neconstituționale în măsura în care nu permit revizuirea unei hotărâri judecătorești definitive prin care, fără a se evoca fondul, acțiunea a fost respinsă, iar Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra excepției invocate în acea cauză, declarând neconstituțională prevederea care a făcut obiectul acelei excepții.

Curtea Constituțională a **admis excepția de neconstituționalitate** și a constatat că sintagma „pronunțate asupra fondului sau care evocă fondul” din cuprinsul dispozițiilor art. 509 alin. (1) din Codul de procedură civilă este neconstituțională cu referire la motivul de revizuire prevăzut la pct. 11 din cuprinsul acestora.

c) Avocatul Poporului a formulat punctul său de vedere în sensul neconstituționalității dispozițiilor art. 318 alin. (1) din Codul de procedură penală, raportate la art. 314 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală, prin raportare la art. 1 alin. (3), alin. (5), art. 124 alin. (1) și art. 131 alin. (1) din Legea fundamentală.

Referitor la prevederile art. 318 din Codul de procedură penală, Curtea Constituțională, cu majoritate de voturi, a **admis excepția de neconstituționalitate** și a constatat că **dispozițiile art. 318 din Codul de procedură penală sunt neconstituționale.**

d) Punctul de vedere exprimat de Avocatul Poporului în privința excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. (1) și (2) din Legea nr. 283/2011 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 80/2010 pentru completarea art. 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 37/2008 privind reglementarea unor măsuri financiare în domeniul bugetar, a fost în sensul neconstituționalității textului invocat față de art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât se crea o diferențiere de salarizare între persoanele care au aceeași vechime și îndeplinesc aceeași funcție, fără să existe o justificare obiectivă și rezonabilă.

Prin Decizia nr. 607/2015, Curtea Constituțională a **respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate** și a constatat că prevederile criticate sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

e) În privința dispozițiilor art. 4 teza întâi din Legea nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului a formulat punctul său de vedere în sensul că acestea sunt constituționale numai în măsura în care noile prevederi nu se aplică cererilor formulate și depuse, în termen legal, la entitățile investite de lege, nesoluționate până la data intrării în vigoare a acestei legi, în care instanțele s-au pronunțat irevocabil/definitiv asupra calității de persoane îndreptățite și asupra întinderii dreptului de proprietate.

Prin Decizia nr. 466/2015 Curtea Constituțională a **respins ca neîntemeiată** excepția de neconstituționalitate.

f) Referitor la critica de neconstituționalitate a art. 296²⁷ și a art. 296²⁸ din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 56

alin. (2) din Constituție, Avocatul Poporului a apreciat că dispozițiile criticate sunt neconstituționale.

Avocatul Poporului a arătat că reglementarea trebuie să respecte și principiul constituțional al justei așezări a sarcinilor fiscale, în considerarea jurisprudenței Curții Constituționale care a consacrat conceptul potrivit căruia *"fiscalitatea trebuie să fie nu numai legală, ci și proporțională, rezonabilă, echitabilă și să nu diferențieze impozitele pe criteriul grupelor sau categoriilor de cetățeni"* (Decizia nr. 6/1993, Decizia nr. 3/1994, Decizia nr. 940/2010, și Decizia nr. 164/2013).

Prin Decizia nr. 903/2015, Curtea Constituțională a **respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate** (decizie în faza de redactare, la data întocmirii raportului).

g) Avocatul Poporului a considerat că dispozițiile art. 47 din Legea nr. 71/2011 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 287/2009 privind Codul civil sunt neconstituționale în măsura în care se aplică și acțiunilor în contestația filiației față de tatăl din căsătorie.

Avocatul Poporului a apreciat că **dreptul copilului de a-și cunoaște identitatea trebuie protejat în toate formele, indiferent că este vorba de copiii născuți anterior intrării în vigoare a noului Cod civil sau de cei născuți după intrarea în vigoare a acestuia.**

Prin Decizia nr. 847/2015, Curtea Constituțională a **respins excepția de neconstituționalitate invocată.**

h) Într-un punct de vedere exprimat în privința prevederilor art. 209 alin. (16) din Codul de procedură penală, Avocatul Poporului a apreciat că prevederile criticate **sunt constituționale în măsura în care se consideră că termenul de 6 ore are natura juridică a unui termen peremptoriu.** Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituiau dispozițiile art. 209 alin. (16) din Codul de procedură penală, raportate la art. 16, art. 21 alin. (3) și art. 24 din Constituție.

Până la data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu pronunțase o decizie în privința textului de lege criticat.**

i) Examinând critica de neconstituționalitate a art. 215¹ din Codul de procedură penală, Avocatul Poporului a apreciat, în punctul de vedere transmis Curții Constituționale, că dispozițiile legale indicate ar contraveni art. 16, art. 21 și art. 24 din Constituție. Pentru a se asigura egalitatea în drepturi a cetățenilor, sub aspectul unui necesar echilibru al armelor în cadrul procesului penal, dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, ar trebui ca **procedura de prelungire a măsurii controlului judiciar să fie explicit reglementată sub toate aspectele, inclusiv în ceea ce privește termenul de depunere a propunerii de prelungire a măsurii.**

La data întocmirii raportului, Curtea Constituțională **nu pronunțase o decizie în privința textului de lege criticat.**

j) Avocatul Poporului a formulat punctul său de vedere în sensul că dispozițiile art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează că *"termenul de 5 zile înainte de expirarea duratei măsurii arestului la domiciliu"* este un termen de recomandare, iar nu un termen imperativ.

Până la data întocmirii prezentului raport, Curtea Constituțională **nu se pronunțase în privința excepției de neconstituționalitate invocată.**

k) Pentru identitate de rațiune cu argumentele prezentate în dosarul arătat mai sus având ca obiect prevederile art. 222 alin. (4) din Codul de procedură penală, Avocatul Poporului a formulat punctul său de vedere și în privința art. 207 alin. (1) din Codul de procedură penală, arătând că acesta este neconstituțional în măsura în care se interpretează că *"termenul de 5*

zile înainte de expirarea duratei măsurii preventive” este un termen de recomandare, iar nu un termen imperativ.

Până la data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu pronunțase o decizie** în privința excepției de neconstituționalitate invocată.

l) În privința dispozițiilor art. 142¹ și ale art. 143 alin. (2¹) din Codul de procedură penală, Avocatul Poporului și-a exprimat punctul de vedere în sensul neconstituționalității acestora în raport de prevederile art. 1 alin. (5), art. 21 și art. 24 din Legea fundamentală, motivat de faptul că nu permit inculpatului sau apărătorului acestuia accesul nemijlocit la probele administrate în proces, în speță, la datele rezultate din activitățile de supraveghere tehnică.

Până la data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu pronunțase o decizie** în privința excepției de neconstituționalitate invocată.

m) Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 54 alin. (4) din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, Avocatul Poporului a apreciat că acestea sunt neconstituționale în măsura în care se aplică și persoanelor cu handicap admise în centru înainte de intrarea în vigoare a Ordinului nr. 468/2009.

Până la data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu se pronunțase** în privința excepției de neconstituționalitate invocată.

n) Examinând criticile de neconstituționalitate aduse dispozițiilor art. 76 alin. (2) din Legea nr. 293/2004, privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, față de art. 1 alin. (4), (5) și art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție, Avocatul Poporului a considerat că acestea pot fi reținute. Potrivit textului criticat, procedura de stabilire a răspunderii patrimoniale, vizând executarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, ajungea, în aplicarea art. 76 alin. (2) din Legea nr. 293/2004, republicată, cu modificările ulterioare, să fie reglementată prin act administrativ al ministrului justiției, ceea ce contravine dispozițiilor constituționale.

La data întocmirii raportului anual, **dosarul se afla în fază de raport**, pe rolul Curții Constituționale.

o) Avocatul Poporului a apreciat că prevederile art. 37¹ alin. (4) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, sunt neconstituționale în măsura în care limitează posibilitatea decontării cheltuielilor de transport doar la activitățile de formare continuă, arătând că textul criticat instituie o discriminare între personalul de instruire al Institutului Național al Magistraturii, care participă la activități de formare profesională continuă, pe de o parte, și personalul de instruire care desfășoară activități în cadrul formării inițiale, pe de altă parte.

Până la data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu se pronunțase** în privința excepției de neconstituționalitate invocată.

p) Referitor la critica de neconstituționalitate a art. 486 alin. (2) din Codul de procedură penală, față de art. 16 și art. 21 din Constituție, Avocatul Poporului a reținut că dispozițiile legale criticate care stabileau că instanța lasă nesoluționată acțiunea civilă în cazul în care aceasta admite acordul de recunoaștere a vinovăției și între părți nu s-a încheiat tranzacție sau acord de mediere cu privire la acțiunea civilă **aduc atingere principiului egalității cetățenilor în fața legii**.

La data întocmirii raportului anual, dosarul se afla în curs de soluționare pe rolul Curții Constituționale.

r) În privința dispozițiilor art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului și-a exprimat punctul de vedere în sensul neconstituționalității acestora, prin raportare la art. 1 alin. (3)-(5), art. 24 alin. (1), art. 73 alin. (3) lit. j) și p), art. 118 alin. (2) și art. 148 alin. (2) și (4) din Constituție, întrucât deși raportul de serviciu al polițistului trebuie să fie reglementat prin lege organică, textul legal criticat permitea reglementarea printr-un act administrativ infralegal, care, de altfel, nici măcar nu fusese publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

La data întocmirii raportului anual, dosarul se afla în curs de soluționare pe rolul Curții Constituționale.

s) Pentru identitate de raționament cu cel amintit în cazul punctului de vedere formulat în privința art. 22 alin. (7) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului și-a exprimat punctul de vedere în sensul neconstituționalității art. 78 alin. (1) și art. 27 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, prin raportare la art. 1 alin. (4) și (5) și art. 73 alin. (3) lit. j) din Constituție.

Procedura și cazurile de modificare și/sau suspendare a raporturilor de serviciu ale polițistului, precum și selecționarea, pregătirea, obținerea gradelor profesionale și evoluția profesională a polițiștilor sunt aspecte esențiale care vizează executarea raporturilor de serviciu ale polițiștilor, care potrivit textelor de lege criticate, erau reglementate prin acte administrative, iar nu prin lege organică.

La data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională nu se pronunțase asupra excepției de neconstituționalitate invocată.

ș) Într-o situație similară celei expuse anterior, se află și legislația referitoare la cadrele militare, astfel încât, în cazul excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 73 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la art. 1 alin. (4) și (5), art. 31, art. 73 alin. (3) lit. t) și art. 118 alin. (2) din Constituție, Avocatul Poporului a apreciat că textele criticate încalcă prevederile constituționale incidente.

Deși atribuția reglementării statutului cadrelor militare aparține exclusiv majorității parlamentare absolute, prin normele criticate aceasta a fost delegată unui membru al Guvernului, iar aspecte ce trebuie stabilite, conform imperativelor constituționale, prin lege organică, dobândesc în fapt, caracter infralegal, administrativ, eludând regimul juridic stabilit la nivel constituțional pentru domeniul în cauză, încălcând și principiul separației puterilor în stat.

La data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională nu se pronunțase asupra excepției de neconstituționalitate invocată.

t) Dispozițiile art. 539 alin. (2) din Codul de procedură penală, au fost apreciate ca fiind neconstituționale în măsura în care se consideră că dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale de libertate, se acordă numai în situațiile expres și limitativ specificate de lege.

Avocatul Poporului a arătat că, în cazul în care dispoziția legală în cauză ar exclude angajarea răspunderii statului pentru oricare altă eroare judiciară, o asemenea limitare ar contraveni art. 52 alin. (3) din Constituție care instituie competența legiuitorului de a reglementa despăgubirea, nicidecum de a alege erorile judiciare pentru care statul își asumă răspunderea.

La data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu se pronunțase** asupra excepției de neconstituționalitate invocată.

t) În ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 68 alin. (7) teza a doua din Codul de procedură penală, față de art. 15 alin. (1) din Constituție, Avocatul Poporului a apreciat că desființarea, prin noua reglementare a procedurii penale, a dreptului de a ataca orice încheiere de soluționare a abținerii sau recuzării afectează dreptul în chiar esența/existența sa.

La data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu se pronunțase** asupra excepției de neconstituționalitate invocată.

u) Avocatul Poporului a formulat un punct de vedere în sensul că dispozițiile art. 381 alin. (7) din Codul de procedură penală sunt constituționale în măsura în care se va ține seama numai de depozițiile martorilor cărora toate părțile au avut posibilitatea să le adreseze întrebări în fazele anterioare ale procesului penal, ca o garanție a respectării principiului contradictorialității.

La data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu se pronunțase** asupra excepției de neconstituționalitate invocată în acest dosar.

v) În punctul de vedere formulat, prevederile art. 252 alin. (2) din Codul de procedură civilă, republicat, au fost apreciate de Avocatul Poporului ca fiind neconstituționale, prin raportare la art. 1 alin. (5) și art. 20 din Constituție, motivat de faptul că în lipsa aducerii actelor normative la cunoștința publică, cetățeanul nu poate să prevadă consecințele sau să își corecteze/adapteze conduita și nu i se poate imputa necunoașterea normelor legale.

La data întocmirii raportului anual, Curtea Constituțională **nu se pronunțase** asupra excepției de neconstituționalitate invocată în acest dosar.

1.4 Petiții având ca obiect solicitarea de ridicare a unei excepții directe

Avocatul Poporului a primit un număr de **643** **petiții referitoare la solicitarea de ridicare a unei excepții de neconstituționalitate privind legi sau ordonanțe în vigoare**. Petițiile adresate Avocatului Poporului prin care se solicită sesizarea Curții Constituționale trebuie să cuprindă, pe lângă normele criticate și textele constituționale pretins încălcate, o evidențiere concretă a motivelor de neconstituționalitate. Toate acestea sunt necesare în contextul în care potrivit art. 10 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, republicată, „sesizările trimise Curții Constituționale, pe lângă faptul că trebuie să fie făcute în formă scrisă, ele trebuie să fie și motivate”.

Procedura sesizării Curții Constituționale este o procedură care implică aspecte judiciare, acesta fiind motivul pentru care petițiile în această materie trebuie să îndeplinească anumite cerințe specifice. Astfel, sesizarea de neconstituționalitate trebuie să cuprindă 3 elemente: textul legal în vigoare contestat din punctul de vedere al constituționalității, textul constituțional de referință pretins încălcat, precum și motivarea relației de contrarietate existente între cele două texte, cu alte cuvinte, motivarea neconstituționalității textului criticat.

IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN ACTIVITATEA DE INTERPRETARE ȘI APLICARE UNITARĂ A LEGII DE CĂTRE INSTANȚELE DE JUDECATĂ

Potrivit prevederilor procedurale civile și penale, Avocatul Poporului are îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe **asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești**. Avem în vedere, în acest sens, prevederile art. 471 din Codul de procedură penală, respectiv art. 514 din Codul de procedură civilă,

potrivit cărora pentru a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către toate instanțele judecătorești, Avocatul Poporului are îndatorirea să ceară Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe asupra problemelor de drept care au fost soluționate diferit de instanțele judecătorești.

În exercitarea atribuțiilor sale în acest domeniu, în anul 2015, Avocatul Poporului a înaintat instanței supreme un număr de **3 solicitări de recurs în interesul legii**, putându-se observa o intensificare a activității Avocatul Poporului față de anii anteriori. În plus, au fost soluționate **85 de petiții** având ca obiect solicitarea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție cu recursuri în interesul legii în diferite domenii.

2.1. Prezentarea obiectului recursurilor în interesul legii formulate de Avocatul Poporului

a) Prin recursul în interesul legii formulat în luna ianuarie 2015, Avocatul Poporului a cerut Înaltei Curți de Casație și Justiție să se pronunțe în privința problemei de drept referitoare la legalitatea hotărârilor adoptate de consiliile locale în vederea reglementării procedurii privind ridicarea vehiculelor staționate neregulamentar, constatarea și aplicarea contravențiilor prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin Decizia nr. 9/2015 Înalta Curte de Casație și Justiție, a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că: "(...)procedura de aplicare a măsurii tehnico-administrative constând în ridicarea vehiculelor staționate/oprite neregulamentar pe partea carosabilă, prevăzută de art. 64 și art. 97 alin. (1) lit. d) și alin. (6) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, nu poate fi reglementată prin hotărâri ale consiliilor locale."

b) Recursul în interesul legii privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, respectiv ale art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, și anume stabilirea înțelesului termenului "nevăzător"

În opinia Avocatului Poporului dispozițiile art. 59 din Legea nr. 263/2010 și art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 **se aplică și persoanelor cu gradul de handicap accentuat.**

Prin Decizia nr. 16 din 21 septembrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 47 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, respectiv a prevederilor art. 59 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, **noțiunea de "nevăzător" se referă exclusiv la cecitatea absolută.**

c) Recursul în interesul legii privind interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale privind includerea perioadei de ucenicie la calculul vechimii în muncă

În opinia Avocatului Poporului perioada de ucenicie trebuie să fie luată în considerare ca stagiul de cotizare în situațiile în care se face dovada plății contribuțiilor de asigurări sociale.

Prin Decizia nr. 18 din 5 octombrie 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că perioada în care o persoană a fost ucenic cu plată și a urmat cursurile unei școli profesionale:

✓ anterior datei de 1 ianuarie 1949 va fi considerată stagiul de cotizare dacă ucenicii au primit salariu ori au cotizat la fostele case de asigurări sociale;

✓ între 1 ianuarie 1949 și 1 ianuarie 1954 va fi considerată vechime în muncă, indiferent dacă în privința ucenicilor a existat obligația virării contribuțiilor la fostele case de asigurări sociale, dar va reprezenta stagiul de cotizare numai în măsura în care s-a cotizat la fostele case de asigurări sociale;

✓ după 1 ianuarie 1954 și până la 1 aprilie 2001 va fi considerată stagiul de cotizare și vechime în muncă perioada practicii în producție.

În acest context, amintim faptul că în anul 2015, Înalta Curte de Casație și Justiție a soluționat două recursuri în interesul legii promovate de Avocatul Poporului în anii anteriori. Astfel, un prim recurs în interesul legii l-a constituit interpretarea dispozițiilor art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii nr. 455/2001 privind semnătura electronică, republicată, din punctul de vedere al semnăturii agentului constatatator necesare legalității procesului-verbal de contravenție, pentru contravențiile sancționate de Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare. Instanța supremă, a decis că **procesele-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, prevăzute de art. 8 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002, încheiate potrivit art. 9 alin. (1) lit. a), alin. (2) și (3) din aceeași ordonanță a Guvernului, transmise persoanelor sancționate contravențional pe suport hârtie, sunt lovite de nulitate absolută pentru lipsa semnăturii olografe a agentului constatatator, în raport cu dispozițiile art. 17 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 (Decizia nr. 6/2015).**

Cel de-al doilea recurs în interesul legii l-a constituit cel referitor la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligațiile bănești, a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligațiile bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, a dispozițiilor art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare și a dispozițiilor art. 994 din Codul civil din anul 1864, ale art. 1.535 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, ale art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin decizia pronunțată, **Înalta Curte de Casație și Justiție a hotărât că dobânda care se acordă pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite prin hotărâri judecătorești, este dobânda fiscală prevăzută de dispozițiile art. 124 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură fiscală, coroborat cu dispozițiile art. 120 alin. (7) din același act normative.** Totodată, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 994 din Codul civil din anul 1864, ale art. 1.535 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, ale art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, momentul de la care curge dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești, este reprezentat de data plății acestor taxe (Decizia nr. 14/2015).

2.2. Petiții având ca obiect solicitări de formulare a unui recurs în interesul legii

Așa cum am menționat anterior, activitatea Biroului contencios constituțional și recurs în interesul legii în materia recursului în interesul legii s-a concretizat, pe lângă cele 3 recursuri în interesul legii prezentate anterior, și în examinarea unui număr de **85 petiții** având ca obiect îndatorirea Avocatului Poporului de a sesiza Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea soluționării cazurilor de practică judiciară neunitară. În pofida numărului mare de petiții având acest obiect, observăm că doar trei dintre acestea au condus la sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, întrucât doar în cazul acestora au fost întrunite condițiile de fond și de formă pentru recurgerea la această instituție procedurală.

Pentru exercitarea de către Avocatul Poporului a atribuției privind promovarea unui recurs în interesul legii este necesară întrunirea unor **condiții ce decurg atât din legislația procedurală civilă sau penală, cât și din jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție în materia recursului în interesul legii.**

În primul rând, petiția adresată instituției Avocatul Poporului trebuie să fie însoțită de **copii ale hotărârilor judecătorești din care să rezulte interpretarea diferită a aceleiași probleme de drept de către instanțe de judecată aflate în circumscripțiile mai multor curți de apel**, scopul acestei proceduri excepționale fiind unificarea practicii la **nivelul întregii țări**.

De asemenea, în activitatea sa de asigurare a unificării practicii judiciare prin recursul în interesul legii, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că **sesizarea trebuie să cuprindă nu numai problema de drept, ci și dispozițiile legale a căror interpretare și aplicare diferită au determinat practica judiciară neunitară la nivelul întregii țări**. În acest sens, în jurisprudența sa, Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că „*Dezideratul recursului în interesul legii și rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție în această procedură sunt unificarea interpretării și aplicării legii, ceea ce este distinct de cel al unificării practicii judiciare, care presupune un alt mecanism*” (Decizia nr. 20/2013).

Așadar, Avocatul Poporului are posibilitatea promovării unui recurs în interesul legii în raport cu normele legale potrivit cărora recursul în interesul legii este admisibil numai dacă se face dovada că problemele de drept care formează obiectul judecății au fost soluționate în mod diferit prin hotărâri judecătorești definitive, care se anexează cererii.

În al doilea rând, scopul recursului în interesul legii, astfel cum rezultă din prevederile Codului de procedură civilă/penală, este de „*a se asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii pe întreg teritoriul României*” în urma sesizării unor chestiuni de drept care au primit o soluționare diferită din partea instanțelor judecătorești. Acesta **nu reprezintă o cale de atac cu efect de modificare a hotărârilor judecătorești pronunțate într-o cauză și nu poate afecta raporturile juridice care au fost deja soluționate prin pronunțarea unor hotărâri judecătorești care se bucură de autoritate de lucru judecat**.

PROPUNERI DE MODIFICARE A LEGISLAȚIEI REȚINUTE DIN EXAMINAREA PETIȚIILOR SOLUȚIONATE

Având în vedere prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *rapoartele anuale pot să conțină recomandări privind modificarea legislației*, prezentăm în continuare o serie de propuneri de modificare a legislației, reținute din petițiile care au fost soluționate de către consilierii Serviciului contencios constituțional.

a) modificarea art. 28 din Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, în sensul ca persoanele cu handicap să poată

beneficia de scutire de la plata tarifului de utilizare pentru autovehicule și nu doar pentru autoturisme, cum este în prezent;

b) modificarea art. 107² din Legea nr. 8/1996 în sensul acordării remunerației compensatorii pentru autorii și editorii de operă scrisă în cazul realizării unei copii private în format digital;

c) introducerea unor norme legale privind rolurile nominale unice, care să prevadă, în mod expres, posibilitatea oricărui coproprietar de a plăti impozitele și taxele pentru coproprietate, pe numele tuturor coproprietarilor;

d) eliminarea pragului minim obligatoriu pentru aplicarea contribuției pentru asigurările de sănătate, de douăsprezece salarii de bază minime brute pe țară [art. 179 alin. (3) teza a doua din Codul fiscal];

e) eliminarea obligației de a plăti contribuția pentru asigurările de sănătate pentru persoanele fără venituri (prevăzută în art. 180 din Noul Cod fiscal);

f) modificarea dispozițiilor art. 489 alin. (5)-(8) din Noul Cod fiscal care acordă dreptul consiliului local de a majora impozitul pe clădiri și impozitul pe teren cu până la 500%, pentru clădirile și terenurile intravilane neîngrijite, fără a defini termenul "neîngrijit" și fără a stabili alte condiții, cum de exemplu se menționează pentru terenul agricol, pentru care se impune o condiție, și anume să fie nelucrat timp de 2 ani consecutiv, impozitul majorat aplicându-se începând cu al treilea an;

g) introducerea obligației organelor fiscale de a comunica contribuabililor natura obligațiilor fiscale (impozite, taxe, contribuții sociale) și termenele de plată în termen rezonabil pentru efectuarea plății;

h) introducerea obligației organelor fiscale de a comunica contribuabililor istoricul fiscal al autovehiculelor achiziționate, inclusiv a plății taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei pe poluare pentru autovehicule, sau a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, după caz;

i) modificarea Legii nr. 567/2004 privind statutul personalului auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești și al parchetelor de pe lângă acestea și al personalului care funcționează în cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice, în sensul acordării pensiei de serviciu pentru personalul auxiliar de specialitate din cadrul Institutului Național de Expertize Criminalistice pensionat anterior intrării în vigoare a acestei legi;

j) modificarea art. 93 din Legea nr. 567/2004, în sensul recunoașterii ca vechime în specialitate a activității depuse de personalul auxiliar al instanțelor judecătorești și al parchetelor în anumite funcții juridice recunoscute ca vechime în magistratură;

k) modificarea art. 107 alin. (3) și (5) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, în sensul că pensionarii care nu realizează noi stagii de cotizare, dar care adaugă adevărinite cu veniturile obținute ulterior cererii inițiale de pensioare, să beneficieze de recalcularea pensiei de la data pensionării (cu încadrarea în termenul general de prescripție), nu începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea, deoarece nu se referă la un stagiou nou de cotizare;

l) modificarea dispozițiilor art. 5 din Ordonanța Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, modificată și completată, din perspectiva cuantumului taxelor de timbru, astfel încât legislația în materie să permită cetățenilor exercitarea efectivă a accesului liber la justiție;

m) Modificarea prevederilor art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/2008 privind ajutorul public judiciar în materie civilă, modificată și completată, în sensul majorării

limitei venitului mediu lunar pe membru de familie sub care persoanele pot beneficia de ajutor public judiciar. În aceste condiții, apreciem că de ajutorul public judiciar ar trebui să beneficieze persoanele al căror venit mediu net lunar pe membru de familie, în ultimele două luni anterioare formulării cererii, se situează sub nivelul salariului de bază minim brut pe tară garantat în plată, stabilit prin hotărâre de Guvern.

n) Reglementarea naturii juridice a termenelor prevăzute de Codul de procedură penală la art. 207 alin. (1), art. 209 alin. (16) și art. 235 alin. (1);

o) modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, prin completarea Anexei nr. 3 și cu alte unități în care se desfășoară activități în condiții speciale;

p) modificarea cadrului legislativ în sensul majorării termenelor în interiorul cărora poate fi sesizată Curtea Constituțională în privința constituționalității unei legi înainte de promulgare, precum și reglementarea naturii juridice a acestor termene.

IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN DOMENIUL CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI JURIDIC

În temeiul dispozițiilor art. 13 alin. (1) lit. j) din Legea nr. 35/1997, republicată cu modificările și completările ulterioare, art. 1 alin. (3), coroborat cu art. 11 alin. (1) și (3) și art. 14 din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, Avocatul Poporului, în urma controlului realizat, potrivit legii sale organice, dacă apreciază că ilegalitatea actului sau refuzul autorității administrative de a-și realiza atribuțiile legale nu poate fi înlăturat decât prin justiție, poate sesiza instanța competentă de contencios administrativ de la domiciliul petentului. Petiționarul dobândește de drept calitatea de reclamant, urmând a fi citat în această calitate. Dacă petiționarul nu își însușește acțiunea formulată de Avocatul Poporului la primul termen de judecată, instanța de contencios administrativ anulează cererea.

4.1. Prezentarea activității desfășurate de Biroul contencios administrativ și juridic

Biroul contencios administrativ și juridic, ca de altfel, și celelalte două birouri din cadrul serviciului, a fost consacrat legislativ în anul 2014 și consolidat pe cuprinsul întregului an ce a trecut. Deși numărul solicitărilor înregistrate la Biroul contencios administrativ și juridic, în anul 2015, a fost redus, totuși în acest an, Avocatul Poporului a formulat **prima acțiune în contencios administrativ**.

Acțiunea în contencios administrativ formulată la Tribunalul Olt - Secția contencios administrativ

Avocatul Poporului a solicitat suspendarea actului administrativ până la soluționarea definitivă a dosarului, admiterea acțiunii astfel cum a fost formulată, anularea actului administrativ reprezentat de Hotărârea Consiliului Local nr. 142/23.12.2013 emisă de Consiliul Local al Orașului Balș pentru nerespectarea dispozițiilor legale în vigoare și repararea pagubei cauzate de măsura dispusă prin hotărârea menționată. Prin hotărârea criticată, Primăria Balș schimbase încadrarea zonală a unei străzi, de la zona C la zona A, în condițiile în care, potrivit dispozițiilor legale incidente în materie, în situația în care se impun modificări ale delimitărilor zonelor, consiliile locale pot adopta hotărâri pentru anul fiscal următor, numai în cursul **lunii mai**.

Prin Hotărârea nr. 847/2015 din 08.12.2015, Tribunalul Olt, a admis cererea și a dispus anularea H.C.L. nr. 142/23.12.2013 și suspendarea efectelor acesteia până la soluționarea definitivă a cauzei.

4.2. Petiții care nu s-au concretizat în formularea unor acțiuni în contencios administrativ

În unele dintre petițiile adresate instituției Avocatul Poporului, petenții, având deja acțiuni în contencios administrativ pe rolul instanței de judecată, au solicitat să fie reprezentați în instanță de Avocatul Poporului. Cu privire la acest aspect, li s-a comunicat că scopul instituției Avocatul Poporului este acela de apărare a drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, iar în materia contenciosului administrativ, Avocatul Poporului este subiect de sezină doar în formularea acțiunii în contencios, rolul acestuia oprindu-se la introducerea acesteia, partea în numele căreia s-a introdus acțiunea având posibilitatea de a-și însuși sau nu cererea la primul termen de judecată, după cum reiese din prevederile art. 1 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

PROBLEMELE JURIDICE ALE INSTITUȚIEI

5.1. Dosarele în care instituția Avocatul Poporului are calitatea de parte

În anul 2015, instituția Avocatul Poporului a avut calitatea de parte într-un număr de 14 dosare, dintre care în 13 cauze, are calitatea de pârât/chemat în garanție/intervenient forțat, iar într-unul calitatea de reclamant. Două dintre acestea sunt întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

Trei dintre dosarele în care Avocatul Poporului a fost chemat în instanță, au avut ca obiect raporturi de drept civil privat, respectiv, partaj judiciar între soți. Din verificările efectuate, s-a observat că din niciun înscris transmis Avocatului Poporului nu reieșea implicarea instituției în litigiul dedus judecății sau în alte demersuri efectuate de pârâtul reclamant.

În ceea ce privește cele două dosare întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, într-unul dintre dosare care privea comunicarea de informații de interes public, cu privire la evenimentele din anul 2012 de la Pungești, **Tribunalul București a respins acțiunea formulată de un petent.**

Într-o altă cauză petentul a solicitat instanței de judecată obligarea Avocatului Poporului să-i comunice informațiile de interes public solicitate prin petițiile adresate instituției. Instanța de fond a **respins cererea ca fiind nefondată** apreciind că informațiile solicitate de reclamant nu se încadrează în cele definite de art. 12 lit. b) din Legea nr. 544/2001.

În celelalte cauze în care Avocatul Poporului a avut calitatea de parte, petenții s-au arătat, în general, nemulțumiți de răspunsurile primite atât de la autorități cât și de la instituția Avocatul Poporului.

În ceea ce privește acțiunea în contencios administrativ, în care Avocatul Poporului are calitatea de reclamant în contradictoriu cu Curtea de Conturi - Departamentul VIII și al cărei obiect îl constituie stabilirea drepturilor salariale ale personalului nou încadrat după anul 2010, menționăm că dosarul se află în procedură de filtru, la Înalta Curte de Casație și Justiție, instanța de fond a respins acțiunea formulată de Avocatul Poporului.

În completare, menționăm că majoritatea acțiunilor în instanță sunt dosare aflate pe rolul instanțelor din anii anteriori.

5.2. Activități care au impus verificarea documentelor emise de Avocatul Poporului sub aspectul legalității, emiterea unor opinii legale sau demersuri efectuate în vederea obținerii de clarificări cu privire la activitatea instituției, sau primirii unui sediu pentru birourile teritoriale sau pentru sediul central

În anul 2015, Biroul contencios administrativ și juridic a colaborat cu Biroul administrativ și Biroul financiar, resurse umane și salarizare, în vederea elaborării documentației necesare pentru participarea instituției Avocatul Poporului la Programul de stimulare a înnoirii parcului auto național pentru anul 2015, în vederea achiziționării a 4 autoturisme, prin acest program.

S-au avizat sub aspectul legalității:

- documentațiile de atribuire în vederea achiziționării de calculatoare și a unui număr de 5 autoturisme;
- 224 de ordine (ex. angajare, încetare contracte individuale de muncă, delegare de atribuții, comisie pentru dezvoltarea sistemelor de control managerial, promovare, numirea comisiilor de concurs și a comisiilor de soluționare a contestațiilor la concursurile organizate în anul 2015);
- notele justificative privind achizițiile efectuate în anul 2015.

Au fost analizate și avizate un număr de 36 de contracte încheiate de instituția Avocatul Poporului cu diferite instituții sau societăți (prestări servicii de curățenie, telefonie fixă, bază legislativă, bibliotecă etc.).

S-au emis puncte de vedere la solicitarea persoanelor cu putere de decizie din cadrul instituției Avocatul Poporului cu privire la diferite probleme (sporul de condiții vătămătoare, controlul financiar preventiv, contracte de prestări servicii, achiziția de autoturisme, stabilire drepturi salariale, conflicte de interese).

Au fost formulate solicitări instituțiilor cu atribuții în domeniul legislației muncii, relațiilor de muncă și finanțelor publice, cele din urmă, pe fondul noilor modificări survenite în domeniul salarizării personalului bugetar în anul 2015. De asemenea, s-au întocmit adrese pentru soluționarea unor aspecte care țin de desfășurarea în condiții corespunzătoare a relațiilor de muncă (atribuirea de sedii corespunzătoare atât unora dintre birourile teritoriale cât și sediului central din municipiul București).

**PREZENTAREA ACTIVITĂȚII BIROULUI ANALIZĂ ACTE NORMATIVE,
RELAȚII EXTERNE ȘI COMUNICARE
RAPORTURILE CU OMBUDSMANII ȘI INSTITUȚIILE SIMILARE**

Întâlnirile care s-au desfășurat atât pe plan intern cât și extern au avut ca scop principal schimbul de experiență acumulată de instituția Avocatul Poporului de-a lungul celor 18 ani de activitate, în slujba cetățenilor, cu instituțiile ombudsman similare, precum și împărtășirea bunelor practici din activitatea altor instituții ombudsman instituției Avocatul Poporului.

Aceste manifestări întreprinse de instituția Avocatul Poporului au avut un impact semnificativ asupra creșterii rolului și prestigiului Avocatului Poporului, ca instituție a statului de drept, determinând o creștere a imaginii instituției, pe plan intern și internațional.

Dintre manifestările pe *plan intern*, amintim:

- seria de *întâlniri* cu reprezentanți ai asociațiilor profesionale, în perioada ianuarie-martie - Colegiul Psihologilor din România, Colegiul Național al Asistenților Sociali din România, Colegiul Medicilor din România și Asociația Română de Sociologie și reprezentanți ai 7 organizații neguvernamentale, în vederea încheierii unor protocoale de colaborare privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 29⁵- 29⁶ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- *simpozionul* cu tema *Ziua Europeană a Protecției Datelor – reforma cadrului normativ al protecției datelor personale la nivel european*;
- participarea Avocatului Poporului la *Ședința comună solemnă a Camerei Deputaților și Senatului*, în care domnul Klaus Werner Iohannis, președintele României a adresat un mesaj Parlamentului;
- *dezbaterea publică Drepturi și libertăți în contextul securității cibernetice și a telecomunicațiilor*;
- *a opta reuniune a Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție*;
- *lansarea Raportului anual de analiză și prognoză al Societății Academice din România – SAR*;
- *conferința internațională cu tema Challenges Ahead: Integration of Migrants on the European Labour Market*;
- *întâlnirea* cu reprezentanții autorităților publice care au în subordine locuri de detenție în sensul prevederilor art. 29² din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, ai asociațiilor profesionale (medici, psihologi, asistenți sociali, sociologi), precum și ai organizațiilor neguvernamentale, organizată de instituția Avocatul Poporului;
- *conferința* cu tema *Carențe ale actualei reglementări în materia contenciosului administrativ*;
- *seminarul național cu tema Violența sexuală: de la tăcere la politici pentru siguranța femeilor*;
- *masa rotundă* cu tema *Egali, dar diferiți*;
- *întrevederea* reprezentanților instituției Avocatul Poporului cu domnul Andreas Gross, raportor al Comisiei pentru afaceri juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei;
- *dezbaterea* cu tema *Protecția datelor personale în contextul dezvoltării noilor tehnologii*;
- *dezbaterea* cu tema *Aspecte teoretice și practice ale aplicării Codurilor penale la un an de la intrarea în vigoare*;
- *dezbaterea* pe tema *principiului prezumției de nevinovăție, prevăzut de art. 6 alin. (2) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, interpretare și aplicare*;
- *întâlnirea* Avocatului Poporului cu membrii grupului de lucru ai Camerei de Comerț Americane în România (AmCham);
- *evenimentul de lansare a Codexului Constituțional*;
- *Reuniunea Anuală a Diplomației Române*;
- *întâlnirea* Avocatului Poporului, cu domnul Joseph Siegle, secretar general al Institutului European al Ombudsmanului și cu o delegație de parlamentari din Austria, membri ai Comisiei pentru petiții;

- vizita unei delegații a Diviziei de Evaluare a Direcției de Supraveghere Internă din cadrul Secretariatului Consiliului Europei;
- conferința cu tema *Guvernarea reprezentativă și separația puterilor sub imperiul democrației*;
- conferința cu tema *Justiția pentru tineri – Let's walk, let's talk together*;
- dezbaterile cu tema *Respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului a tratatelor internaționale privind drepturile omului în cazul persoanelor de cetățenie română și nu numai, aflate în orice formă de detenție pe teritoriul României*;
- ședințele Grupului mixt de lucru pentru redactarea unor proiecte legislative în domeniul Justiției;
- vizita domnului prof. Philip Geoffrey Alston, Raportor ONU pentru combaterea sărăciei extreme și drepturile omului;
- proiectul *Ziua Ștafetei – Acum decid eu*;
- atelierul de lucru, organizat de Grupul Român pentru Apărarea Drepturilor Omului în cadrul proiectului Prison Litigation Network;
- participarea Avocatului Poporului la *Ședința solemnă a Senatului consacrată sărbătoririi Zilei de 1 Decembrie – Ziua Națională a României*.
- Gala de Decernare a Premiilor *Drepturile Copilului Korczak*;
- Masa rotundă organizată în cadrul proiectului *Îmbunătățirea măsurilor antidiscriminare la nivel național prin participarea largă a specialiștilor și a societății civile*;
- *întrevederea Avocatului Poporului cu reprezentanți ai APADOR-CH, Asociației Naționale a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni și ActiveWatch, precum și ai Rețelei pentru Apărarea Drepturilor Cetățenești – RADCC, rețea ce reunește 10 organizații non-guvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului*;
- dezbaterile publice cu tema *Dimensiunea participativă a democrației. Politica statului față de structurile asociative ale militarilor*;
- *Masa Rotundă cu privire la condițiile de recepție pentru solicitanții de azil și la Conferința Națională pe tema integrării persoanelor cu o formă de protecție în România*;
- dezbaterile *Rolul Avocatului Poporului în societatea românească*;
- participarea Avocatului Poporului la *Ședința comună a Camerei Deputaților și Senatului*, în care domnul Klaus-Werner Iohannis, președintele României a adresat un mesaj Parlamentului;
- seminarul de formare privind colectarea de date pentru Raportul Special al Avocatului Poporului referitor la respectarea drepturilor copiilor din instituții rezidențiale;
- lansarea *Raportului special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate*, organizată de instituția Avocatul Poporului.

*

Pe *plan extern*, menționăm:

- cursul de pregătire *Performanța auditului*, Ljubljana - Slovenia;
- prezentarea *Raportului privind aplicarea Convenției ONU împotriva torturii și a altor tratamente sau pedepse crude sau degradante*, în cadrul celei de-a 54-a sesiuni a Comitetului pentru Prevenirea Torturii, Geneva - Elveția;

- *al 10-lea Seminar al Rețelei Europene a Ombudsmanilor, Varșovia și Cracovia - Polonia;*
- *Conferința privind consolidarea urmăririi implementării recomandărilor MNP în UE, Viena - Austria;*
- *Seminarul pentru organisme specializate din statele membre, Strasbourg - Franța;*
- *Atelierul de lucru pentru Mecanismele Naționale de Prevenire - MNP, Riga - Letonia;*
- *Conferința internațională 5 ani de la ratificarea Republicii Moldova a Convenției ONU cu privire la drepturile persoanelor cu dizabilități. Analiza aspectelor practice, Chișinău - Republica Moldova;*
- *Școala de vară pentru membrii și personalul mecanismelor naționale de prevenire, Bristol - Marea Britanie;*
- *al treilea Simpozion Internațional pentru Instituțiile Ombudsman, Ankara - Turcia;*
- *Adunarea Generală a Institutului European al Ombudsmanului – EOI, Mainz - Germania;*
- *al-IX-lea Congres al Asociației Ombudsmanilor și Mediatorilor Francofoni - AOMF, Quebec - Canada;*
- *Conferința internațională Rolul instituțiilor naționale pentru drepturile omului în situațiile de conflict și post-conflict, Kiev - Ucraina;*
- *a 7-a Conferință internațională a Instituțiilor Ombudsman pentru Forțele Armate, Praga - Cehia;*
- *Conferința internațională Rolul instituțiilor Ombudsman în asigurarea drepturilor și libertăților constituționale, Baku – Azerbaidjan;*
- *Conferința Instituții Ombudsman / Instituții Naționale pentru Drepturile Omului – Provocări privind drepturile omului în criza refugiaților/migranților, Belgrad - Serbia;*
- *a 16-a Sesiune de pregătire a Centrului de Formare și Schimb de Experiență în Domeniul Medierii din Rabat, cu tema Descentralizarea instituțiilor Ombudsman-ului: așteptări și provocări, Rabat - Maroc.*

**

În cursul anului 2015, reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului au participat la diverse **ceremonii și manifestări**, organizate cu prilejul unor evenimente importante, cum ar fi: *Ziua Eroilor, Ziua Drapelului Național, Ziua Imnului Național al României, Ziua Armatei Române, Ziua Națională a României.*

**

Instituția Avocatul Poporului a continuat **colaborarea cu Ombudsmanul European**, atât prin participarea la consultările derulate de Ombudsmanul European, cât și prin contribuția la Buletinul Informativ al Ombudsmanilor Europeni, care în mod constant cuprinde și articole publicate de reprezentanți ai instituției Avocatul Poporului.

Până în anul 2013 inclusiv, *Buletinul Informativ al Ombudsmanilor Europeni* a fost elaborat bianual, în limbile engleză, franceză, germană, italiană și spaniolă, instituția Avocatul Poporului având o prezență permanentă în numerele Buletinului.

Cu ocazia celui de-al 9-lea Seminar al Ofițerilor de legătură ai Rețelei Europene a Ombudsmanilor s-a stabilit ca Buletinul să apară într-un nou format. Ca atare, în cursul anului 2014, Buletinul Ombudsmanilor Europeni nu a fost editat, iar începând cu anul 2015 acesta a apărut într-un format - *multilingvistic, numai în variantă electronică.*

Astfel, în nr. 22/ianuarie 2015, 23/aprilie 2015 și nr. 24/decembrie 2015 ale Buletinului Ombudsmanilor Europeni, au fost publicate articolele:

- *The People's Advocate's role in amending the legal framework on The consumer's right to be informed about the source of bottled water;*
- *A mother's parental rights violated by the Mayor's Office of Constanța by failing to reach a final and binding judgment;*
- *Relations between the People's Advocate and the judiciary;*
- *The Ombudsman's involvement in the establishment of the legal regime of infringement notices for failure to pay for the vignette, sent on paper to persons penalised for infringements, requesting the High Court of Cassation and Justice in terms of his duty to rule an appeal on points of law as regards inconsistent practice;*
- *Applicability of Council Directive 92/85/EEC in Romania;*
- *Persons deprived of liberty: their right to privacy and family and the Ombudsman's role in protecting that right;*
- *Rights and freedoms of persons subjected to custodial preventive measures.*

**

Și în cursul anului 2015 a continuat colaborarea instituției Avocatul Poporului cu universități din întreaga țară, prin **efectuarea de stagii de practică ale studenților** atât la sediul central, cât și la birourile teritoriale – **71 de studenți**.

În data de 22 aprilie 2015, a avut loc la sediul instituției, întrevederea domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, cu un grup de **20 studenți** ai Facultății de Drept din cadrul Universității Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, participanți în cadrul Proiectului *Ai dreptul la o carieră juridică!*

În data de 18 decembrie 2015, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, întrevederea domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, cu un grup de 10 studenți din cadrul Facultății de Drept, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, sub coordonarea prof.univ.dr. Tudorel Toader, judecător Curtea Constituțională.

**

Pentru a eficientiza activitatea și pentru a consolida relațiile cu autoritățile publice dispuse să colaboreze cu Avocatul Poporului în interesul cetățenilor, pentru apărarea drepturilor și libertăților acestora, au fost încheiate protocoale de colaborare.

În vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 29⁵- 29⁶ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014, au fost încheiate **27 de protocoale de colaborare** între instituția Avocatul Poporului și reprezentanți ai asociațiilor profesionale: Colegiul Psihologilor din România, Colegiul Național al Asistenților Sociali din România, Colegiul Medicilor din România și Asociația Română de Sociologie și reprezentanți ai organizațiilor neguvernamentale.

De asemenea, a fost încheiat și *Protocolul* privind colaborarea dintre instituția Avocatul Poporului și Asociația Română pentru Transparență / Transparency International Romania.

COMUNICAREA ȘI RELAȚIILE INSTITUȚIEI AVOCATUL POPORULUI CU MASS-MEDIA

Spre deosebire de anii anteriori, colaborarea Avocatului Poporului cu presa, în anul 2015, a cunoscut o creștere fără precedent. Avocatul Poporului a fost receptiv la situațiile de posibile încălcări ale drepturilor omului prezentate de către presă și a avut o atitudine proactivă.

Expunerea media în presa scrisă a activității instituției a continuat să crească și în 2015. În plus, anul trecut s-a înregistrat cel mai mare procent de apariții în presa audio-vizuală legate de activitatea Avocatului Poporului, de la înființarea instituției. Bineînțeles că aprecierile din presă la adresa activității Avocatului Poporului au fost atât pozitive cât și negative.

În anul 2015 s-a realizat și un deziderat mai vechi, respectiv reînființarea paginii de Facebook a Avocatului Poporului. Luând în considerare importanța din ce în ce mai mare a Social Media în societatea actuală, prin crearea paginii de Facebook (în care sunt inserate, în mod regulat, comunicatele instituției și alte anunțuri importante) se dorește menținerea unui contact permanent cu utilizatorii acestui important site de socializare și popularizarea cât mai eficientă a activității Avocatului Poporului, în scopul apărării drepturilor și libertăților cetățenilor în raport cu autoritățile și instituțiile publice.

**

Și în anul 2015, instituția Avocatul Poporului a continuat editarea ***Buletinului informativ*** cu o frecvență trimestrială, buletin ce apare din anul 2005 și care cuprinde detaliat, aspecte din activitatea desfășurată, aprecieri transmise de petiționari și de autoritățile publice la adresa instituției Avocatul Poporului, cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului.

Buletinul informativ se regăsește pe pagina de internet a instituției, www.avpoporului.ro, la secțiunea *Relații cu presa*.

**

Avocatul Poporului și adjuncții săi au participat la **23 emisiuni radio-TV**, au fost publicate **46 articole în presa centrală și locală**, au fost date publicității **130 comunicate de presă** și a fost organizată o **conferință de presă**.

Comunicarea și relațiile birourilor teritoriale ale instituției Avocatul Poporului cu mass-media au cunoscut, de asemenea, o intensificare fără precedent. Astfel, în anul 2015 au fost publicate în presa locală, **210 articole**, referitoare la activitatea birourilor teritoriale, iar reprezentanții acestora au participat la **88 emisiuni de radio și televiziune**.

DOMENIUL DREPTURILE OMULUI, EGALITATE DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI, CULTE RELIGIOASE ȘI MINORITĂȚI NAȚIONALE

În anul 2015, domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale i-au fost repartizate spre analiză și soluționare un număr de 1222 petiții, ceea ce reprezintă un procent de 13,8 % din totalul petițiilor înregistrate la instituția Avocatul Poporului.

Activitatea domeniului drepturile omului, egalitate de șanse între bărbați și femei, culte religioase și minorități naționale este variată, cuprinzând un număr mare dintre drepturile și libertățile prevăzute în Constituție.

Redăm în cele ce urmează câteva exemple semnificative din activitatea domeniului:

Egalitatea în drepturi (art. 16 din Constituție)

Subliniem faptul că în al – IV – lea Raport privind România, aprobat de Consiliul Europei în martie 2014 Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (E.C.R.I.) - organism al Consiliului Europei, a recomandat ca instituția Avocatul Poporului să întreprindă acțiuni decisive împotriva autorităților publice, atunci când suspectează că s-au comis încălcări flagrante ale drepturilor omului, în special când acestea au legătură cu discriminarea rasială, iar cazul prezentat mai jos îl considerăm semnificativ.

Dosar 2529/2015. Prin petiția adresată instituției Avocatul Poporului sub nr. 2529 din 18 martie 2014, Amnesty International a solicitat clarificări instituției Avocatul Poporului cu privire la o posibilă evacuare planificată a aproximativ 70 romi din Str. Negru Vodă nr.15, de către Primăria Municipiului Caracal. Urmare acestei adrese, la data de 10 aprilie 2014 a fost efectuată o anchetă la Primăria Municipiului Caracal, județul Olt, având ca obiect clarificarea problematicei ridicate de Amnesty International. Din anchetă au rezultat următoarele aspecte:

- autoritatea locală nu își putea asuma răspunderea prelungirii contractele de închiriere, fiind pusă în pericol permanent viața chiriașilor, clădirea fiind construită înainte de 1944 (aflându-se într-o stare avansată de degradare și în pericol de prăbușire);
- imobilul a fost supus de către chiriași unor acțiuni de distrugere repetate, starea în care se afla la acel moment făcând imposibilă prelungirea contractelor de închiriere;
- numărul total de persoane care puteau fi afectate de evacuări era de 58, din care persoane cetățeni români de etnie romă 55 și 3 persoane cetățeni români;
- nu a fost adoptată nici o decizie de evacuare a familiilor de la acea adresă;
- ca măsură de limitare a efectelor negative ce ar putea afecta cetățenii din imobilul respectiv, autoritățile locale au propus, ca alternativă, cumpărarea acestor locuințe de către actualii ocupanți, foștii chiriași refuzând;
- o a doua propunere a fost aducerea la cunoștință a existenței posibilității de acordare a unei suprafețe de teren, în vederea construirii unei locuințe, conform prevederilor Legii nr. 15/2003 privind sprijinul acordat tinerilor pentru construirea unei locuințe proprietate personală;
- o a treia propunere a fost aceea de acordare a unei locuințe sociale, prin formularea unei cerere în acest sens, în limita posibilităților, ca urmare a redistribuirii celor rămase vacante, conform dispozițiilor Legii nr. 114/1996 privind locuința, cu modificările și completările ulterioare.

În încercarea de soluționare a situației în cauză, prin H.C.L. nr. 72/16.11.2009, a fost aprobat un studiu de fezabilitate pentru construirea unui bloc de locuințe sociale în str. Carpați nr. 73, municipiul Caracal, în vederea relocării cetățenilor care locuiesc în str. Negru Vodă nr. 15, Caracal. Prin adresa nr. 2529/25.10.2012, Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului a comunicat Primăriei Municipiului Caracal faptul că nu există fonduri alocate în acest sens pentru perioada 2010-2012 pentru programul de locuințe sociale. Prin adresa nr. 1919/31.01.2013, Primăria Municipiului Caracal a solicitat Institutului Național al Patrimoniului includerea imobilului din str. Negru Vodă nr. 15 în cadrul programului de consolidare și restaurare a unor clădiri din Caracal, demersul rămânând fără nici un rezultat până la ora actuală. Pentru ca ocupanții imobilului să nu ajungă persoane fără adăpost, ca urmare a evacuării din imobilul în cauză, până la identificarea resurselor financiare și

implementarea măsurilor de protecție socială de către Primăria Caracal, aceștia au fost tolerați în continuare în imobilul respectiv, dar fără forme legale.

În completarea informațiilor obținute în urma anchetei, spre edificare, au fost solicitate acestea:

- punerea la dispoziție a copiei documentului din care rezultă starea imobilului și riscul iminent de prăbușire al acestuia;
- precizarea referitoare la pericolul ce afectează cele 58 de persoane care locuiesc în acel imobil, în cazul în care acest eveniment nedorit s-ar produce, precum și măsurile dispuse pentru preîntâmpinarea lui;
- indicarea alternativelor fezabile de relocare a cetățenilor, în cazul în care acest lucru se va impune, cum ar fi asigurarea unui adăpost de bază (locuință) pentru persoanele care nu se pot întreține.

Primăria a comunicat răspunsul din data de 20.05.2014, precum și raportul de expertiză întocmit în cauză. Totodată s-a specificat faptul că au fost formulate un număr de 13 cereri de achiziționare a acestor imobile, cereri ce urmează a fi supuse spre aprobare Consiliului Local al Municipiului Caracal la data de 30.05.2014, în acest sens fiind întocmit proiectul de Hotărâre nr. 123/19.05.2014. Pentru a obține clarificări asupra aspectelor care ținneau de starea actuală a clădirii, a condițiilor în care se puteau încheia contractele de vânzare-cumpărare pentru o clădire în stare avansată de degradare, precum și a eventualei relocări a celor 58 de persoane, s-a revenit cu o nouă anchetă la Primăria Municipiului Caracal, în data de 17.07.2014.

Având în vedere aspectele rezultate din cele două anchete efectuate, și ținând cont de faptul că nici una dintre alternativele prezentate nu era realistă, la data de 12.10.2015 s-a revenit la Primăria Municipiului Caracal, solicitând a se indica portofoliul de locuințe sociale existent și posibilitatea de repartizare a acestor locuințe către persoanele care locuiesc într-o clădire cu risc de prăbușire. Totodată s-a solicitat a se comunica fondul din buget alocat soluționării unor situații similare, în condițiile în care autoritățile nu au oferit nici o soluție alternativă viabilă evacuării posibil forțate. Prin adresa nr. 19844 din 28.10.2015, înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 14918 din 30.10.2015, primăria a comunicat, fără a dovedi însă faptul că procedura de vânzare prin licitație publică a locuințelor către persoanele care locuiesc în imobilul din strada Negru Vodă nr. 15, jud. Olt, poate fi considerată o posibilă soluție alternativă fezabilă, având în vedere posibilitatea acestora de a întreține și reabilita personal locuințele în care, în prezent, au statut de tolerat, că procedura de vânzare a acestor locuințe poate fi considerată o posibilă soluție.

În ceea ce privește asigurarea unui adăpost de bază, în special pentru persoanele care nu se pot întreține, în conformitate cu prevederile Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, cât și prevederile Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, acestea pot beneficia de serviciile sociale specializate ale instituțiilor subordonate Consiliului Local Caracal, cum ar fi Cantina Socială Caracal, Centrul Medico-Social Caracal și Centrul de zi Cristina. Primăria a mai precizat că ar fi pertinent a se aloca de la bugetul de stat fondurile necesare construirii unui bloc de locuințe sociale care să asigure deficitul existent la nivelul Municipiului Caracal, în prezent existând un număr de aproximativ 900 cereri de acordare a unei locuințe sociale. În acest moment s-a precizat că nu există locuințe sociale libere ce ar putea fi repartizate, iar în situația în care vor fi eliberate unele, ca urmare a încetării exploatării acestora în regim de închiriere, repartizarea către noii beneficiari se va face în conformitate cu prevederile art. 43 din Legea nr. 114/1996 a locuinței, republicată, cu modificările și completările ulterioare, fiind astfel

întocmită și aprobată prin H.C.L. Caracal nr. 39/30.04.2015 lista privind ordinea de prioritate în soluționarea cererilor de locuințe sociale aflate în patrimoniul Municipiului Caracal precum și lista cu dosarele respinse în anul 2015. În ceea ce privește fondul din bugetul de stat local alocat soluționării unor situații similare se precizează că până în prezent nu au mai existat astfel de cazuri, iar în situația existenței unui caz de forță majoră în conformitate cu prevederile art. 36 din Legea nr. 273/2006 a finanțelor publice locale, în bugetele locale se înscrie fondul de rezervă bugetară la dispoziția consiliului local în cotă de până la 5% din totalul cheltuielilor, care se utilizează la propunerea ordonatorilor principali de credite, pe bază de hotărâre a consiliului local, pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în cursul exercițiului bugetar, pentru înlăturarea efectelor unor calamități naturale, precum și pentru acordarea unor ajutoare către alte unități administrativ-teritoriale în situații de extremă dificultate, la cererea publică a primarilor acestor unități ori din inițiativă proprie. Având în vedere modalitatea în care primăria a gestionat și continuă să gestioneze acest caz, s-a emis recomandarea nr. 27 din 14 decembrie 2015, în care se precizează că Primăria Municipiului Caracal și Consiliul Local, urmare a situației create, va lua de îndată toate măsurile legale ce se impun (dispunând în consecință instituțiilor și autorităților aflate în subordine, cu competențe în materie), în vederea respectării drepturilor prevăzute de Constituția României, respectiv art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 22 privind dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, precum și art. 47 privind dreptul la un nivel de trai decent. Primăria Municipiului Caracal va informa Avocatul Poporului cu privire la măsurile dispuse.

Dreptul la viață și integritate fizică și psihică (art. 22 din Constituție)

Sesizare din oficiu. Dosar nr. 11026/2015. La data de 10 august 2015, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu cu privire la cazul unei femei de 66 ani care a decedat, după ce a fost mușcată de un câine fără stăpân.

Urmare a acestui incident, instituția Avocatul Poporului a solicitat informații Direcției Sanitare și pentru Siguranța Animalelor (D.S.V.S.A.) Argeș, respectiv Consiliului Local Bughea de Jos, solicitând a se comunica măsurile dispuse, precum și strategia de prevenire a apariției unor incidente asemănătoare în viitor.

D.S.V.S.A. Argeș, prin adresa nr. 24901 din 28.09.2015, înregistrată la instituția Avocatul Poporului cu nr. 12846 din 28 septembrie 2015 a comunicat că implementarea și derularea programului de gestionare a câinilor fără stăpân, în conformitate cu Legea nr. 258/26.09.2013, art. 1 alin. (1) - (3) aparține în exclusivitate Consiliilor Locale, respectiv Consiliului General al Municipiului București. D.S.V.S.A. Argeș s-a implicat în această problemă prin informarea proprietarilor de câini și a consiliilor locale privind importanța identificării acestora, în vederea imunizării împotriva rabiei.

În cadrul verificărilor efectuate la cabinetul medical veterinar din localitate cu privire la catagrafia câinilor, s-a constatat existența unui număr de 450 de câini cu stăpân, din care au fost individualizați 402 câini, prin aplicarea unor mijloace permanente de identificare-microcipuri care respectă cerințele standardului ISO 11784 și a standardului ISO 11785 ce poate fi citit de către un dispozitiv de citire compatibil cu standard ISO 11785. Pe teritoriul județului Argeș exista un număr de cinci centre pentru colectarea, creșterea și îngrijirea câinilor fără stăpân, înregistrate cu Certificat de Înregistrare Sanitar Veterinar, după cum urmează: comuna Moșoaia - 2 centre; orașul Mioveni - 1 centru, Municipiul Curtea de Argeș - 2 centre.

Direcția Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor Argeș a precizat că, în vederea prevenirii unor astfel de incidente regretabile, se impune o implicare efectivă a

Primăriilor și Consiliilor Locale, precum și adoptarea unei legislații care să limiteze numărul de câini existenți în proprietatea unor persoane fizice care nu își asumă responsabilitatea de a reduce posibilitatea de mișcare a acestora pe domeniul public sau pe alte proprietăți.

Având în vedere răspunsurile primite din partea autorităților chestionate, am revenit cu a nouă adresă în atenția Consiliului Local al comunei Bughea de Jos, solicitând a ne informa în legătură cu măsurile întreprinse în vederea implementării programului de gestionare a câinilor fără stăpân, precum și informații referitoare la solicitarea de fonduri pentru implementarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân.

Totodată au fost trimise adrese la: D.S.V.S.A. Argeș pentru a se comunica modalitatea prin care s-a urmărit aplicarea prevederilor Ordonanței nr. 155/2001 privind aprobarea programului de gestionare a câinilor fără stăpân și dacă au fost aplicate eventuale sancțiuni, precum și la Poliția Municipiului Câmpulung, Biroul de Investigații Criminale.

Prin adresa nr. 3450 din 30.10.2015, înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 14820 din 30.10.2015, Primăria comunei Bughea de Jos a menționat faptul că intenționează să aloce fonduri din bugetul anului 2016 pentru înființarea serviciului de gestionare a câinilor fără stăpân și să solicite sprijin financiar la Consiliul Județean Argeș. De asemenea va colabora cu instituția specializată pentru identificarea și gestionarea câinilor fără stăpân de pe raza comunei, în regim de serviciu externalizat.

Urmare răspunsului Primăriei Bughea de Jos, s-a revenit la această autoritate, solicitându-se proiectul de buget pentru anul viitor, în care este prevăzut a se înființa serviciul de gestionare a câinilor fără stăpân.

Inspectoratul de Poliție Județean Argeș a comunicat, prin adresa nr. 72086 din 29.10.2015 că este în derulare o anchetă, deschizându-se cu această ocazie dosarul nr. 1737/P/2015, în care se efectuează cercetări sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute și pedepsite de art. 192 din Codul Penal.

La data de 06 ianuarie 2016, Inspectoratul de Poliție al Județului Argeș a transmis adresa nr. 200031, prin care a informat instituția Avocatul Poporului în legătură cu adresa prin care a solicitat Serviciului De Medicină Legală Argeș raportul de constatare medico-legală necroptică, întocmit cu această ocazie.

D.S.V.S.A. Argeș a precizat prin adresa nr. 26513 din 14.11.2015, înregistrată la instituția Avocatul Poporului sub nr. 15712 din 17 noiembrie 2015 că în conformitate cu legislația în vigoare, câinele a fost capturat și transportat la adăpostul de câini fără stăpân al "Asociației Anima" din Câmpulung Muscel, jud. Argeș. De asemenea, s-a recomandat Primăriei Bughea de Jos, să continue demersurile către autorități în vederea obținerii fondurilor necesare funcționării unui serviciu specializat pentru gestionarea câinilor fără stăpân, conform OUG nr. 155/2001. S-a aplicat, totodată, o sancțiune contravențională în valoare de 3000 lei, conform dispozițiilor art. 3, lit. a, pct. 5 din H.G. nr. 984/2005, primarului localității Bughea de Jos, pentru permiterea accesului câinilor în locuri publice, atacul câinelui comunitar având loc pe un drum public.

Dreptul la viața intimă, familială și privată (art. 26 din Constituție)

Societatea Academică din România a sesizat instituția Avocatul Poporului în vederea elaborării unor proceduri legale privitoare la modalitățile prin care poate fi exprimat consimțământul explicit de către pacientul internat în spital, pentru accesul la informațiile cu caracter confidențial ce privesc situația medicală a acestuia.

Au fost solicitate puncte de vedere Ministerului Sănătății și Autorității Naționale pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Urmare a demersurilor efectuate, Autoritatea Națională

pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a informat instituția Avocatul Poporului că este necesară o clarificare legislativă în acest domeniu, care trebuie să respecte dispozițiile exprese ale Legii nr. 677/2001 cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește datele cu caracter personal privind starea de sănătate a persoanei.

Ministerul Sănătății a comunicat instituției Avocatul Poporului că „în urma discuțiilor și a propunerilor transmise de către reprezentanții Societății Academice Române, a propunerilor formulate de Asociația pentru Protecția Pacienților, precum și a celor ale direcțiilor de specialitate din cadrul ministerului a fost elaborat și publicat în Monitorul Oficial nr. 384 din data de 2 iunie 2015, Ordinul nr. 673 din 28 mai 2015 privind completarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr 46/2003, aprobate prin Ordinul ministrului sănătății nr. 386/2004, care la art. 10¹ prevede următoarele: (1) La internare sau pe parcursul furnizării serviciilor de sănătate, după caz, medicul curant are obligația să aducă la cunoștința pacientului faptul că are dreptul de a cere să nu fie informat în cazul în care informațiile medicale prezentate i-ar cauza suferință, precum și dreptul de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său. (2) Acordul pacientului privind desemnarea rudelor sau prietenilor care pot fi informați despre evoluția investigațiilor, diagnostic și tratament se exprimă în scris, prin completarea formularului prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentele norme”.

Dreptul la informație (art. 31 din Constituție)

Dosar nr. 878/2015: V.N. a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu o posibilă încălcare a art. 31 din Constituția României, privind dreptul la informație. Din conținutul petiției și a actelor anexate, a rezultat faptul că petentul este nemulțumit de modul în care Primăria Buftea i-a soluționat cele 29 de cereri formulate în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare, informațiile solicitate încadrându-se, în opinia sa, în categoria informațiilor de interes public (modul în care s-au cheltuit banii din bugetul local, ce investiții s-au făcut, stadiul în care se află proiectul de reabilitare termică a blocurilor din orașul Buftea, datele de contact ale persoanei care se ocupă de furnizarea informațiilor de interes public, dacă primăria are în dotare un scanner). În vederea clarificării situației prezentate, am sesizat Primăria Buftea. Autoritatea publică sesizată, ca urmare a demersului întreprins de instituția Avocatul Poporului a răspuns petentului la cele 29 de cereri formulate, furnizând informațiile solicitate și făcând dovada în acest sens.

Dreptul la învățătură (art. 32 din Constituție)

Dosar nr. 12084/2015 : C.B. a sesizat instituția în contextul prevederilor art. 32 din Constituție privind dreptul la învățătură, motivat de împrejurarea că în vederea soluționării problemelor cu care se confruntă s-a adresat în două rânduri Inspectoratului Școlar Județean Vaslui. Solicitățile erau legate de situația școlară a fiului acestuia și nu în ultimul rând, legate de conduita cadrelor didactice și ale reprezentanților Inspectoratului Școlar Județean Vaslui. Concret, fiul petiționarului, susține acesta, a întâmpinat reale probleme de acomodare în unitățile de învățământ în care și-a desfășurat activitatea școlară, culminând cu starea de repetenție cauzată de scăderea în mod repetat a notei la purtare și chiar eliminarea dintr-una din unitățile de învățământ. Față de toate aceste aspecte, petentul s-a adresat în două rânduri Inspectoratului Școlar Județean Vaslui, în vederea punerii la dispoziția sa a tuturor documentelor întocmite cu ocazia evaluărilor la care a fost supus fiul acestuia și, nu în ultimul rând, constituirea unei comisii formată din cadre didactice din afara unității de învățământ unde acesta studiază în prezent, și care să evalueze în mod concret cunoștințele minorului, pentru a se putea aprecia obiectivitatea măsurii de scădere a notei la purtare.

Referitor la conținutul petițiilor adresate, am considerat oportun să ne adresăm Inspectoratului Școlar Județean Vaslui și Ministerului Educației și Cercetării Științifice pentru a le supune atenției situația creată și a solicita informații despre rezolvarea acesteia.

Ministerul Educației și Cercetării Științifice ne-a comunicat că a transmis petentului răspunsul formulat referitor la petiția acestuia din data de 05.08.2015, în sensul în care i-a comunicat faptul că a direcționat sesizarea către Inspectoratul Școlar Județean Vaslui. De asemenea, Ministerul Educației și Cercetării Științifice ne-a informat că memoriile petentului adresate Inspectoratului Școlar Județean Vaslui prin adresele nr. 2265/12.06.2015 și 2389/29.06.2015, au primit răspunsul înregistrat sub nr. 2265/2389/17.09.2015, comunicat și ministerului, de asemenea.

Ca urmare a aspectelor verificate și analizate de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, acesta a formulat și a transmis un răspuns punctual referitor la situația prezentată de către petiționar. Totuși, față de conținutul răspunsului primit, cadrul legal existent, precum și complexitatea speței, pentru verificarea aspectelor semnalate de către petent, sub aspectul respectării dispozițiilor legale incidente în cauză, am revenit cu solicitarea ca autoritățile competente să ne comunice în ce măsură prevederile secțiunii 13 din Legea nr. 1/2011 a Educației naționale, respectiv dispozițiile art. 48, art. 50 și art. 54 privind învățământul special și special integrat au reprezentat o opțiune pentru părinții elevului, opțiune ce apreciem noi, urma a fi semnalată și comunicată de psihopedagogul/psihopedagogii care a/au evaluat situația acestuia.

Din documentele puse la dispoziție de Inspectoratul Școlar Județean Vaslui rezultă că minorul a fost evaluat din punct de vedere psihopedagogic, iar datele psiho-sociale au fost rezumate într-o evaluare lapidară în care s-a reținut doar faptul că elevul manifestă un comportament deviant, nerespectând prevederile regulamentului școlar.

Ca urmare a datelor puse la dispoziție și văzând conținutul evaluării de mai sus, am solicitat, de asemenea, să fim informați dacă s-a constatat că minorul are cerințe educaționale speciale și dacă a fost stabilit gradul de deficiență al acestuia în comisia constituită în acest sens, în cadrul Centrului județean de resurse și asistență educațională. Față de toate aceste împrejurări, am apreciat ca fiind utilă revenirea la Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, solicitându-le să ne comunice, raportat la situația de fapt, documentele depuse la dosarul personal al elevului întocmite cu ocazia evaluării psiho-pedagogice.

De asemenea, s-a apreciat util a se solicita, ca urmare a interpelării persoanelor implicate în aceste evaluări, informații despre o eventuală recomandare de conduită terapeutică ce ar trebui avută în vedere de părinții minorului.

Am transmis, de asemenea, o solicitare tatălui minorului (având calitatea de petiționar), pentru informare asupra demersurilor efectuate până în prezent, cât și pentru a ne putea edifica cu certitudine dacă acestuia i-au fost făcute recomandări cu privire la eventuale demersuri psihoterapeutice, precum și dacă reprezentanții unităților de învățământ au emis recomandări în sensul direcționării minorului către un sistem educațional special și dacă da, ce au făcut în acest sens, raportat la interesul superior al minorului.

Dreptul la ocrotirea sănătății (art. 34 din Constituție)

Sesizare din oficiu. Dosar nr. 1060/2015: C.P. împreună cu un număr de 42 de petenți (la data aprobării sesizării din oficiu) a solicitat imperativ aplicarea noului tratament privind hepatita C - "interferon free", reclamând: nerespectarea dreptului la viață și la ocrotirea sănătății, tergiversarea răspunsului de către autorități (Ministerul Sănătății, CNAS, Cancelaria Primului Ministru, ANMDM), faptul că răspunsurile primite de la autorități nu conțineau soluții

viabile, lipsa de reacție a autorităților române la documentele puse la dispoziție de către petenți, din care rezulta faptul că noile terapii se aplică deja în spațiul Uniunii Europene, inclusiv în Bulgaria - fiind aprobate de European Union Agency, dar și în spațiul non-UE, ca în Egipt și India, lipsa din farmacii a noilor medicamente specifice noului tratament ca de exemplu; Harvoni, Sovaldi, Viekirax etc.; virusul hepatitei C “a căpătat un fel de imunitate” la terapiile clasice, pierderea locului de muncă din cauza evoluției bolii etc. (Majoritatea petenților care s-au adresat instituției Avocatul Poporului au precizat că sunt în gradul de evoluție al bolii fibriloasă F4 - ciroză). Urmare a petițiilor primite, **instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu** și s-a adresat Ministerului Sănătății și Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale - A.N.M.D.M. (la Agenție prin două comunicări).

Întrucât nu s-a primit niciun răspuns de la Agenția Națională a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale, Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unei anchete - în data de 06. 05. 2015. Conform minutei încheiate, autoritatea, în baza Ordinului nr. 387/2015 în lunile aprilie – mai 2015 a emis Deciziile nr. 365/2015, 366/2015, 367/2015, 375/2015, 381/2015, prin care s-a autorizat posibilitatea includerii condiționate în Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații a 4 medicamente din gama noilor tratamente privind hepatita C. De asemenea, potrivit precizărilor A.N.M.D.M., Ministerul Sănătății a numit Comisia de expertiză în domeniu – pentru elaborarea procedurilor (condițiile în care asigurații vor beneficia de noile tratamente). În paralel, C.N.A.S. a elaborat o nouă metodologie de achiziții (cost/volum/rezultat). În data de 13 mai 2015 instituția Avocatul Poporului a transmis o comunicare Casei Naționale de Asigurări de Sănătate - C.N.A.S., în care s-a solicitat o “Foaie de parcurs” privind implementarea programului privind tratarea patologiilor infecțioase, transmisibile, cu impact major asupra sănătății publice (respectiv punerea în aplicare a Ordinului Ministrului Sănătății nr. 387/2015), și informarea instituției Avocatul Poporului cu privire la data când primul pacient bolnav de hepatita C va beneficia efectiv de noile tratamente. Întrucât în răspunsul transmis C.N.A.S. nu a transmis și o “Foaie de parcurs” privind implementarea noului program referitor la tratarea hepatitei C și în condițiile intrării în vigoare a OUG nr. 12/2015 - care asigura cadrul legal pentru ca noile tratamente privind hepatita C să poată fi implementate încă din acest an, Avocatul Poporului a emis Recomandarea nr. 7/2015, prin care a solicitat să se ia de îndată măsuri de aplicare a prevederilor O.U.G. nr.12/2015 referitor în special la finalizarea procedurilor de încheiere a contractului între unul din deținătorii autorizației de punere pe piață a noului produs privind tratarea hepatitei C și Casa Națională de Asigurări de Sănătate, în condițiile legii.

C.N.A.S. ne-a transmis răspunsul la Recomandare din care rezulta faptul că s-au finalizat procedurile de implementare a noilor terapii privind tratarea hepatitei C. De asemenea, Instituția Avocatul Poporului a monitorizat toate informațiile apărute în mass-media (după primirea răspunsului de la C.N.A.S.) privind finalizarea procesului de introducere a noilor terapii referitoare la tratarea hepatitei C (“interferon free”) și le-a pus la dispoziția petenților – din care a rezultat faptul că noul tratament va putea fi aplicat până la sfârșitul anului 2015.

Dreptul la mediu sănătos (art. 35 din Constituție)

Dosar nr. 1536/2015: D. A. a sesizat instituția Avocatul Poporului în legătură cu o posibilă încălcare a art. 35 din Constituția României privind dreptul la mediu sănătos.

Petenta a sesizat anumite ilegalități în activitatea desfășurată la o fermă zootehnică din vecinătatea locuinței sale, susținând că nu sunt respectate prevederile legale cu privire la

protecția mediului înconjurător. De asemenea, a subliniat faptul că a făcut numeroase sesizări la autoritățile competente însă problemele semnalate au rămas fără răspuns.

În vederea clarificării celor sesizate, instituția Avocatul Poporului a efectuat o anchetă proprie la Instituția Prefectului județului Galați cu participarea reprezentanților Agenției pentru Protecția Mediului Galați, Serviciului Comisariatului Județean Galați al Gărzii Naționale de Mediu, Direcției de Sănătate Publică Galați, Direcției Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor Galați., unde s-au constatat următoarele: solicitarea de emitere a autorizației de mediu înaintată de către DS, PFA la A.P.M. Galați se afla în procedură de reglementare, urmând ca titularul activității să depună un proiect de program pentru conformare care va sta la baza emiterii autorizației de mediu; comisarii GNM CJ Galați au evaluat modul în care se desfășoară activitatea de către PFA Druică Ștefan, au analizat stadiul de îndeplinire a măsurilor stabilite prin rapoartele de inspecție și au sancționat de mai multe ori unitatea în cauză; DSP Galați a emis, pentru „FERMA BOVINE LAPTE, la adresa COMUNA FOLTEȘTI, EXTRAVILAN, T 74+75, P 451/I, JUD. GALAȚI”, Notificarea pentru certificarea conformității cu normele de igienă și sănătate publică nr. 10 din 08.05.2014, deși aceasta este adresa pentru platforma pe care se depozitează dejectiile solide și lichide rezultate din activitatea de zootehnie ce se desfășoară în amplasamentul situat în sat Foltești, com. Foltești, nr. 398, Ferma nr. 2 (Fost CAP), județul Galați;

Ulterior a fost emisă autorizația de mediu cu obligația respectării unui plan de conformare, însă, situația de fapt a rămas neschimbată, petenta semnalând că activitățile desfășurate la ferma respectivă se derulează cu încălcarea legislației privind protecția mediului înconjurător, punând în pericol sănătatea populație. Serviciul Comisariatului Județean Galați al Gărzii Naționale de Mediu, ca urmare a controlului efectuat în luna noiembrie 2015, a constatat că nu sunt respectate dispozițiile prevăzute în autorizația de mediu, a sancționat persoana fizică autorizată și a înaintat concluziile controlului autorității de mediu județene, pentru ca aceasta să dispună măsurile legale care se impun. Cazul se află în continuare în atenția instituției Avocatul Poporului.

Nivelul de trai (art. 47 din Constituție)

Sesizare din oficiu. Dosar nr. 15569/2015. În data de 13 noiembrie 2015, la postul de televiziune Realitatea TV a apărut o știre în care se menționa faptul că Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice (R.A.D.E.T.) va sista în două zile apa caldă și căldura în Municipiul București, în condițiile în care S.N.G.N. ROMGAZ S.A. va opri furnizarea gazului către Electrocentrale București (ELCEN), care se află astfel în imposibilitatea de a furniza agentul termic.

Informațiile de mai sus au fost comunicate de către președintele Consiliului de Administrație al R.A.D.E.T., cu ocazia unei conferințe de presă organizată în 13 noiembrie 2015.

Acesta a afirmat că la data de 4 noiembrie 2015, R.A.D.E.T. a primit o înștiințare de la S.N.G.N. ROMGAZ S.A. în care se menționa ca aceasta a decis să oprească livrările de gaze către ELCEN, punând astfel societatea în imposibilitatea de a furniza agentul termic.

Sușinerile președintelui Consiliului de Administrație al R.A.D.E.T. din conferința de presă s-au regăsit și în știrea difuzată de postul de televiziune DIGI 24 TV la data de 06 noiembrie 2015, **care informa opinia publică în legătură cu iminenta sistare a a furnizării energiei termice către consumatorii din capitală.**

Reprezentanții S.N.G.N. ROMGAZ S.A. și ELCEN, în contradictoriu cu cele cuprinse în comunicatul R.A.D.E.T. au dat asigurări că livrările de gaze naturale, respectiv agent termic către R.A.D.E.T. nu vor fi întrerupte.

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și în conformitate cu dispozițiile art. 59 alin. (2) din Constituția României, coroborate cu cele ale art. 14 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare și în temeiul art. 22 din *Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului*, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a art. 20 din *Regulamentul de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului*, republicat, Avocatul Poporului a dispus efectuarea unei anchete la Regia Autonomă de Distribuție a Energiei Termice (R.A.D.E.T.), precum și la Primăria Municipiului București.

Ancheta la sediul R.A.D.E.T. s-a desfășurat în data de 19 noiembrie 2015, s-au solicitat mai multe documente relevante stabilirii situației de fapt și, de asemenea, un punct de vedere scris.

Documentele solicitate au fost furnizate și se află în prezent în analiza instituției, urmând ca în cel mai scurt timp să se realizeze ancheta la Primăria Municipiului București, cât și la alte autorități responsabile, în măsura în care se impune acest demers pentru soluționarea favorabilă a sesizării din oficiu.

Dreptul de petiționare (art. 51 din Constituție)

Dosar nr. 8580/2015: P.T. își exprimă nemulțumirea față de faptul că până la data sesizării instituției Avocatul Poporului nu a primit din partea Primăriei Sectorului 1 nici un răspuns, deși termenul prevăzut de art. 8 din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, modificată și completată, aprobată prin Legea nr. 233/2002, a fost depășit.

Potrivit competențelor legale ne-am adresat Primăriei Sectorului 1 și Primăriei Municipiului București, în scopul clarificării aspectelor semnalate de către petent.

Având în vedere problema inițială a petentului și anume că, sistemul de iluminat public de pe Șos. Gh. Ionescu Sisești nu funcționează de o anumită perioadă de timp, instituția Avocatul Poporului a făcut demersuri în acest sens, sesizând Direcția Generală Infrastructură și Servicii Publice din cadrul Primăriei Municipiului București. Primăria Municipiului București ne-a comunicat că a început execuția lucrărilor la sistemul de iluminat public de pe Șos. Gh. Ionescu Sisești, urmând ca în scurt timp să se finalizeze problema pentru care petentul a solicitat sprijinul instituției Avocatul Poporului. Dosarul a fost soluționat favorabil.

Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52 din Constituție)

Dosar 16288/2015: R.P. a sesizat instituția Avocatul Poporului menționând faptul că Ministerul Sănătății - Direcția Generală Resurse Umane Juridic și Contencios nu a răspuns sesizării referitoare la obținerea certificatului de conformitate solicitat. Urmare a acestui fapt a fost transmisă o adresă către Direcția Generală Resurse Umane Juridic și Contencios pentru clarificarea aspectelor invocate. Ministerul Sănătății, respectiv Direcția Generală de Resurse Umane, Juridic și Contencios a comunicat faptul că solicitarea petentului a fost soluționată în data de 2 decembrie 2015, documentul putând fi ridicat personal sau de către persoana împuternicită.

DOMENIUL DREPTURILE COPILULUI, ALE FAMILIEI, TINERILOR, PENSIONARILOR, PERSOANELOR CU HANDICAP

În anul de referință, domeniului Drepturile copilului, ale familiei, tinerilor, pensionarilor, persoanelor cu handicap i-au fost repartizate 1246 **petiții**. Pe subdomenii de activitate, cele 1246 de petiții au fost structurate astfel: drepturile copilului: 103 petiții, drepturile tinerilor și familiei: 137 petiții, drepturile pensionarilor: 795 petiții, drepturile persoanelor cu handicap: 211 petiții. La acestea se adaugă cauzele instrumentate în baza **sesizărilor din oficiu**.

Conținutul petițiilor și sesizărilor din oficiu, în sinteză, privește solicitarea de informații, critici aduse practicilor administrative (dar și instanțelor de judecată) și reglementărilor legale, precum și propuneri legislative.

Pe subdomenii, situația se prezintă astfel:

Drepturile copilului

Petițiile și sesizările din oficiu au vizat: acordarea indemnizației pentru creșterea copilului în cazul sarcinilor multiple, solicitarea de informații privind încredințarea copilului unuia dintre părinți, drepturile și obligațiile părinților divorțați față de copiii minori rezultați din căsătorie, nemulțumirile unuia dintre părinți față de conținutul unor hotărâri judecătorești prin care minorul era încredințat celuilalt părinte, comportamentul inadecvat al cadrelor didactice față de elevi, condițiile din instituțiile de tip rezidențial și calitatea serviciilor de protecție oferite copiilor de către autoritățile locale.

De asemenea, am fost sesizați în legătură cu o serie de aspecte legislative, precum aplicarea art. 210 alin. (6) din Regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat de Ordinul MEN nr. 5115 din 15 decembrie 2014 (clase intensive limbi străine), aplicarea dispozițiilor art. II din Legea nr. 126/2014 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor și pentru stabilirea unor măsuri în vederea recuperării debitelor înregistrate cu titlu de indemnizație pentru creșterea copilului. Au fost și petiții referitoare la proiectul de lege care obligă părinții să își vaccineze copiii considerat neconstituțional și abuziv, precum și la neaplicarea art. 9 alin. (2) din Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare și metodologia finanțării în limitele costului standard per preșcolar/elev.

Amintim și faptul că, urmare a unor situații concrete cu care am fost sesizați, am solicitat ministrului Tineretului și Sportului o mai bună protecție socială a sportivilor de performanță prin Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului, având în vedere că aceasta nu conține prevederi exprese privind copiii care provin din familii sărace și fac sport de performanță cu rezultate deosebite.

Drepturile tinerilor și ale familiei

Numărul petițiilor adresate instituției Avocatul Poporului cu privire la drepturile tinerilor și ale familiei nu a fost mare, raportat la ansamblul problemelor soluționate de instituția Avocatul Poporului.

Petițiile cu privire la drepturile tinerilor, în număr de 38, au fost analizate, cu precădere, în contextul dreptului la educație, al dreptului la informație și al dreptului tinerilor la un regim special de protecție.

Petițiile referitoare la drepturile familiei au semnalat, în special, neacordarea unei locuințe sociale și a altor forme de ajutor din partea statului ori a autorităților locale, a pensiei de întreținere și a celei de urmaș, informații privind regimul juridic al bunurilor dobândite în

timpul căsătoriei ori despre dreptul la moștenire. Prin cele 99 de petiții cu privire la protecția drepturilor familiei, petenții au solicitat informații cu privire la obligația părinților de a contribui la întreținerea minorului și dreptul la pensie de urmaș, pe tot timpul vieții, al soțului supraviețuitor, acordarea concediului de maternitate și a concediului și a indemnizației pentru creșterea copilului în vârstă de până la 2 ani. De asemenea, petenții au manifestat nemulțumiri față de conținutul unor hotărâri judecătorești prin care minorul era încredințat celui alt părinte sau unei alte persoane, dar și refuzul autorităților statale române de a acorda viză de ședere în România unuia dintre soți, cetățean străin, în vederea reîntregirii familiei.

Drepturile pensionarilor

Prin cele 795 de petiții din acest subdomeniu, în esență, au fost solicitate informații privind condițiile de acordare și de modificare a drepturilor de pensii și a drepturilor reparatorii cu caracter necontributiv plătite prin casele de pensii, au fost exprimate critici la adresa activității caselor de pensii și a altor instituții publice cu atribuții în materia asigurărilor sociale, precum și cu privire la legislația din acest domeniu.

Multe dintre problemele sesizate persistă de mai mult timp și au fost aduse în atenția instituției Avocatul Poporului și în anii precedenți.

În plan administrativ, în esență, nemulțumirile și criticile pensionarilor au vizat următoarele aspecte:

- refuzul caselor de pensii de a furniza informații și explicații despre condițiile legale de acordare sau de modificare a drepturilor de pensie sau reținerea unor sume de bani din pensie, în urma emiterii unor decizii de debit;
- tergiversarea soluționării cererilor de stabilire, revizuire, recalculare a pensiei sau de trecere de la un tip de pensie la altul ori lipsa unui răspuns la petiții;
- erori și omisiuni în modalitatea în care unele case teritoriale de pensii au procedat la calcularea sau recalcularea pensiilor (punctajul mediu anual);
- erori în stabilirea indicelui de corecție;
- imposibilitatea sau dificultatea obținerii unor adeverințe care să ateste vechimea (stagiul de cotizare) ori cuantumul salariilor și al sporurilor cu caracter permanent sau grupa/condițiile de muncă necesare la stabilirea sau recalcularea pensiilor;
- modul de stabilire a cuantumului pensiei persoanelor care și-au desfășurat activitatea în grupele superioare de muncă înainte de anul 2001, respectiv în condiții speciale/deosebite de muncă începând din anul 2001;
- încadrarea în grad de invaliditate de către comisiile de expertiză a capacității de muncă;
- întâzieri la plata drepturilor de pensie stabilite;
- comportamentul neprofesional ori chiar abuziv al unor angajați ai caselor de pensii în raporturile lor cu beneficiarii și cu solicitanții de drepturi de asigurări sociale;
- mari întâzieri în soluționarea contestațiilor la deciziile de pensie depuse la Comisia Centrală de Contestații din cadrul Casei Naționale de Pensii Publice.
- dificultățile deosebite în obținerea dovezilor privind vechimea în muncă și veniturile realizate, mai ales din cauza distrugerii sau a pierderii arhivei fostului angajator;
- informații privind modul în care se calculează pensia comunitară.

În plan legislativ, instituția Avocatul Poporului a primit numeroase critici referitoare la legislația pensiilor sub aspectul neclarității unor prevederi legale, al unor lacune legislative sau al neconstituționalității, dar și al predictibilității reduse pe fondul modificărilor cvasi-permanente, critici dintre care amintim:

- modul de calcul și a datei acordării indicelui de corecție prevăzut de art. 170 din Legea nr. 263/2010;
- modul în care este aplicat art. 169 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sub aspectul că nu este inclus în punctajul majorat pentru grupele superioare de muncă și punctajul acordat pentru contribuția la fondul suplimentar de pensie.
- tăcerea Legii nr. 263/2010 în ceea ce privește posibilitatea valorificării "sumelor rezultate din majorarea retribuiții tarifare acordare în baza Decretului nr. 46/1982" la încadrarea în grupa a II-a de muncă a celor autorizați I.S.C.I.R.;
- absența unor acorduri între România și alte state, de pildă Statele Unite ale Americii, în materia transferului drepturilor de pensie în conturi bancare;
- neindexarea indemnizației acordate în temeiul Legii nr. 309/2002 privind recunoașterea și acordarea unor drepturi persoanelor care au efectuat stagiul militar în cadrul Direcției Generale a Serviciului Muncii în perioada 1950-1961, cu modificările și completările ulterioare și abrogarea OUG nr. 10/2010 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății;
- critica referitoare la faptul că, în cazul pensiei anticipate parțiale, procentul de diminuare cu 0,75% pentru fiecare lună, respectiv 9% pentru fiecare an nelucrat, nu scade proporțional cu înaintarea în vârstă;
- propuneri privind desființarea impozitului pentru toate categoriile de pensii bazate pe contributivitate, deoarece aceste pensii au rezultat din banii impozitați o dată în toți anii activității profesionale, precum și a CASS, desființarea pensiilor care nu se bazează pe contributivitate;
- critica neluării în calcul la stabilirea punctajului mediu anual a formelor de retribuire în acord;
- neacordarea drepturilor de pensie pentru activitatea desfășurată în România în perioada 1990-1997. Pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate dreptul la pensie a fost reglementat abia în 1997, prin intrarea în vigoare a Legii nr. 86/1997 pentru modificarea și completarea Legii nr. 3/1977;
- critica Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice prin aceea că, în lipsa unor dispoziții exprese, de la data încetării contractului de muncă/raportului de serviciu până la emiterea deciziei de pensionare persoana în așteptarea pensiei nu are asigurare de sănătate și niciun venit. Această problemă nu este doar legislativă, ci și administrativă, în măsura în care emiterea deciziei de pensionare și punerea în plată se fac cu mare întârziere, durând luni de zile.

Drepturile persoanelor cu handicap

Raportul a evidențiat evenimente legislative și instituționale referitoare la protecția persoanelor cu dizabilități, respectiv modificările legislative din anul 2015 la Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, în scopul realizării egalității de tratament în vederea participării efective a persoanelor cu dizabilități în viața comunității și reînființarea Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, în subordinea Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Una dintre problemele abordate în raport se referă la angajarea în muncă a persoanelor cu dizabilități. Legislația din România este în acord cu legislația europeană (Legea nr. 448/2006) și cuprinde facilități și drepturi privind încadrarea în muncă a persoanelor cu dizabilități și elemente de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a acestora, însă prevederile legale sunt insuficient aplicate de angajatori. O altă dificultate în exercitarea

dreptului la muncă este creată de faptul că evaluarea pune accent pe dizabilitate din punct de vedere medical și mai puțin pe abilitatea persoanelor cu dizabilități, iar tratarea e preponderent medicală.

Raportul se referă și la educația persoanelor cu handicap și subliniază că sistemul educațional este limitat și nu dezvoltă încă suficient abilitățile de viață independentă, iar metodele educaționale sunt insuficient adecvate la nevoile special specifice diferitelor tipuri de dizabilități. Ca element pozitiv sunt menționate centrele de educație incluzivă, create în scopul educării și instruirii profesionale a tinerilor cu cerințe educative speciale.

Pe lângă problemele mai sus amintite, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată prin cele 211 petiții, în legătură cu neîncadrarea corespunzătoare în gradele de handicap, neacordarea drepturilor convenite pentru persoanele cu handicap, reevaluarea nejustificată a gradului de handicap și încadrarea incorectă a persoanei într-un grad de handicap inferior celui avut anterior, refuzul autorităților administrației publice locale de a angaja asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav, tergiversarea emiterii certificatelor de încadrare într-un grad de handicap, depășirea termenului de realizare a accesibilităților pentru aceste persoane defavorizate, lipsa fondurilor pentru plata asistenților personali.

Totodată, petenții au solicitat completarea dispozițiilor legale în vigoare cu prevederi potrivit cărora, în cadrul procesului de învățământ, unitățile de învățământ superior, public și privat sunt obligate să asigure cursuri pentru studenții cu handicap în formatul solicitat în scris de către aceștia și înființarea la nivel național a unei instituții specializate în consilierea psihosociologică.

În cursul anului 2015, Avocatul Poporului s-a preocupat de acțiunile întreprinse de stat, de autoritățile competente în domeniu, pentru ca acestei categorii de persoane să i fie asigurat accesul, accesibilitatea și incluziunea socială, în egală măsură cu a celorlalte persoane.

Cazuistica pe care am instrumentat-o în acest răstimp a evidențiat, în multe dintre situații, faptul că posibilitatea de abilitare și reabilitare, compensarea handicapurilor, reducerea la minimum a efectelor economice și sociale ale handicapurilor, precum și inegalitățile legate de sănătate sunt subiecte de impact negativ asupra acestor oameni. Mulți dintre cei care au sesizat cu problemele lor instituția Avocatul Poporului se consideră excluși social, aflați în fața unor obstacole și bariere, lipsiți de mijloace de mobilitate.

DOMENIUL ARMATĂ, JUSTIȚIE, POLIȚIE, PENITENCIARE

În anul 2015, în cadrul domeniului de activitate armată, justiție, poliție, penitenciare au fost soluționate 2601 de petiții, înregistrate la sediul central al instituției Avocatul Poporului, acestea fiind repartizate pe următoarele paliere:

Armată

Petițiile înregistrate în cadrul acestui domeniu (**14 petiții**) au fost analizate în contextul prevederilor art. 51 din Constituție, privind dreptul de petiționare și au avut ca obiect neprimirea, de către petenți, a unor răspunsuri la petițiile adresate autorităților, legislația incidentă în aceste cazuri fiind *Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare; Normele din 29 decembrie 2009 de selecționare a candidaților pentru admiterea la cursul de formare a ofițerilor și subofițerilor în activitate, pe filiera indirectă; Legea nr. 226/2011 privind reparațiile morale și materiale pentru fostele*

cadre militare active, îndepărtate abuziv din armată în perioada 23 august 1944-31 decembrie 1961, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, republicată; Legea nr. 14/1992 privind organizarea și Funcționarea Serviciului Român de Informații, republicată; Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat.

Justiție

Cele **1985 de petiții** înregistrate în cadrul acestui domeniu de activitate au avut ca obiect nemulțumiri privind activitatea instanțelor judecătorești, soluțiile pronunțate, neredactarea hotărârilor judecătorești, procedura de executare silită a hotărârilor judecătorești, activitatea experților judiciari, a avocaților și nemulțumiri referitoare la activitatea organelor de urmărire penală.

Demersuri specifice activității instituției Avocatul Poporului au fost realizate la parchete, Consiliul Superior al Magistraturii și Ministerul Justiției, în ceea ce privește petiții care au avut ca obiect necomunicarea unui răspuns la plângerile penale și stadiul soluționării acestora, lipsa unui răspuns din partea C.S.M. la o petiție adresată acestei instituții, neredactarea unor hotărâri judecătorești.

Poliție

Petițiile care au vizat acest subdomeniu, în număr de **154**, au avut ca obiect modul de îndeplinire a atribuțiilor profesionale de către agenții de poliție și neprimirea, de către petenți, a unor răspunsuri la petițiile formulate, informații cu privire la valabilitatea permisului de conducere, contestarea unor măsuri dispuse de poliție și procurori, nemulțumiri cu privire la comportamentul unor polițiști, dreptul de petiționare. Legislație incidentă avută în vedere în acest caz a fost *Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare; Legea nr. 364/2004 privind organizarea și funcționarea poliției judiciare; Ordinul M.A.I. nr. 400/2004 privind regimul disciplinar al personalului din M.A.I., cu modificările și completările ulterioare; Ordinul nr. 988/2005 privind Organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă din cadrul Poliției Române.*

Penitenciare

Cele **284 de petiții** adresate instituției Avocatul Poporului au vizat supraaglomerarea carcerală, asigurarea asistenței medicale, calitatea hranei, condițiile de efectuare a transportului între locurile de deținere, asigurarea hranei cu respectarea credinței religioase a persoanelor private de libertate, exercitarea dreptului la convorbiri telefonice, acordarea liberării condiționate, individualizarea regimului de executare a pedepsei, transferarea deținuților în alte locuri de deținere.

În ceea ce privește atribuțiile instituției Avocatul Poporului în domeniul armată, justiție, poliție, penitenciare, menționăm următoarele:

Afirmarea, reglementarea legală și respectarea drepturilor omului constituie o caracteristică a regimurilor constituționale și politice proprii societăților democratice.

Consacrarea constituțională a drepturilor omului reflectă evoluția socio-politică și doctrinară a concepțiilor și principiilor relevante în materie și reprezintă o formă a protecției juridice a persoanei.

Protecția persoanei, privită ca ansamblu de mijloace juridice și de instituții cu rol esențial în apărarea drepturilor subiective, nu poate fi disociată de acestea din urmă. Evident, în absența unei asemenea protecții, care implică în mod necesar mecanisme apte a asigura și a garanta cadrul în care aceste drepturi se exercită, drepturile subiective ar reprezenta entități ce

beneficiază de o consacrare legală, dar ar fi lipsite de conținut concret, preponderent teoretice și iluzorii, iar nu efective și eficiente în apărarea reală a persoanei.

Înțelegă în maniera anterior prezentată, protecția persoanei impune participarea instituțiilor statului, care, prin mecanisme specifice de acțiune, să realizeze finalitatea urmărită, de apărare a drepturilor subiective ale persoanei, între aceste instituții numărându-se și cea a Ombudsmanului - Avocatului Poporului - potrivit art. 58 din Constituția României.

Analiza dispozițiilor constituționale începând cu momentul introducerii în sistemul juridic român a acestei instituții (inexistentă anterior în legislația națională) prin Constituția din 1991, conduce la concluzia că instituția Avocatul Poporului are ca scop apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, nu se substituie altor autorități publice, se bucură de independență funcțională, instituțională și autonomie, nu poate fi subsumată dreptului administrativ sau dreptului constituțional, după cum nu poate fi încadrată în sistemul autorității judecătorești, legislative și nici în cel al autorităților administrative.

Autoritatea judecătorească merită o atenție specială, având în vedere faptul că, mare parte din petițiile adresate de cetățeni vizează aspecte care se referă la acte și fapte ale acesteia.

Potrivit art. 124 - 125 alin. (1) din Constituție, justiția se înfăptuiește în numele legii, este unică, imparțială și egală pentru toți. Judecătorii sunt independenți și se supun numai legii. Judecătorii numiți de Președintele României sunt inamovibili, în condițiile legii.

Potrivit art. 131 alin. (1) și (2) și art. 132 din Constituție, în activitatea judiciară Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor. Ministerul Public își exercită atribuțiile prin procurori – constituiți în parchete – care își desfășoară activitatea potrivit principiului legalității, al imparțialității și al controlului ierarhic, sub autoritatea ministrului justiției.

Potrivit art. 3 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, procurorii numiți de Președintele României se bucură de stabilitate și sunt independenți, în condițiile legii.

Principiul independenței justiției, consacrat de Constituție este reluat, între altele, și de prevederile art. 2 alin. (4) din actul normativ anterior menționat, care prevede că orice persoană, autoritate sau instituție este datoră să respecte independența judecătorilor.

În aplicarea principiului enunțat, Legea nr. 35/1997 reglementează la art. 15 alin. (4) – între cazurile ce excedează sferei competenței instituției Avocatul Poporului - actele autorității judecătorești, prevăzând că nu fac obiectul activității instituției Avocatul Poporului și vor fi respinse fără motivare petițiile privind (între altele) actele autorității judecătorești.

Prevederea normativă precizată are în concret semnificația unei interdicții de imixtiune sub orice formă a instituției în desfășurarea procedurilor judiciare, indiferent de obiectul sau de stadiul acestora, în acest sens fiind și dispozițiile art. 18 din Legea nr. 35/1997, care dispun că, în cazul în care instituția Avocatul Poporului constată că soluționarea petiției cu care a fost sesizată este de competența autorității judecătorești, se poate adresa, după caz, ministrului justiției, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Public sau președintelui instanței de judecată.

Referitor la raporturile dintre instituția Avocatul Poporului și autoritatea judecătorească și competența instituției Avocatul Poporului în actul de justiție și în administrarea justiției, precizăm următoarele:

După cum rezultă din analiza prevederilor constituționale și legale anterior enunțate, soluționarea petițiilor cu care instituția Avocatul Poporului este sesizată, care au ca obiect activitatea organelor judiciare, se limitează la sesizarea ministrului justiției, Consiliului Superior

al Magistraturii, Ministerului Public sau președintelui instanței de judecată pentru examinarea, potrivit competențelor legale, a aspectelor invocate în cuprinsul petițiilor adresate instituției Avocatul Poporului.

În acest sens se are în vedere și reglementarea cuprinsă în *art. 16 alin. (2) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, potrivit căreia *hotărârile judecătorești pot fi desființate sau modificate numai în căile de atac prevăzute de lege și exercitate conform dispozițiilor legale și, totodată, jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului care, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, a stabilit la nivel de principiu că executarea unei hotărâri judecătorești este parte integrantă din procesul civil.*

Totodată, demersurile realizate în acest domeniu de instituția Avocatul Poporului se circumscriu și dispozițiilor *art. 97 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, care prevăd că orice persoană poate sesiza Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare a judecătorilor și procurorilor, încălcarea obligațiilor profesionale în raporturile cu justițiabilii ori săvârșirea de către aceștia a unor abateri disciplinare, fără ca, prin exercitarea acestui drept, să se pună în discuție soluțiile pronunțate prin hotărâri judecătorești, care sunt supuse căilor legale de atac.

În concret, demersurile circumscrise limitelor stabilite de prevederile *art. 15 alin. (4) și art. 18 din Legea 35/1997* pot consta în sesizarea Consiliului Superior al Magistraturii cu privire la aspecte vizând activitatea administrativă a instanțelor sau parchetelor, nerespectarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești, nerespectarea termenului rezonabil de soluționare a cauzelor, fără ca prin aceasta instituția Avocatul Poporului să intervină în activitatea organelor judiciare.

În nenumărate situații, instituția Avocatul Poporului a fost sesizată cu privire la *nerespectarea termenelor de redactare a hotărârilor judecătorești.*

Pentru soluționarea respectivelor petiții instituția Avocatul Poporului s-a adresat Consiliului Superior al Magistraturii pentru a efectua verificările necesare sau președintelui instanței care a pronunțat hotărârea a cărei motivare nu a fost redactată în termenul prevăzut de lege. Într-una dintre aceste situații, Consiliul Superior al Magistraturii a comunicat că judecătorul în cauză este cercetat disciplinar pentru abaterea comisă [(prevăzută de *art. 99 lit. h) din Legea nr. 317/2004*], luându-se măsuri la nivelul instanței în care magistratul își desfășoară activitatea pentru redactarea cu prioritate a hotărârii judecătorești ce făcea obiectul petiției.

De asemenea, instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu și a solicitat informații Consiliului Superior al Magistraturii referitor la unele cauze penale care au constituit cazuri de impact social și mediatic - de exemplu comiterea unor infracțiuni cu violență (viol, omor). În concret au fost solicitate Inspecției Judiciare din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, sau, după caz, organelor de cercetare penală, date referitoare la stadiul soluționării cauzelor și măsurile dispuse.

DOMENIUL PROPRIETATE, MUNCĂ, PROTECȚIE SOCIALĂ, IMPOZITE ȘI TAXE

În anul 2015, în cadrul domeniului de activitate Proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe au fost soluționate 2629 de petiții reprezentând un procent de 29,70% din numărul total de 8851 de petiții înregistrate la instituția Avocatul Poporului (sediul central).

În funcție de specializările domeniului de activitate, cele 2629 de petiții au fost structurate astfel:

1. Proprietate: 1896 petiții.
2. Muncă: 440 petiții.
3. Protecție socială: 25 petiții.
4. Impozite și taxe: 180 petiții.

Un număr de 88 de petiții au avut ca obiect specializări multiple.

De asemenea, în cadrul domeniului de activitate Proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe, au fost efectuate 7 anchete, dintre care două la Instituția Prefectului – Județul Ilfov, una la Casa de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, una la Agenția Domeniilor Statului, una la Primăria comunei Corbeanca, județul Ilfov, una la Primăria Sectorului 2, municipiul București și una la Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Au fost emise 3 recomandări, dintre care Recomandarea nr. 14/2015 către Directorul General al Casei de Asigurări de Sănătate a Municipiului București, Recomandarea nr. 21/2015 către Președintele Autorității pentru Restituirea Proprietăților și către Președintele Agenției Domeniilor Statului și Recomandarea nr. 25/2015 către Primăria municipiului Galați.

Facem în cele ce urmează o sinteză a activității domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe pentru anul 2015, structurată pe subdomenii:

Proprietate

În anul 2015, din totalul petițiilor, 1896 de petiții au fost analizate în contextul prevederilor art. 44, art. 51 și art. 52 din Constituție privind dreptul de proprietate privată, dreptul de petiționare și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică. Dintre acestea au fost deschise 322 de dosare în care au fost sesizate autoritățile publice reclamate.

Principalele probleme aduse în atenția instituției Avocatul Poporului care au ca obiect încălcarea dreptului de proprietate privată au fost, în mare măsură, aceleași ca în fiecare an, și anume:

- tergiversarea punerii în posesie;
- tergiversarea eliberării titlurilor de proprietate;
- nemulțumirea față de stabilirea unui termen de decădere, respectiv 31 decembrie 2009, până la care se putea depune cerere pentru acordarea rentei viagere, astfel cum este prevăzut de Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, precum și în cazul celorlalte legi cu caracter reparatoriu în materia proprietății;
- efectuarea defectuoasă de către unele societăți comerciale a lucrărilor finanțate din fondul primăriilor;
- lipsa de răspuns din partea autorităților la cererile formulate de beneficiarii legilor de restituire a dreptului de proprietate;
- refuzul autorităților de a comunica, în termenul legal, informațiile privind documentele necesare pentru completarea dosarelor de restituire a imobilelor preluate abuziv și de reconstituire a dreptului de proprietate;

- neefectuarea plății despăgubirilor acordate prin hotărâri judecătorești păgubiților Fondului Național de Investiții (F.N.I.);
- problemele legate de asociațiile de proprietari și accesul la utilități cum ar fi: modul de calculare a cotelor de întreținere; repartizarea cheltuielilor comune efectuate în condominii; valoarea facturilor de apă caldă/rece; neregulile în administrarea asociațiilor de proprietari;
- neacordarea despăgubirilor din dosarele de daună constituite la companiile de asigurări.

În anul 2015, petițiile soluționate au vizat, în principal, modul de aplicare a legilor cu caracter reparatoriu în materia proprietății.

Dosar nr. 15533/2015 - D.E. a reclamat tergiversarea soluționării dosarului cu nr. 43147/CC pentru care a fost aprobată solicitarea de soluționare cu prioritate a dosarului în ședința din data de 23 aprilie 2009 și Comisia Națională pentru Compensarea Imobilelor pentru că nu a pus în executare Sentința Civilă nr. 5000/2014 a Tribunalului București – Secția a II-a de Contencios Administrativ și Fiscal, rămasă definitivă și irevocabilă prin Decizia Civilă nr. 2957/2015 a Curții de Apel București – Secția a VIII-a de Contencios Administrativ și Fiscal prin care a fost obligată să verifice existența dreptului de proprietate, să evalueze despăgubirile și să emită decizia de compensare prin puncte.

În urma demersului efectuat, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, prin adresa înregistrată sub nr. 17931 din data de 22 decembrie 2015, ne-a comunicat că dosarul nr. 43147/CC a fost supus analizei Comisiei Naționale pentru Compensarea Imobilelor în ședința din data de 10 decembrie 2015 care a dispus emiterea deciziei de compensare.

Munca și protecția socială a muncii

În cadrul domeniului de activitate proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe, în anul 2015, au fost analizate 440 de petiții în contextul unei posibile încălcări a dreptului la muncă și protecția socială a muncii, prevăzut de art. 41 din Constituția României.

Prin petițiile soluționate fără deschidere de dosar, întrucât nu au fost îndeplinite condițiile Legii nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în domeniul relațiilor de muncă au fost sesizate următoarele probleme:

- contestarea unor decizii de concediere și obligarea angajatorului la plata unor despăgubiri egale cu salariile indexate, majorate și reactualizate și cu celelalte drepturi de care ar fi beneficiat salariatul și repunerea acestuia în situația anterioară emiterii actului de concediere;
- refuzul unor angajatori, societăți comerciale, de a achita angajaților drepturile salariale restante;
- neacordarea concediilor legale cuvenite;
- depășirea orelor legale de program, fără acordarea compensațiilor cuvenite de către angajatori;
- neplata de către unii angajatori a concediului medical;
- neacordarea concediului de studii;
- refuzul aprobării transferului unui militar în cadrul altei unități militare;
- refuzul unui angajator de a aproba redistribuirea angajatului pe un alt post disponibil întrucât acesta întâmpina probleme de sănătate care nu îi permiteau să fie încadrat în funcția de consultant vânzări;
- refuzul unor angajatori (societăți comerciale) de a elibera adeverințe din care să reiasă sporurile de care au beneficiat petiționarii în perioada în care au avut calitatea de angajați;

- tergiversarea Agenției Naționale de Administrare Fiscală de a dispune numirea în funcția publică de inspector antifraudă a unui petiționar, deși acesta a susținut și promovat concursul pentru ocuparea respectivei funcții;

- refuzul unor unități școlare de a achita diferențele salariale pentru perioada 2008-2011 cadrelor didactice sau fostelor cadre care, dintr-o eroare a reprezentanților sindicatelor, nu au fost introduse pe listele înaintate instanțelor judecătorești;

- refuzul unor angajatori de a elibera adeverințe din care să reiasă grupele de muncă în care au fost încadrați salariații;

- perceperea de către unitățile spitalicești a unei taxe pentru participarea la concursurile pentru ocuparea posturilor vacante.

Referitor la sesizările petenților care au condus la efectuarea unor demersuri din partea instituției Avocatul Poporului la instituțiile publice sau regiile autonome reclamate, în vederea clarificării situațiilor expuse, menționăm următoarele probleme:

- nedecontarea cheltuielilor pentru naveta cadrelor didactice;
- tergiversarea acordării de către Ministerul Tineretului și Sportului a indemnizației de merit;

- refuzul unei instituții publice de a transforma un post de funcționar public cu studii medii în funcționar public cu studii superioare;

- detașarea cu o pretinsă încălcare a dispozițiilor legale în materie;

- tergiversarea Ministerului Justiției de a organiza un interviu pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar de către persoanele care au titlul de academician, profesor universitar sau conferențiar universitar, doctor docent ori doctor într-o anumită specializare.

Pentru a clarifica aspectele prezentate de petenți, instituția Avocatul Poporului a sesizat autoritățile administrației publice competente: Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice – Inspectia Muncii, Inspectoratele Teritoriale de Muncă, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Constanța, Corpul de control al Ministrului Educației și Cercetării Științifice, Ministerul Tineretului și Sportului, Primăria comunei Dornești, județul Suceava, Primăria municipiului Bacău, Școala Gimnazială “Liviu Rebreanu” București, Agenția Națională de Administrare Fiscală, Ministerul Sănătății, Ministerul Justiției, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor etc.

Dosar nr. 1309/2015: M.E. ne-a sesizat în contextul dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică și al dreptului la muncă și protecția socială a muncii, reglementate de art. 52 și art. 41 din Constituția României, republicată.

Petențul a reclamat că nu poate dobândi calitatea de expert tehnic judiciar, deși îndeplinește condițiile prevăzute de art. 12 alin. (1) lit. c) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, cu modificările și completările ulterioare, deoarece Ministerul Justiției refuză să organizeze interviul pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar.

Potrivit art. 12 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2000, cu modificările și completările ulterioare, „la cerere, poate dobândi calitatea de expert tehnic judiciar într-o anumită specialitate:

c) persoana care are titlul de academician, profesor universitar sau conferențiar universitar, doctor docent ori doctor în specialitatea respectivă.”.

Având în vedere aceste aspecte, am sesizat Ministerul Justiției și am solicitat să ia măsurile legale care se impun pentru soluționarea situației create și să ne informeze cu privire la data când va fi organizat interviul pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar.

Urmare a demersului întreprins, Serviciul Profesii Juridice Conexe din cadrul Ministerului Justiției, ne-a informat că Ordonanța Guvernului nr. 2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, aprobată prin Legea nr. 156/2002, cu modificările și completările ulterioare, nu prevede obligativitatea organizării examenelor/interviurilor pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar sau periodicitatea organizării acestora, ci doar posibilitatea Ministerului Justiției de a le organiza. De asemenea, ni s-a comunicat că Ministerul Justiției a organizat anual în perioada 2010-2013, interviuri pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar într-o specialitate, de către persoanele care au titlul de academician, profesor universitar sau conferențiar universitar, doctor docent ori doctor în specialitatea respectivă dar până la momentul sesizării noastre nu a fost stabilită următoarea dată de organizare a examenului/interviului pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar/specialist.

Având în vedere acest răspuns, am sesizat ministrul justiției care ne-a informat că s-a stabilit organizarea unui interviu pentru dobândirea calității de expert tehnic judiciar de către persoanele care au titlul de academician, profesor universitar sau conferențiar universitar, doctor docent ori doctor într-o anumită specializare, în perioada 22-26 iunie 2015, toate informațiile fiind aduse la cunoștință celor interesați prin publicare pe pagina de internet a Ministerului Justiției.

Protecție socială

În cadrul domeniului proprietate, muncă, protecție socială, impozite și taxe, în anul 2015, au fost analizate 25 de petiții în contextul unei posibile încălcări a dreptului la un nivel de trai decent prevăzut de art. 47 din Constituție (ca drept principal).

În domeniul protecției sociale au fost sesizate următoarele probleme:

- refuzul autorităților de a prelungi contractul de închiriere a spațiului cu destinație de locuință socială;
- alocarea unei locuințe sociale;
- solicitarea schimbării titularului contractului de închiriere a unei locuințe sociale;
- analizarea cu prioritate a dosarelor în vederea obținerii unei locuințe sociale;
- obținerea unui ajutor financiar din partea instituției Avocatul Poporului în scopul achiziționării unei locuințe;
- neimplicarea autorităților locale în efectuarea unor lucrări de reabilitate a imobilelor deținute cu contract de închiriere;
- posibilitatea achiziționării locuinței deținute cu contract de închiriere, potrivit Legii locuinței nr. 114/1996;
- solicitarea unei locuințe de la Agenția Națională pentru Locuințe (A.N.L.).

Dosar nr. 2583/2015 – A.F. a solicitat Primăriei municipiului Râmnicu-Sărat prelungirea contractului de închiriere a unui spațiu cu destinație de locuință socială, precum și informații referitoare la posibilitatea achiziționării în rate a acesteia, însă fără niciun rezultat.

În urma sesizării autorității de către instituția Avocatul Poporului am fost informați că petentei i-a fost prelungit contractul de închiriere a locuinței sociale pentru o perioadă de 12 luni.

Totodată, autoritatea a menționat că locuințele sociale realizate potrivit Legii locuinței nr. 114/1996 nu pot fi vândute, așa cum este prevăzut la art. 47 din această lege.

Impozite și taxe

În anul 2015, 180 de petiții au fost analizate în materia impozitelor și taxelor, în contextul dispozițiilor constituționale ale art. 31 privind dreptul la informație, art. 51 privind dreptul de petiționare, art. 52 privind dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică, art. 56 privind contribuțiile financiare și ale art. 139 privind impozitele, taxele și alte contribuții.

Prin petițiile înregistrate, au fost sesizate probleme referitoare la:

→ **Impozite și taxe:** nemulțumiri legate de deciziile privind impozitul pentru clădire, deciziile privind impozitul asupra mijlocului de transport, scutirea de la plata taxelor și impozitelor a persoanelor cu handicap, taxa pe valoare adăugată pentru veniturile din agricultură, taxa de habitat, taxa de salubritate, taxa radio – tv, lipsa timbrei fiscale de 50 bani, 1 leu și 2 lei din oficiile poștale, obligativitatea plății taxei pentru serviciul public de radiodifuziune de către microîntreprinderile prevăzute de art. 1121 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

→ **Contribuția pentru asigurări de sănătate:** asigurarea medicală gratuită, calcularea contribuției pentru asigurări de sănătate, nemulțumirea legată de dispozițiile noului Cod Fiscal care prevăd obligarea persoanelor fizice fără venituri la plata contribuțiilor sociale de sănătate, transmiterea înștiințării, respectiv a somației de plată către contribuabili, cu privire la contribuția de asigurări sociale de sănătate datorată pentru venituri din chirii, dividende și dobânzi, după mai mulți ani de la obținerea veniturilor, la creanța principală fiind adăugate majorări de întârziere, deși anterior contribuabilii nu au primit nicio informare cu privire la debitele lor fiscale către Fondul Național Unic de Asigurări Sociale de Sănătate, decontarea dispozitivelor medicale.

→ **Timbrul de mediu pentru autovehicule:** quantumul, modalitatea de calcul a taxei de mediu și recuperarea acesteia, nemulțumirea legată de faptul că plata sumelor prevăzute prin hotărâri judecătorești având ca obiect restituirea taxei pe poluare pentru autovehicule și a taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, dobânzile calculate până la data plății integrale și cheltuielile de judecată, precum și alte sume stabilite de instanțele judecătorești, devenite executorii până la data de 31 decembrie 2015, se va realiza pe parcursul a 5 ani calendaristici, prin plata în fiecare an a 20% din valoarea acestora (art. XV alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 8/2014 pentru modificarea și completarea unor acte normative și alte măsuri fiscal-bugetare), lipsa procedurii de efectuare a plății sumelor reprezentând taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule sau taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, precum și dobânzile calculate până la data plății integrale (astfel cum prevede Ordonanța Guvernului nr. 40 din 26 august 2015 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule).

Dosar nr. 1812/2015: A.O. ne-a sesizat cu privire la faptul că Primăria Municipiului București, Administrația Fondului Imobiliar, Primăria sectorului 3, municipiul București și Direcția Generală Impozite și Taxe Locale Sector 3 nu au răspuns cererilor sale în termenul legal de 30 de zile și solicită ajutorul instituției Avocatul Poporului pentru obținerea răspunsurilor respective.

În urma demersurilor efectuate la autoritățile mai sus menționate, am primit următoarele răspunsuri:

- P.M.B. ne-a transmis că petițiile petentei au fost redirectionate către Administrația Fondului Imobiliar, respectiv Direcția Generală Impozite și Taxe Sector 3;

- A.F.I. ne-a comunicat că a răspuns petițiilor formulate de petentă, iar prin ultima petiție petenta a fost informată asupra prevederilor art. 10 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la clasarea petițiilor cu același obiect transmise după comunicarea răspunsului;

- D.G.I.T.L. Sector 3 ne-a informat asupra impozitării terenului pe care l-a deținut în baza unui contract de închiriere încheiat cu S.C. TITAN S.A. Cu privire la solicitarea de încetare a impunerii asupra terenului, ca urmare a neprelungirii contractului de închiriere, se arată că s-a solicitat confirmarea din partea administratorului terenului, care până la data semnării adresei nu transmisese un răspuns. Ulterior, am fost informați telefonic asupra primirii răspunsului S.C. TITAN AL S.A., iar neprelungirea contractului a fost confirmată. De asemenea, după efectuarea unui nou demers la D.G.I.T.L. Sector 3 în vederea soluționării situației, am fost informați că s-a procedat la încetarea din evidențele fiscale a taxei pe terenul în folosință. Încetarea s-a efectuat cu data de 25 aprilie 2014, și figurează în evidențele fiscale cu o suprasolvire în sumă de 74 lei.

DOMENIUL PRIVIND PREVENIREA TORTURII ÎN LOCURILE DE DETENȚIE

1. Organizarea Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție

Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014 pentru modificarea și completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 181/2015, **instituția Avocatul Poporului, prin Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, a fost desemnată ca singura structură națională care îndeplinește atribuțiile specifice de Mecanism național de prevenire a torturii în locurile de detenție.**

Rolul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție este acela de a monitoriza în mod regulat condițiile de detenție și tratamentul aplicat de către autoritățile publice care custodiază persoane private de libertate, care fie sunt private de libertate ca urmare a săvârșirii unor fapte penale, fie sunt internate în spitale de psihiatrie sau în centre ale sistemului de sănătate sau ale sistemului de asistență socială, fie beneficiază de o formă de protecție pe teritoriul Statului Român.

► Pentru organizarea domeniului, s-au desfășurat următoarele activități:

- au fost stabilite centrele zonale ale Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție și județele arondate acestora, respectiv: **Structura centrală**, care cuprinde și Centrul zonal București și **Structura teritorială** constituită din **3 Centre zonale: Centrul zonal Alba, Centrul zonal Bacău, Centrul zonal Craiova;**

- Avocatul Poporului a emis **Ordinul privind criteriile de selectare a personalului** din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție;

- **au fost organizate concursurile pentru angajarea personalului de specialitate juridică și a specialiștilor** (medici, psihologi, asistenți sociali);

- **au fost încheiate protocoale de colaborare cu asociațiile profesionale** (Colegiul Medicilor din România, Colegiul Psihologilor din România, Colegiul Național al Asistenților Sociali);

- **au fost încheiate Protocoale de colaborare cu 22 de ONG-uri:** la nivelul Centrului zonal București au fost încheiate Protocoale de colaborare cu 10 ONG-uri, iar la nivelul Centrelor zonale au fost încheiate Protocoale de colaborare cu 12 ONG-uri;

După un an de colaborare cu reprezentanții Organizațiilor Neguvernamentale, în condițiile în care participarea reprezentanților organizațiilor neguvernamentale este obligatorie pentru efectuarea vizitelor în locurile de detenție, subliniem că se impune modificarea Legii nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, astfel ca participarea acestora să fie susținută prin acoperirea cheltuielilor de masă, transport și cazare.

- pentru întocmirea **Planului anual de vizite, reevaluarea locurilor de detenție și realizarea de evidențe**, au fost solicitate și au fost primite informații de la autoritățile publice care au în subordine locuri de detenție. A fost elaborat și ulterior a fost aprobat de către Avocatul Poporului **Planul anual de vizite**;

- în data de 31 martie 2015, a avut loc la Palatul Parlamentului **întâlnirea cu autoritățile publice care au în subordine locuri de detenție, asociațiile profesionale și organizațiile neguvernamentale** cu care Avocatul Poporului a încheiat Protocoale de colaborare, convenindu-se asupra principiilor generale privind vizitele în locurile de detenție;

- **au fost transmise autorităților publice centrale care au în subordine locuri de detenție adrese de informare privind accesul reprezentanților instituției Avocatul Poporului în locurile de detenție, precum și copii ale Legii nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vederea transmiterii și diseminării în locurile de detenție subordonate.**

2. Atribuțiile Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție

Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție **monitorizează în mod regulat tratamentul aplicat persoanelor aflate în locuri de detenție** în vederea *consolidării protecției acestora împotriva torturii și a pedepselor și tratamentelor inumane sau degradante și a exercitării fără discriminare a drepturilor și libertăților fundamentale ale acestora, în principal prin: vizitarea anunțată sau inopinată, a locurilor de detenție, în scopul verificării condițiilor de detenție și a tratamentului aplicat persoanelor private de libertate; formularea de recomandări conducerilor locurilor de detenție vizitate în urma vizitelor efectuate; formularea de propuneri de modificare și completare privind legislația în domeniu sau observații privind inițiativele legislative existente în domeniu.*

Vizitele sunt desfășurate: **din oficiu**, pe baza unui plan anual de vizitare, propus de adjunctul Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, aprobat de Avocatul Poporului, ori **inopinat sau pe baza sesizării oricărei persoane sau a luării la cunoștință pe orice cale despre existența unei situații de tortură ori tratamente aplicate** cu cruzime, inumane sau degradante în cadrul unui loc de detenție.

Petițiile cu privire la actele de tortură, tratamentele cu cruzime, inumane sau degradante în locurile de detenție se soluționează, în funcție de problematica sesizată, de către Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție în colaborare cu celelalte structuri ale instituției Avocatul Poporului. Echipele de vizitare au în componență cel puțin un medic, în funcție de specializarea necesară și un reprezentant al organizațiilor neguvernamentale.

Potrivit art. 17¹ alin. (2) din Legea nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în scopul îndeplinirii atribuțiilor ce revin instituției Avocatul Poporului, administrația locurilor de detenție prevăzute la art. 29² este obligată să asigure accesul

Avocatului Poporului, adjunctului de la Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție, precum și al reprezentanților instituției, fără nicio restricție, în toate locurile de detenție supuse monitorizării, **pentru efectuarea vizitelor, anunțate sau inopinate, precum și a anchetelor dispuse în vederea soluționării petițiilor primite.**

Pentru desfășurarea vizitelor, **instituțiile vizitate au obligația de a pune la dispoziția echipei de vizită, în condițiile legii, înainte, în timpul sau după efectuarea vizitei, orice documente și informații care se află la dispoziția lor sau pe care le pot procura, solicitate de aceștia în scopul îndeplinirii atribuțiilor legale.** Conducerea locurilor de detenție vizitate este obligată să acorde asistență și să se întâlnească cu membrii echipei de vizitare, în vederea realizării scopului vizitei.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor legale, **membrii echipei de vizită pot avea întrevederi în condiții de confidențialitate cu orice persoană privată de libertate în cadrul instituției vizitate.**

Constatările rezultate în urma vizitelor sunt cuprinse într-un **raport de vizită** care, în cazurile în care sunt sesizate neregularități, este însoțit de **recomandări motivate în vederea îmbunătățirii tratamentului și condițiilor persoanelor private de libertate și a prevenirii torturii și pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante.** Instituția vizitată are obligația de a transmite un răspuns motivat privind propunerile și recomandările cuprinse în raportul de vizită, cu indicarea punctului de vedere față de cele constatate, a termenului motivat în care vor fi luate măsuri pentru conformare cu conținutul acestora sau, dacă este cazul, a motivelor pentru care nu se pot conforma. În cazul în care instituția vizitată nu se conformează, Avocatul Poporului sau, după caz, adjunctul Avocatului Poporului pentru Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție **va informa asupra acestui aspect autoritatea ierarhic superioară ori autoritatea administrației publice locale sau centrale care a emis autorizația de funcționare, în cazul locurilor de detenție private, și poate acționa potrivit prevederilor Legii și ale Regulamentului de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului.**

În cazurile în care se constată o încălcare a drepturilor omului prin tortură ori tratamente aplicate cu cruzime, inumane sau degradante care produc un risc iminent de afectare a vieții sau sănătății unei persoane se elaborează un **raport preliminar de urgență.**

Avocatul Poporului are obligația de a sesiza de îndată organele judiciare atunci când, în exercitarea atribuțiilor sale, constată existența unor indicii privind săvârșirea unor fapte prevăzute de legea penală.

Recomandările Avocatului Poporului în Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție emise în cazul constatării unor neregularități au ca scop înlăturarea acestora, îmbunătățirea tratamentului și a condițiilor de detenție ale persoanelor private de libertate, prevenirea torturii și a pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante.

3. Activitatea Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție

- **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în legătură cu condițiile de detenție din penitenciarele din România** și a dispus efectuarea de anchete în întreg sistemul penitenciar din România și, în plus, a stabilit obținerea de informații referitoare la: condițiile de servire a mesei; programul de furnizare a apei și energiei electrice; calitatea apei; distribuirea materialelor igienico-sanitare; repartizarea deținuților în funcție de gradul de pericolozitate; existența uscătoriilor; numărul de decese și numărul persoanelor private de libertate care au recurs la

forma de protest a refuzului de hrană din perioada 2014 până la data efectuării anchetelor; evenimentele în care au fost implicate persoanele private de libertate (spre exemplu, posibile cazuri de agresiuni fizice la care au fost supuși deținuții de către personalul penitenciarelor și modul de soluționare a acestora de către parchete; alte situații relevante).

Ulterior, în afara anchetelor efectuate în cele 44 de penitenciare, anchetele au fost extinse și la cele 50 de centre de reținere și arestare preventivă. **Raportul special privind condițiile de detenție și respectarea unor drepturi ale persoanelor private de libertate aflate în penitenciare sau în centre de reținere și arestare preventivă, elaborat de către Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție**, a fost înaintat celor două Camere ale Parlamentului și Primului-ministru.

- au fost înregistrate: **461 petiții**; 20 sesizări din oficiu, în legătură cu care au fost efectuate anchete sau vizite; au fost emise **5 Recomandări** în urma anchetelor efectuate, adresate Penitenciarului Timișoara, Penitenciarului Botoșani, Penitenciarului Peltendava, Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru Penitenciarul Iași și Administrației Naționale a Penitenciarelor pentru Penitenciarul Tichilești. De asemenea, în urma vizitelor efectuate în locurile de detenție, au fost transmise **rapoarte de vizită cuprinzând recomandări pentru înlăturarea neregularităților, îmbunătățirea tratamentului și condițiilor persoanelor private de libertate și a prevenirii torturii și pedepselor ori tratamentelor inumane sau degradante**.

- au fost efectuate **36 de anchete în locuri de detenție**.

- au fost efectuate **54 de vizite**, din care:

► **penitenciare:** Penitenciar Rahova-Vizita pilot; Penitenciar Rahova; Penitenciar Craiova; Penitenciar Focșani; Penitenciar Jilava; Penitenciar Arad; Spital Penitenciar Târgu Ocna; Penitenciar Brăila; Penitenciar Dej; Penitenciar Târgu Mureș; Penitenciar Satu Mare; Penitenciar Drobeta Turnu Severin

► **centre de reținere și arestare preventivă:** Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1 București; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 8 București-Secția de Poliție nr. 13; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă 10 București-Secția 19; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Arad; Centrul de Reținere și Arestare Preventivă Dolj; Centrul de Reținere și Arestare Giurgiu

► **centre de recuperare neuropsihiatrică pentru adulți:** Centrul de Recuperare Neuropsihiatrică "Bălăceanca"; Spitalul de Psihiatrie "Eftimie Diamanescu"; Spitalul de Psihiatrie și Măsuri de Siguranță "Grajduri" Iași; Centrul de Recuperare Neuropsihiatrică "Jibou"; Spitalul de Psihiatrie Zam

► **centre pentru persoane vârstnice:** Centrul pentru persoane vârstnice Bacău; Centrul pentru persoane vârstnice "Speranța" București; Centrul pentru persoane vârstnice "Lacu Sărat" Brăila; Centrul pentru persoane vârstnice "Sebeș"; Centrul pentru persoane vârstnice "Hunedoara"; Centrul de Bătrâni „Sacu” Caraș Severin ; Cămin Persoane Vârstnice Timișoara

► **centre pentru solicitanți de azil:** Centrul Regional de Cazare și Proceduri pentru solicitanții de azil "Galați"; Centrul Regional pentru Solicitanți de Azil "București"; Centrul Regional de cazare și proceduri pentru solicitanții de azil Timișoara-Centrul de tranzit în regim de urgență Timișoara

► **centre pentru beneficiarii minori:** Centrul de plasament "C.A. Rosetti Iași" (2); Centrul Rezidențial de Recuperare a Tinerilor cu Afecțiuni Neuropsihice Băbeni, județul Vâlcea; Centrul „Domnița Bălașa”, București; Complex Servicii Sociale „Istru” București; Centrul de plasament Modulat-Complex Servicii "Romanița", Roman; Centrul Rezidențial „Pro-Familia”

Bacău; Centrul de plasament pentru copilul preșcolar cu dizabilități "Prichindel" Craiova; Casele de tip familial „Sf. Mihail” Caracal; Centrul de Plasament modulat-Module „Panciu”; Centrul de tip rezidențial pentru copii cu dizabilități din Cluj Napoca; Centrul de primire în regim de urgență "Cireșarii" București; Centrul de Plasament pentru copii cu dizabilități "Prichindelul" Sibiu; Centrul Rezidențial pentru copii cu deficiențe neuropsihice "Casa Tereza" Târgu Mureș; Adăpostul pentru copiii străzii „Dănilă Prepeleac”; Centrul de Plasament pentru copii cu dizabilități „Orhidea” Arad ; Casa de tip familial "Amicii" Dolj (2); Centrul de primire în regim de urgență „Copii Străzii” Bistrița; Casa de tip Familial „Maria” -Satu Mare; Casa de tip familial Piticot-Complexul pentru servicii comunitare pentru copii cu handicap Zalău

4. Rezultate ale demersurilor Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție în anul 2015

Menționăm următoarele măsuri dispuse de autoritățile publice ca urmare a vizitelor și anchetelor efectuate de către Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție în anul 2015:

- la nivelul ***Penitenciarului Timișoara a fost stabilită o Comisie de evaluare a riscului pe care îl prezintă deținuții internați în spitalele din rețeaua Ministerului Sănătății.*** Din această Comisie face parte medicul unității, care face mențiuni cu privire la existența/inexistența contraindicațiilor medicale **în ceea ce privește aplicarea mijloacelor de imobilizare.** Astfel, cu ocazia internării deținutului pentru care instituția Avocatul Poporului a întrepris demersuri, **Comisia a stabilit că aceștia îi vor fi aplicate mijloace de imobilizare (curele de imobilizare din piele) doar pe timpul cât agentul planificat să execute serviciul de pază și supraveghere merge la toaletă pentru a-și satisface necesitățile fiziologice.**

Această măsură de siguranță a fost luată de către administrația Penitenciarului Timișoara pentru a preveni evadarea deținutului sau alte incidente, având în vedere că în timpul cât agentul lipsește, deținutul este nesupravegheat. **În restul timpului, deținutului nu-i sunt aplicate mijloace de imobilizare sau constrângere.**

În plus, pe parcursul internării deținuților în spitalele din rețeaua Ministerului Sănătății se va solicita opinia/recomandarea medicului curant din spital cu privire la existența unor contraindicații medicale privind imobilizarea.

- în ***Penitenciarul Botoșani:*** • pentru îmbunătățirea condițiilor de detenție, **bugetul unității a fost suplimentat** după cum urmează: reparații curente cu suma de 150.000 lei; lenjerie și accesorii de pat cu suma de 50.677 lei; alte obiecte de inventar cu suma de 35.422 lei. **Sumele repartizate au fost utilizate pentru efectuarea de lucrări de reparații curente** care au constat în lucrări de hidroizolație în grupurile sanitare, reparații pardoseli (gresie, faianță), reparații instalații sanitare și electrice, reparații la tâmplărie din lemn, înlocuit obiecte sanitare (vas WC, lavoar), înlocuit toate ușile de la grupurile sanitare cu tâmplărie din aluminiu, înlocuit rafturile din cherestea rășinoasă la camerele de alimente, igienizare/zugrăveli la pereți și tavane, turnat șape. Aceste lucrări de reparații curente au fost efectuate la toate cele patru camere din cadrul Secției E7. • Cu prilejul finalizării lucrărilor **s-a procedat și la înlocuirea cazarmamentului uzat: perne, saltele, cearșafuri.** • pentru remedierea deficienței constatate în legătură cu activitatea de îmbăiere a deținuților cazați în cadrul Secției E7, până la identificarea unui spațiu adecvat la nivelul secției, care să poată fi amenajat corespunzător, **s-a urmărit creșterea confortului deținuților înaintea revenirii în cadrul secției, după**

îmbăiere. În acest sens, s-a procedat la achiziționarea, în luna decembrie 2015, a unui tun cu aer cald care urma a fi montat luna în curs în vestiarul sălii de îmbăiere din cadrul Secției E1. De asemenea, au fost reparate/înlocuite anumite componente la instalațiile sanitare din cadrul sălii de îmbăiere. • având în vedere lipsa unui spațiu care să fie amenajat ca sală de mese, în vederea îmbunătățirii condițiilor de servire a mesei, **unitatea a identificat ca soluție confecționarea la atelierul de producție bugetară a unor mese pliante raportat la efectivul de deținuți existent/cazat.** • pentru anul 2015 s-a reușit încheierea, din fonduri, a unui contract de prestări servicii cu un medic dentist care a rezolvat problemele stomatologice ivite și un contract cu un medic de familie pentru consultații de medicină generală. Se afla în derulare concursul de ocupare a unui post de medic specialist. • Deși, în luna ianuarie 2015, unitatea a primit fonduri insuficiente, acestea s-au suplimentat în data de 18.08.2015 cu suma de 20.000 lei și în data de 9.11.2015 cu suma de 11.000 lei, așa încât nu a fost afectată asistența medicală acordată deținuților. Pentru anul 2016, Penitenciarul Botoșani are aprobat un buget de 108.000 lei pentru asigurarea medicamentelor pentru deținuți, față de 96.700 lei cât a fost aprobat în anul 2015. Penitenciarul Botoșani a achiziționat, din fonduri proprii, un număr de 94 saltele. Săptămânal, se distribuie soluție pentru efectuarea dezinsecției (cloramină) pe secțiile de deținere. În data de 19 noiembrie 2015, în unitate s-a efectuat deratizare generală.

- **Centrul de Reținere și Arestare Preventivă nr. 1 București** a prezentat la un consult de specialitate într-o unitate sanitară civilă o persoană privată de libertate, ulterior vizitei efectuate de reprezentanții Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție. De menționat că după vizita efectuată, instanța de judecată competentă a dispus **înlocuirea măsurii arestului preventiv cu măsura arestului la domiciliu a persoanei private de libertate.** Prin urmare, recomandarea Avocatului Poporului privind prezentarea de urgență a persoanei la o unitate medicală a fost pe deplin justificată. În plus, potrivit răspunsului Inspectoratului General al Poliției Române în procesul de elaborare a Regulamentului privind organizarea și funcționarea centrelor de reținere și arestare preventivă, precum și a măsurilor necesare pentru siguranța acestora, ce urmează a fi aprobat prin ordin al Ministrului Afacerilor Interne, vor fi avute în vedere și aspectele privind stabilirea unui cadru adecvat desfășurării activității la nivelul centrelor de reținere și arestare preventivă, **respectarea drepturilor persoanelor private de libertate aflate în aceste centre și remedierea anumitor chestiuni insuficient reglementate.**

- **la Penitenciarul Focșani:** • au fost înaintate către Administrația Națională a Penitenciarelor solicitări pentru transferarea a 117 deținuți la alte penitenciare ca urmare a supraaglomerării. De asemenea, s-a procedat la analizarea în vederea întocmirii până la data de 31.12.2015 a Notei de fundamentare pentru schimbarea destinației unei clădiri în spațiu pentru cazarea deținuților cu regim deschis; • până la sfârșitul anului 2015, urmau a fi achiziționate un număr de 31 buc. saltele din burete ignifugate. În funcție de bugetul aprobat pentru anii următori 2016-2017 la alin. Bug. 20.05.03 – lenjerie și accesorii de pat, se va putea achiziționa necesarul de saltele pentru a le înlocui pe cele cu grad avansat de uzură care îndeplinesc condițiile pentru casare; • au fost luate toate măsurile necesare, astfel că în luna septembrie s-au refăcut pavimentele din beton în cele 4 curți de plimbare și s-au confecționat bănci suplimentare pentru toate curțile. În curtea de plimbare F1 au fost montate 2 bănci cu lungimea de 2 metri și o bancă cu lungimea de 3 metri; • comisia constituită conform Deciziei nr. 105 din 03.06.2015 a procedat la recepționarea acțiunilor de dezinsecție la camera de deținere E 4.38, a acțiunilor de dezinsecție la camera de deținere L 1.1.1, la

recepționarea acțiunilor de dezinsecție la camera de deținere L 1.1.2; • **defecțiunile au fost remediate în zilele imediat următoare.** Ulterior au mai fost efectuate reparații și în datele de 21.07.2015, 31.07.2015 și 07.08.2015. În prezent, grupul sanitar din această cameră funcționează la parametrii normali; • **a fost constituită echipa multidisciplinară** care are în componență specialiști din sectoarele siguranța deținerii și regim penitenciar, reintegrare socială, medical, prevenirea criminalității și terorismului și un secretar, **care au identificat și monitorizat persoane private de libertate cu un comportament agresiv** (autoagresiv, heteroagresiv), **au stabilit măsurile necesare pentru sprijinirea acestora și au urmărit aplicarea măsurilor respective, folosind instrumentele de lucru elaborate** (registru de procese verbale, tabele cu persoanele private de libertate monitorizate, fișe de monitorizare a persoanelor private de libertate cu un comportament agresiv).

- **la Penitenciarul Craiova:** • monitorizarea permanentă a efectivului de persoane custodiate; dezinstalarea de paturi din camere; • **ridicarea din cameră a obiectelor care ocupă artificial spațiul util al camerei;** • efectuarea periodică de analize în Comisia de individualizare a regimurilor de executare, în scopul formulării unor propuneri de transferare a deținuților care au domiciliul în alte județe arondate altor penitenciare; • în ceea ce privește ocuparea posturilor vacante, **începând cu 27.10.2015, a fost repartizat un medic absolvent al Institutului Medico-Militar București;** • în prezent se desfășoară procedura de încadrare a unui asistent medical generalist și de asemenea, s-a solicitat achiziționarea de servicii de asistent medical generalist, 3 posturi, prin Penitenciarul Spital Colibași, cu contract, remunerați din banii obținuți de la Casa OPSNAJ pe servicii raportate lunar; • în semestrul II al anului 2015 **au fost achiziționate un număr de 700 de pături**, fiind deja distribuite 260 bucăți și au fost primite prin transfer fără plată un număr de 200 de saltele pentru înlocuirea celor uzate; • **au fost montate suplimentar corpuri de iluminat acolo unde situația a impus-o** (camera 18-E3 - 4 corpuri fluorescente, camera 111-E7 – 2 corpuri fluorescente); • referitor la programul de îmbăiere, **începând cu 16.11.2015, a fost modificat programul de îmbăiere, asigurându-se 2 ore/zi pentru tot efectivul de deținuți;** • **suplimentarea numărului de dușuri și grupuri sanitare în camerele cu număr mare de deținuți este analizată în prezent, dar din punct de vedere constructiv în majoritatea situațiilor nu există această posibilitate;** • există în anumite spații (exemplu camera 18 E3) compartimentări pentru cabinele de duș fără uși, pentru care se vor monta perdele PVC de protecție la panourile despărțitoare pentru asigurarea intimității deținuților; • în anul 2015 au fost efectuate 10 acțiuni DDD în toate spațiile din penitenciar și secția exterioară (ultima acțiune de dezinsecție și deratizare a fost demarată la începutul lunii decembrie 2015 și vizează toate spațiile de detenție); • pentru transportul în bune condiții al deținuților, **penitenciarul a achiziționat în luna noiembrie 2015 o autospecială transport deținuți cu 16 locuri, din veniturile proprii realizate de instituție.**

- **la Penitenciarul Rahova:** • începând cu luna mai 2015, în zilele de vineri, în penitenciar se acordau consultații psihiatrice de către un medic psihiatru de la Penitenciarul Spital București Jilava; s-a solicitat achiziționarea unui aparat EKG mobil atât din fondurile unității, cât și din fondurile primite din partea Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești; • în vederea îmbunătățirii actului medical, s-a încheiat un contract de prestări servicii de medicină primară din fondurile primite de la C.A.S.A.O.P.S.N.J. cu un medic generalist; • în cadrul secțiilor de deținere s-au amenajat camere dotate cu frigidere pentru păstrarea produselor alimentare ale deținuților; • pe fiecare secție de deținere s-au amenajat camere

dotate cu frigidere pentru păstrarea produselor alimentare ale deținuților, în condiții igienico-sanitare corespunzătoare; • unitatea penitenciară are în vedere o reconfigurare a spațiilor destinate depozitării bagajelor pentru asigurarea corespunzătoare a locării acestora; • în vederea asigurării în permanență a apei reci, în special pe timpul cu temperaturi ridicate, unitatea penitenciară a demarat lucrări de înființare a unui nou bransament de apă din rețeaua publică pentru a suplimenta cantitatea de apă necesară; • achiziția unui defibrilator mobil va putea fi efectuată în anul 2016 prin includerea acestuia în lista de dotări.

- la *Spitalul de Psihiatrie "Eftimie Diamandescu" Bălăceanca*: • a fost aprobată scoaterea la concurs a unui număr de 19 posturi vacante; • au fost luate măsuri pentru prevenirea incidentelor legate de pacienți (spre exemplu, stabilirea unor grafice de intervenție cu personal propriu în cazul pacienților agitați/agresivi pe parcursul gărzii—un infirmier/îngrijitor/supraveghetor cu atribuții speciale în acest sens), avându-se în vedere completarea lor; • creșterea calității și diversității serviciilor auxiliare psihologice prin introducerea în structura organizatorică a Staționarului de zi psihiatrie și angajarea de personal specializat; • s-a achiziționat mobilier (paturi, noptiere) și produse igienico-sanitare, avându-se în vedere distribuirea lor individual; • s-au efectuat periodic dezinsecții, dar se va solicita furnizorilor de servicii DDD creșterea concentrației/schimbarea substanțelor utilizate.

- la *Centrul de Recuperare Neuropsihiatrică "Bălăceanca"*: • reevaluarea beneficiarilor din centru de către medicii de la Spitalul de Psihiatrie „Eftimie Diamandescu”; • pentru supravegherea în timp real a beneficiarilor din Centru a fost instalat un sistem de monitorizare video performant, iar pentru creșterea securității și evitarea incendiilor s-au instalat detectoare de fum și butoane de panică pe fiecare etaj; • efectivul personalului de pază a fost ridicat la trei agenți pe tură acoperindu-se astfel perimetrul curții de serviciu a centrului; • în structura Centrului se află un post instructor de ergoterapie și un post fiziokinetoterapeut, posturi pentru care se intenționează reorganizarea concursului de recrutare, ținând cont de faptul că la concursul anterior nu au putut fi ocupate și că a fost utilat complet cabinetul de kinetoterapie; • se află în curs de amenajare a spațiilor de izolare; • achiziționarea de mobilier nou este prinsă în propunerea de investiții a anului 2016 așa cum a fost propusă și în anii precedenți, în funcție de disponibilitatea bugetului aprobat și ținând cont de permisivitatea legislativă; se intenționează modificarea totală sau parțială a mobilierului care suferă de o uzură avansată; • a fost organizat un curs de igienă pentru toți salariații, curs de implementare a sistemului de control intern managerial; • au fost întocmite atât proceduri privind admiterea, sistarea serviciilor, identificarea, semnalarea și soluționarea abuzului, asistența beneficiarilor în fază terminală, asistența în caz de deces și privind gradul de satisfacție, precum și activități de procedură ale Centrului, fiind în plin proces de aducere la cunoștință a acestora salariaților; • setul de proceduri întocmite cuprinde și proceduri referitoare la conțenționare, evitarea și semnalarea abuzurilor, gradul de satisfacție a beneficiarilor, proceduri menite să preîntâmpine incidentele nedorite.

- la *Centrul de Rezidențial de Recuperare a Tinerilor cu Afecțiuni Neuropsihiatrice "Băbeni"*: • în luna iulie 2015 s-a efectuat o ședință de instruire cu întreg personalul centrului; • evaluarea psihologică s-a făcut și urma a fi realizată în continuare cu specialiști din alte centre; • a fost scos la concurs un post de medic specialist psihiatru.

- la *Complexul de Servicii Sociale "Istru"*: • aplicarea măsurilor restrictive în conformitate cu procedurile reglementate în aceste cazuri; • întocmirea registrului de

conținționare cu pagini numerotate, cu rubrici care cuprind date referitoare la data și durata conținției; • evaluarea tuturor beneficiarilor de către specialiști din cadrul Complexului Servicii de Recuperare, cu recomandări pe fiecare domeniu, în funcție de nevoile copiilor; • întocmirea unui Plan de Intervenție Specifică pentru educație și fișă de implementare; • inițierea cursurilor de formare.

- la Centrul de Plasament pentru Copiii Preșcolari cu dizabilități "Prichindel" Craiova: • Centrul de Plasament pentru Copiii Preșcolari cu Dizabilități „Prichindel” urma a beneficia de o evaluare în vederea efectuării reparațiilor necesare; • materialele depozitate în grupul sanitar aferent sălii de terapie educațională au fost mutate în alt spațiu adecvat, grupul sanitar fiind folosit conform destinației; • în cadrul metodei managementului de caz aplicată copiilor aflați sub măsura protecției speciale, fiecare copil a beneficiat de o evaluare detaliată efectuată de către o echipă multidisciplinară de specialiști, inclusiv de o evaluare a stării de sănătate, în funcție de rezultatul evaluării, fiind formulate recomandări cu privire la tipurile de servicii de care urma a beneficia fiecare copil în parte; • se asigurau servicii specializate în cadrul Centrului de recuperare și reabilitare pentru copilul cu handicap „Vis de copil” care funcționa la aceeași adresă cu unitatea vizată; • se avea în vedere achiziționarea unui sterilizator electric.

- la Casele de tip familial "Sf. Mihail" Caracal: • achiziționarea unor servicii de formare care urmau să se desfășoare în luna decembrie 2015; • numirea unui manager de caz pentru casele de tip familial, care efectuează trimestrial vizite de monitorizare a serviciilor și intervențiilor furnizate pentru beneficiari; • dublarea statului de funcții prin delegarea a 20 de angajați din alte centre subordonate; • la nivelul caselor de tip familial se păstrează evidența cazurilor în care s-au aplicat măsuri restrictive, șeful centrului având obligația de a o verifica cu regularitate, cel puțin lunar.

RESURSE UMANE, MATERIALE ȘI BUGETARE

Instituția este condusă de Avocatul Poporului, asistat de 5 adjuncți care au calitatea de secretar de stat, specializați pe cinci domenii de activitate din cele cinci existente.

În teritoriu, activitatea se desfășoară prin cele 14 birouri teritoriale, organizate pe criteriul geografic al Curților de Apel, precum și prin cele 4 centre zonale ale Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

Personalul existent în instituție de 108 salariați, este format din: 6 demnitari, 1 director coordonator, 1 șef serviciu, 4 șefi de birou, 40 consilieri, 41 experți, 7 referenți, 8 angajați ca personal tehnico-administrativ la care se adaugă 6 consilieri și un referent cu jumătate de normă la Cabinetul Avocatului Poporului.

Instituția Avocatul Poporului și-a desfășurat activitatea în anul 2015 cu o schemă de personal ce cuprindea un număr de 147 de posturi finanțate, din care 139 de posturi repartizate la sediul central și la birourile din teritoriu, precum și la cele patru centre zonale; iar 8 posturi la Cabinetul Avocatului Poporului.

La începutul anului 2015 au fost înregistrați 92 salariați și 55 posturi vacante. În cursul anului, în perioada ianuarie - decembrie au avut loc 30 intrări și 7 ieșiri.

La sfârșitul anului 2015 au fost înregistrate 32 posturi vacante, astfel: șef Birou (1), consilieri (15), experți (10), șoferi (4) și referenți (2).

Personalului instituției Avocatul Poporului îi sunt aplicabile prevederile Statutului personalului din structurile de specialitate ale Parlamentului.

*

În vederea desfășurării activității în anul 2015, instituției Avocatul Poporului i s-au alocat prin Legea nr. 186/2014 a bugetului de stat pe anul 2015, credite în valoare de **9.733.000 lei**.

*Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații
externe și comunicare*

COMUNICAT DE PRESĂ
privind activitatea instituției Avocatul Poporului în
Trimestrul al I al anului 2016

Statistic, activitatea instituției Avocatul Poporului în **Trimestrul I** al anului 2016, se prezintă astfel:

Au fost acordate **4337 audiențe**, dintre care **484** la sediul central și **3853** la birourile teritoriale.

De asemenea, au fost soluționate, potrivit competenței legale, **4156 petiții**. Dintre acestea, **970** petiții au fost soluționate de către birourile teritoriale ale instituției Avocatul Poporului din Alba-Iulia, Bacău, Brașov, Constanța, Craiova, Cluj-Napoca, Galați, Iași, Suceava, Oradea, Pitești, Ploiești, Târgu-Mureș și Timișoara, restul de **3186** fiind soluționate la sediul central.

Au fost efectuate **45 anchete**, privind: **protecția copiilor și a tinerilor și protecția persoanelor cu handicap**, la: Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara, Primăria Corabia, județul Olt, Primăria Municipiului Târgu-Mureș, Casa de tip familial „Aripi de Serafimi” din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj și Centrul Social din cadrul Serviciului Public de Asistență Socială al Primăriei Municipiului Târgu-Mureș; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și protecția copiilor și a tinerilor**, la: Școala Gimnazială cu clasele I-VIII din comuna Vața de Jos, județul Hunedoara, Școala „Carmen Sylva” din comuna Horia, județul Neamț, Primăria Orașului Broșteni, județul Suceava, Fundația „Bread of Life” - Centrul Broșteni, județul Suceava, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Suceava, Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Suceava, Inspectoratul Școlar al Județului Suceava și Școala „Ion Luca” Bacău; **dreptul de proprietate privată și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la: Primăria comunei Găneasa, județul Ilfov, Primăria orașului Buftea, județul Ilfov, Primăria orașului Popești Leordeni, județul Ilfov, Primăria Sectorului 5 București, Primăria comunei Pîrjol, județul Bacău și Primăria Sectorului 4 București; **dreptul la un nivel de trai decent**, la Primăria Municipiului Codlea, județul Brașov; **accesul liber la justiție și dreptul de proprietate privată**, la Primăria Comunei Zagon, județul Covasna și Primăria Municipiului Pașcani, județul Iași; **dreptul la învățătură și protecția copiilor și a tinerilor**, la: Liceul Emil Racoviță Brașov, Centrul de plasament Bârlad și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică**, la Penitenciarul Craiova, Direcția Publică Comunitară de Evidența Persoanelor Târgu Jiu; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică și dreptul la ocrotirea sănătății**, la: Penitenciarul Iași, Penitenciarul Mărgineni, Direcția de Sănătate Publică Argeș, Penitenciarul Timișoara, Penitenciarul Colibași, Penitenciarul Arad, Penitenciarul Craiova, Penitenciarul Drobeta Turnu Severin, Penitenciarul Spital Colibași, Penitenciarul București Jilava, Penitenciarul Bârcea Mare, Penitenciarul Codlea, Penitenciarul București Rahova; **dreptul la informație**, la Sanatoriul Balnear Mangalia; **dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la un mediu sănătos**, la: Comisariatul Municipiului București al Gărzii Naționale de Mediu, Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București, Garda Națională de Mediu – Comisariatul General, Direcția de Sănătate Publică Argeș și

Spitalul de Pediatrie Pitești; **protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la ocrotirea sănătății**, la Casa de tip familial „Noricel” din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj; **dreptul la viață și la integritate fizică și psihică, dreptul la informație și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la Compania Națională de Autostrăzi și Drumuri Naționale Române – CNADNR; **accesul liber la justiție**, la: Regionala CFR București și Casa Națională de Pensii Publice; **dreptul de petiționare**, la Direcția Venituri, Buget Local Sector 2 București; **munca și protecția socială a muncii și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**, la Primăria comunei Crevenicu, județul Teleorman.

Pe lângă o serie de anchete desfășurate, **Domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție** a efectuat **16 vizite în locuri de detenție**, la: Penitenciarul Rahova, Penitenciarul Giurgiu, Penitenciarul Spital București Jilava, Penitenciarul Mărgineni, Penitenciarul Aiud, Penitenciarul Codlea, Penitenciarul Miercurea Ciuc, Penitenciarul Iași, Penitenciarul Vaslui, Penitenciarul Târgu Jiu, Penitenciarul Colibași și Penitenciarul de Minori și Tineri Craiova, având ca obiect tratamentele la care sunt supuse persoanele private de libertate; Complexul de Servicii „Floare de Colț”, având ca obiect verificarea tratamentului persoanelor aflate în centrele respective; Centrul de Reținere și Arest Preventiv Iași și Centrul social Pietricica Piatra Neamț, având ca obiect verificarea condițiilor de cazare și tratament din unitate, precum și a unor aspecte sesizate de instituția Avocatul Poporului și Complexul de locuințe protejate din Comuna Buzoiești, județul Argeș din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș, având ca obiect monitorizarea tratamentului aplicat beneficiarilor, sub aspectul condițiilor de cazare, hrană, asistență medicală.

Echipele de vizitare au fost formate din reprezentanți ai Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, ai asociațiilor profesionale și ONG-urilor cu care instituția Avocatul Poporului a încheiat protocoale de colaborare.

Avocatul Poporului **s-a sesizat din oficiu în 49 de cazuri**, ca urmare a informațiilor apărute în mass-media.

Au fost emise **10 recomandări**, adresate: directorului executiv al Direcției de Sănătate Publică Prahova și inspectorului general al Inspectoratului Școlar Județean Prahova, **referitoare la respectarea dispozițiilor constituționale privind dreptul la ocrotirea sănătății**; primarului comunei Gherăseni, județul Buzău, privind **respectarea prevederilor art. 146 alin. (2) și ale art. 148 alin. (1) din Codul muncii**, republicat, cu modificările și completările ulterioare; directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, **privind desemnarea, de către fiecare penitenciar, a unui lucrător specializat în vederea ridicării actelor emise de către instanța judecătorească**; președintelui Casei Naționale de Asigurări de Sănătate, privind **respectarea dreptului la informație și a dreptului la o bună administrare**; primarului comunei Pîrjol, privind **respectarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică**; șefului Inspectoratului de Poliție al Județului Sibiu, **referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru prevenirea actelor de suicid ale persoanelor private de libertate**; primarului Municipiului Târgu-Mureș, **referitoare la încălcarea prevederilor constituționale privind egalitatea în drepturi, dreptul la viață și la integritatea fizică și psihică, dreptul la informație, protecția copiilor și a tinerilor, protecția persoanelor cu handicap și dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică**; directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj, **referitoare la dispunerea măsurilor legale în vederea respectării dreptului la viață și la**

integritate fizică și psihică, prevăzut de art. 22 din Constituție; directorului general al Administrației Naționale a Penitenciarelor, referitoare la dispunerea măsurilor legale pentru reducerea supraaglomerării în Penitenciarul Galați, asigurarea unor condiții decente de cazare și de servire a hranei și directorului Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Dolj, referitoare la dispunerea măsurilor legale cu privire la situația locativă a unui student, aflat sub măsură de plasament.

A fost **ridicată direct** de Avocatul Poporului **excepția de neconstituționalitate** a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 17/2010 pentru completarea titlului XI „Renta viageră agricolă” din Legea nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial nr. 147 din data de 5 martie 2010.

A fost elaborat **Raportul special privind reglementările legale în materia deconectărilor individuale de la sistemul centralizat de alimentare cu energie termică ale apartamentelor situate în imobile de locuit tip bloc – condominii**, înaintat primului-ministru și președinților celor două camere ale Parlamentului.

Au fost formulate, la solicitarea Curții Constituționale, **364 puncte de vedere privind excepțiile de neconstituționalitate**.

Andreea Băicoianu,

Șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare

București, 14 aprilie 2016

FIȘE DE CAZ*- cazuri soluționate prin intervenția Avocatului Poporului -*

***Încălcarea dreptului de proprietate privată și
a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 44 și art. 52 din Constituție)***

Petentul a solicitat sprijinul Biroului Teritorial Iași cu privire la faptul că OCPI Iași refuză intabularea dreptului său de proprietate, dobândit ca urmare a cesiunii dintre petent și tatăl său, pentru suprafața de 1,54 ha, situat pe raza comunei Rediu, județul Iași, pe motiv că Titlul de proprietate nr. aaa/2013 este pe numele defunctului tată, iar intabularea este solicitată pe numele petentului.

De asemenea, petentul preciza faptul că a făcut atât dovada cesiunii (care a fost anterioară emiterii titlului de proprietate), cât și dovada că există identitate între terenul din titlul de proprietate și actul de cesiune, astfel cum rezultă din Adresa nr. xxx/30.05.2014 a Primăriei comunei Rediu, județul Iași.

Înscrierea în cartea funciară a dreptului de proprietate asupra unui imobil cesionat anterior dobândirii acestuia potrivit legilor fondului funciar (respectiv anterior emiterii titlului de proprietate) se va efectua în baza titlului de proprietate, contractului de cesiune și documentației cadastrale prin care s-a atribuit număr cadastral imobilului respectiv.

Față de aspectele sesizate, Biroul Teritorial Iași s-a adresat OCPI Iași și ca urmare demersului întreprins a rezultat că cererile depuse de petent au fost soluționate conform încheierilor de admitere nr. 20969/18.02.2016, nr. 20969/18.02.2016 și nr. 19411/16.02.2016. Dosar nr. 128/2016

***Încălcarea dreptului de proprietate privată și
a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 44 și art. 52 din Constituție)***

Petentul a relatat că prin cumpărare a dobândit de la Municipiul Bârlad dreptul de proprietate asupra terenului în suprafață de 202 mp, însă nu a intrat în posesia acestuia, întrucât este ocupat abuziv de o magazie pentru lemne de foc, neautorizată, iar Primăria Municipiului Bârlad nu și-a îndeplinit obligația de desființare pe cale administrativă, fără emiterea unei autorizații de desființare, fără sesizarea instanțelor judecătorești și pe cheltuiala contravenientului, conform art. 33 din Legea nr. 50/1991, republicată.

Biroul Teritorial Iași a sesizat Primăria Municipiului Bârlad, județul Vaslui, care ne-a comunicat faptul că a depus toate demersurile pentru soluționarea aspectelor sesizate, iar petentul a intrat în posesia terenului din Municipiul Bârlad. Dosar nr. 112/2016

***Încălcarea principiului egalității în drepturi și
a dreptului la informație
(art. 16 și art. 31 din Constituție)***

*P*etenta a solicitat sprijinul Biroului Teritorial Iași pentru a beneficia de aplicarea prevederilor O.U.G. nr. 44/2015 privind acordarea unor facilități fiscale cu privire la diminuarea obligațiilor de plată restante la bugetul local Voinești, reprezentând impozit pe casă și teren.

Astfel, petenta preciza că Primăria Voinești, județul Iași i-a comunicat că în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) din O.U.G. nr. 44/2015, „în cazul obligațiilor de plată datorate bugetelor locale, prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică dacă consiliul local stabilește, prin hotărâre, aplicarea acestor prevederi”, însă, până în prezent, nu s-a stabilit prin hotărâre a Consiliului Local Voinești aplicarea acestor prevederi.

Urmare demersurilor întreprinse la Primăria comunei Voinești, județul Iași, ni s-a comunicat că în data de 29.01.2016 Consiliul Local Voinești a adoptat Hotărârea nr. 8 privind acordarea unor facilități fiscale conform prevederilor O.U.G. nr. 44/2015. Dosar nr. 24/2016

***Încălcarea dreptului la învățătură și
a dreptului la protecție a copiilor și a tinerilor
(art. 32 și art. 49 din Constituție)***

*P*etenta a sesizat Biroul Teritorial Bacău cu privire la situația în care se afla fiica sa, elevă la Liceul cu Program Sportiv Bacău, și a solicitat sprijin pentru respectarea dreptului la învățătură al acesteia.

Petenta ne relatase că printr-o adresă, conducerea Liceului cu Program Sportiv Bacău i-a adus la cunoștință că fiica sa urmează a fi transferată la altă unitate de învățământ începând cu semestrul II al anului școlar în curs, în conformitate cu prevederile art. 198 alin.(1) din Regulamentul de Organizare și Funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, aprobat prin Ordinul nr. 5115/2014.

Petenta considera că măsura era abuzivă, contravenea textului de lege invocat, și avea la bază exclusiv situația particulară în care se află fiica acesteia, respectiv faptul că era însărcinată și urma să nască la sfârșitul lunii februarie.

Din cele relatate de petentă reieșea faptul că fiica sa are scutire pentru probele sportive, însă în aceeași situație se aflau mai mulți elevi care, de asemenea, din motive medicale, nu puteau susține probele de specialitate, însă față de aceștia nu s-a luat măsura transferului la altă unitate de învățământ, astfel că se producea o discriminare bazată exclusiv pe faptul că fiica sa este însărcinată, ceea ce ar aduce atingere prestigiului unității de învățământ.

Din analiza art. 198 alin.(1) din Regulament, reiese că „elevii din clasele cu profil artistic sau sportiv, care nu au media cel puțin 6 la disciplinele de specialitate, sunt declarați necorespunzători pentru aceste profiluri/specializări. **Acești elevi sunt obligați să se transfere, pentru anul școlar următor**, la alte profiluri/specializări”. Astfel, un eventual transfer poate fi

dispus începând cu anul școlar 2016-2017, și nu din semestrul II al anului școlar în curs așa cum stabilise conducerea liceului.

Ca urmare a demersului Biroului Teritorial Bacău, Liceul cu Program Sportiv Bacău a comunicat că „în situația în care eleva nu se transferă în semestrul II al anului școlar 2015-2016, la sfârșitul anului școlar nu i se va încheia situația la materia de specialitate, va fi declarată repetentă (necorespunzătoare), iar conform art. 198 alin. (1) din R.O.F.U.I.P. nr. 5115/2014, este obligată să se transfere la altă unitate de învățământ unde va fi înscrisă tot în clasa a XI-a”.

Constatând că punctul de vedere al unității de învățământ contravine prevederilor art. 198 alin. (1) din R.O.F.U.I.P. nr. 5115/2014, Biroul Teritorial Bacău a solicitat conducerii unității școlare să aplice în mod corect prevederile actului normativ, astfel încât să fie respectat dreptul la învățătură al elevei.

Prin adresa nr. 450 din 16 martie 2016, Liceul cu Program Sportiv Bacău a comunicat că eleva nu a fost transferată la altă unitate de învățământ și este în evidența liceului, anul școlar 2015-2016. Dosar nr. 29/2016

***Încălcarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 52 din Constituție)***

*P*etenta a sesizat Biroul Teritorial Bacău cu privire la nesoluționarea de către Primăria comunei Negri, județul Bacău a unei cereri prin care solicitase efectuarea unei mențiuni pe un act de naștere și eliberarea unui certificat de naștere pentru fiul acesteia.

Din cele sesizate de petentă și din documentele prezentate, rezulta că la data de xxxxx2015, prin declarație notarială, soțul acesteia a recunoscut paternitatea copilului născut la data de xxxxxx2012. De asemenea, prin declarația dată în fața ofițerului de stare civilă, soțul petentei a recunoscut paternitatea copilului și a solicitat ca acesta să poarte numele său.

Aceeași solicitare, cu privire la nume, a fost formulată în cadrul aceleiași declarații și de mama copilului.

Deși a prezentat toate documentele necesare, solicitarea petentei nu a fost soluționată, fiind îndrumată, în mod nejustificat, să se adreseze instanței de judecată cu o acțiune în stabilirea paternității, ceea ce contravenea prevederilor art. 416 din Codul civil.

Astfel, potrivit art. 416 din Codul civil, ”recunoașterea se face prin declarație la serviciul de stare civilă, fie odată cu înregistrarea nașterii, fie după această dată; recunoașterea poate fi făcută și prin înscris autentic sau prin testament. Dacă recunoașterea este făcută prin înscris autentic, o copie a acestuia este trimisă din oficiu serviciului de stare civilă competent, pentru a se face mențiunea corespunzătoare în registrele de stare civilă”.

Ca urmare a demersurilor întreprinse, Primăria comunei Negri, județul Bacău a comunicat că solicitarea petentei a fost soluționată favorabil, în sensul că au fost efectuate pe marginea actului de naștere mențiunile de recunoaștere și încuviințare nume, a fost retras certificatul de naștere și a fost eliberat un nou certificat de naștere. Dosar nr. 21/2016

Încălcarea dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică (art. 52 din Constituție)

Petentul a sesizat Biroul Teritorial Constanța în legătură cu faptul că a întocmit și a depus dosarul prin care a solicitat Primăriei Municipiului Constanța rectificarea certificatului de deces emis pe numele defunctului său tată, decedat la 16.11.1990, în ceea ce privește prenumele tatălui, conform documentației depuse la dosar.

Petentul susținea faptul că a depus toate actele necesare emiterii dispoziției de primar pentru rectificarea actului de deces, dosar înregistrat la Serviciul de Stare Civilă sub nr. ZZ/22.07.2015 și înaintat la Primăria Municipiului Constanța sub nr. XX/21.12.2015. Astfel, petentul menționa că acest certificat îi este necesar urgent în vederea dezbaterii succesiunii după tatăl său.

Au fost solicitate informații la Primăria Municipiului Constanța în legătură cu cele sesizate, și ca urmare a intervenției noastre ni s-a comunicat faptul că dosarul de rectificare a fost soluționat de către primărie prin emiterea Dispoziției de rectificare nr. www/16.02.2016. Primăria Municipiului Constanța preciza faptul că petentul a fost înștiințat imediat telefonic la data de 17.02.2016 să se prezinte la sediul primăriei pentru a ridica dispoziția de rectificare și pentru a depune actele și ulterior pentru a ridica certificatul de deces rectificat. Dosar nr. 66/2016

Încălcarea dreptului la protecție a copiilor și a tinerilor (art. 49 din Constituție)

Biroul Teritorial Constanța a fost sesizat de mai mulți petenți, dar și de Asociația pentru Apărarea Drepturilor Copiilor cu Diabet că au solicitat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Tulcea, cât și Ministerului Sănătății, prelungirea prin acte normative a perioadei în care copiii cu diabet și boli asociate ca tiroida autoimună, boala celiacă și alte afecțiuni, ar trebui să beneficieze de însoțitor până la vârsta de 14 ani, vârstă de la care se recunoaște capacitatea de exercițiu restrânsă a minorilor.

Semnatarii petiției susțineau că în raport cu vârsta, copilul diagnosticat cu o astfel de boală, nu dispune de o capacitate de autoservire deplin formată, în ceea ce privește controlul alimentației, precum și dozarea corectă a tratamentului (care se modifică frecvent), aplicat bolilor de care suferă. Astfel, membrii Asociației au atras atenția asupra faptului că un dozaj greșit ori administrarea cu întârziere a injectării sunt chestiuni care atrag consecințe dintre cele mai grave asupra sănătății ori chiar a vieții copiilor diagnosticați cu afecțiunile menționate anterior.

Principalele deficiențe semnalate de petiționari se refereau la:

- nerespectarea dreptului persoanei cu handicap accentuat, pentru copiii aflați în această situație la asistent personal;
- atribuirea gradului de handicap grav pentru copiii cu diabet și cu alte boli asociate acestuia, *ca efect al Ordinului MSF nr. 725/2002 referitor la încadrarea în grad de handicap prin raportarea vârstei copiilor la capacitatea de autoservire încă neformată și prin raportarea la mai multe aspecte*, nu doar prin simpla constatare a faptului că vârsta minorului este superioară limitei de șapte ani.

- discriminarea rezultată din prevederile Legii nr. 448/2006, art. 58 alin. (4) privind protecția și promovarea persoanelor cu handicap, care prevede acordarea unei indemnizații pentru *adulții cu grad accentuat* de handicap, față de *minorii cu același grad care nu au dreptul la indemnizație*, deși nevoile acestora sunt poate și mai mari;
- nerespectarea dreptului persoanelor cu handicap la dispozitive medicale gratuite în ambulatoriu, în special testele de glicemie sunt insuficiente în raport cu necesitatea reală a copiilor diagnosticați cu diabet;
- cuantumul *redus al indemnizațiilor* de care beneficiază această categorie de copii diagnosticați cu diabet: astfel, pentru cei încadrați cu *gradul grav*, care au dreptul la însoțitor cuantumul alocației complementare este de 106 lei, al alocației de stat este de 200 de lei și părinții sunt desemnați ca asistenți personali cu salariu minim pe economie, iar pentru cei cu *gradul accentuat*, cuantumul alocației complementare este de 79 lei, al alocației de stat este de 200 de lei, deși regimul alimentar specific cu produse fără gluten este de 4 ori mai mare decât al produselor normale, familiile fac greu față acestor costuri suplimentare.
- mărirea *vârstei de la 7 ani*, prevăzută în Ordinul MSF nr. 725/2002, până la vârsta prin care legiuitorul a stabilit că minorul dobândește capacitate restrânsă de exercițiu.

Față de cele prezentate de petenți, au fost efectuate demersuri la Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și ni s-au comunicat următoarele: toate criteriile medicale sunt concepute și revizuite de către Ministerul Sănătății, prin intermediul Comisiei de Specialitate, iar criteriile psihosociale sunt concepute și revizuite de către Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului (A.N.P.D.C.A.).

Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului a transmis deja Ministerului Sănătății punctul său de vedere referitor la acest subiect, recomandând analizarea și luarea unei decizii de către structurile competente ale Ministerului Sănătății, în ceea ce privește modificarea statutului acestei categorii de copii. Dosar nr. 27/2016

Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent (art. 47 din Constituție)

Petenta a sesizat Biroul Teritorial Constanța precizând că în calitate de văduvă de război, a solicitat Casei Județene de Pensii Tulcea în luna decembrie 2015, acordarea ajutorului anual în cuantum de 335 lei/persoană pentru acoperirea unei părți din costul chiriei, energiei electrice și energiei termice pentru nevoi casnice. Petenta era nemulțumită de răspunsul primit de la Casa de Pensii Tulcea, întrucât deși îi era recunoscută calitatea de văduvă de veteran de război, i s-a comunicat că nu se încadrează printre categoriile de beneficiari ai ajutorului anual prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 951/20015.

Au fost solicitate informații Casei Județene de Pensii Tulcea în legătură cu cele sesizate, și ca urmare a intervenției noastre ni s-a comunicat faptul că în conformitate cu documentele din dosarul de pensie, petenta beneficiază de indemnizație pentru văduvă de veteran de război, acordată conform Legii nr. 44/1994, și nu este văduvă de război (prevederile Hotărârii Guvernului nr. 951/2015 se aplică văduvelor de război care și-au pierdut soții în război și nu văduvelor veteranilor de război), și ca urmare nu se încadrează în categoriile de beneficiari ai ajutorului anual prevăzut de acest act normativ. Dosar nr. 28/2016

Încălcarea dreptului de proprietate privată (art. 44 din Constituție)

*P*etentul a sesizat Biroul Teritorial Constanța menționând că deține un titlu de proprietate care îi conferă dreptul de proprietate privată pentru suprafața de 2 ha de teren arabil, însă, deși a solicitat periodici, prin audiențe la Primăria Cuza –Vodă, punerea efectivă în posesie, primarul nu-i recunoaște titlul de proprietate și nu-i întocmește procesul-verbal de punere în posesie.

Au fost solicitate informații Primăriei Cuza Vodă în legătură cu cele sesizate de petent, care ne-a comunicat că a fost întocmit un proces-verbal de punere în posesie anterior emiterii titlului de proprietate, pentru întreaga suprafață de către Primăria Castelu din care făcea parte și satul Cuza Vodă la acea data. Procesul-verbal i-a fost înmănat petentului. Pentru delimitarea în teren a suprafeței de 2 ha de pe titlul de proprietate respectiv, petentul trebuie să solicite unui cadastrist autorizat, contra cost, efectuarea măsurărilor cadastrale pentru punerea efectivă în posesie, deoarece Primăria Cuza Vodă nu are angajată o persoană autorizată pentru a efectua măsurători cadastrale autorizate și nici aparatura necesară. Dosar nr. 79/2016

Încălcarea dreptului de petiționare și a dreptului la un mediu sănătos (art. 51 și art. 35 din Constituție)

*P*etentul s-a adresat Biroului Teritorial Constanța precizând că a solicitat Primăriei comunei Cumpăna, în calitate de proprietar al unui teren agricol situat pe raza comunei Cumpăna, desființarea unor depozite de deșeuri ilegal amplasate în imediata vecinătate a terenului pe care îl deține cu acte de proprietate.

Față de cele sesizate de petent, s-au solicitat informații Primăriei comunei Cumpăna, care ne-a comunicat că sesizarea petentului a fost soluționată prin îndepărtarea deșeurilor de pe suprafața de teren aflată în proprietatea petentului. Dosar nr. 47/2016

Încălcarea dreptului de petiționare (art. 51 din Constituție)

*P*etenta a sesizat Biroul Teritorial Alba Iulia în legătură cu neprimirea răspunsului la o cerere de demisie din funcția de director la Liceul „Dr. Lazăr Chirilă” Baia de Arieș, înregistrată la Inspectoratul Școlar Județean Alba la data de 5 ianuarie 2016.

În legătură cu cele sesizate de petentă, au fost solicitate informații de la Inspectoratul Școlar Județean Alba.

Ca rezultat al demersului întreprins, autoritatea sesizată ne-a comunicat că în data de 05.01.2016 petenta a depus la Inspectoratul Școlar Județean Alba cerere de demisie din funcția de director la Liceul „Dr. Lazăr Chirilă” Baia de Arieș, iar la expirarea preavizului de 45 zile lucrătoare, conform art. 81 alin. (4) din Codul muncii, a fost eliberată din funcția de director, potrivit Deciziei nr. ccc/02.03.2016, emisă de Inspectorul Școlar General. Dosar nr. 40/2016

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent și
a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 47 și art. 52 din Constituție)***

Petentul a sesizat Biroul Teritorial Alba Iulia în legătură cu tergiversarea soluționării de către Casa Județeană de Pensii Alba, a cererii prin care a solicitat înscrierea la pensie de limită de vârstă.

În legătură cu cele sesizate de petent, au fost solicitate informații de la Casa Județeană de Pensii Alba, care ne-a comunicat că cererea petentului, prin care a solicitat înscrierea la pensie de limită de vârstă, s-a soluționat printr-o decizie emisă în data de 21 martie 2016. Dosar nr. 41/2016

***Încălcarea dreptului la un nivel de trai decent, a protecției persoanelor cu handicap
și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 47, art. 50 și art. 52 din Constituție)***

În articolul intitulat „Un bărbat imobilizat din Leu, în luptă cu sistemul – Soțul meu are nevoie de însoțitor!”, publicat în cotidianul Gazeta de Sud, s-a relatat cazul unui bărbat din comuna Leu, județul Dolj, diagnosticat cu mai multe boli cronice, care este încadrat în grad de handicap accentuat, însă nu beneficia de însoțitor, deși starea sănătății sale este precară.

În urma prezentării acestuia la Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Dolj din cadrul Consiliului Județean Dolj, s-a emis certificat de încadrare în grad de handicap, fără drept de însoțitor, făcându-se abstracție de recomandările medicilor, care au menționat clar că starea sănătății persoanei respective necesită însoțitor permanent.

Împotriva certificatului emis de către Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Dolj, persoana în cauză a formulat contestație la Comisia Superioară de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap, în cursul lunii ianuarie 2016, însă nu i s-a comunicat niciun răspuns.

Față de aspectele relatate în presă, Biroul Teritorial Craiova a sesizat Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice – Comisia Superioară de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap.

În urma demersului întreprins, autoritatea sesizată ne-a comunicat faptul că s-a admis contestația formulată, admitându-se încadrarea persoanei în grad de handicap grav, cu asistent personal, luându-se în considerare documentele care au stat la baza evaluării sociale, medicale și psihologice, precum și raportul de evaluare complexă întocmit în cauză. Decizia Comisiei Superioare va fi expediată Comisiei de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Dolj, care

are obligația de a o pune în aplicare, prin acordarea drepturilor, sub formă de prestații și servicii sociale, de la data emiterii certificatului de încadrare în grad și tip de handicap contestat. Totodată, Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu Handicap Dolj va comunica decizia persoanei respective, prin poștă, cu confirmare de primire. Dosar nr. 465/2016

***Încălcarea dreptului de petiționare și a
dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 51 și art. 52 din Constituție)***

*P*etentul a sesizat Biroul Teritorial Suceava susținând că s-a adresat Casei Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești cu o cerere de eliberare a cardului duplicat, transmisă prin corespondență cu confirmare de primire, la data de 11 noiembrie 2015, acesta fiindu-i absolut necesar pentru a beneficia de servicii medicale în calitate de persoană asigurată, fără a primi un răspuns.

În urma demersurilor întreprinse, Casa OPSNAJ - Serviciul Evidență Asigurați, Indemnizații și Concedii Medicale ne-a comunicat că la data de 28 februarie 2016, a fost emis cardul duplicat, iar la data de 4 martie 2016, petentul a intrat în posesia lui, cardul fiind activat la un furnizor de servicii medicale. Dosar nr. 34/2016

***Încălcarea dreptului la informație, a dreptului de proprietate privată, a dreptului de
petiționare și a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 31, art. 44, art. 51 și art. 52 din Constituție)***

*P*etentul s-a adresat Biroului Teritorial Târgu-Mureș, menționând că în luna septembrie 2013 a solicitat Primăriei comunei Sântana de Mureș eliberarea unui certificat de urbanism pentru edificarea unei case de locuit, pentru care a fost emis certificatul de urbanism nr. bbb/11.09.2013, cu valabilitate de 12 luni de la data emiterii, cu mențiunea obținerii de avize/acorduri necesare eliberării autorizației de construire. Întrucât petentul nu a solicitat emiterea autorizației de construire în termenul de valabilitate a certificatului de urbanism, acesta a revenit la primărie cu o nouă solicitare de eliberare a unui certificat de urbanism, urmare căreia i s-a eliberat certificatul de urbanism nr. cc/24.02.2015, cu mențiunea că “*certificatul de urbanism nu poate fi utilizat în scopul declarat, întrucât imobilul se afla în zona de interdicție temporară de construire până la întocmirea unui PUZ, conform Regulamentului local de urbanism*”. Această mențiune este reținută și în certificatul de urbanism nr. ff/05.10.2015.

Astfel, printr-o cerere adresată Primăriei comunei Sântana de Mureș în luna august 2015, petentul a solicitat să-i fi puse la dispoziție mai multe documente, și anume: Planul de urbanism general, Regulamentul local de urbanism, Planșa privind încadrarea în zonă a terenului cu vecinătățile acestuia, acte administrative care instituie interdicția temporară de construire în zonă, precum și lămurirea aspectului referitor la încadrarea terenului în PUG ca fiind UTR L3 sau UTR L4, însă la aceste solicitări nu a primit niciun răspuns.

Față de aspectele semnalate de petent, s-au întreprins demersuri la Primăria comunei Sântana de Mureș, care ne-a comunicat faptul că la documentația depusă de către petent lipseau elementele de identificare corecte ale imobilului, strada, număr administrativ, iar planul de situație era semnat de către expertul topograf, fără viza Oficiului de Cadastru și Publicitate Imobiliară, conform cerințelor legislației în vigoare. Având date lipsă, identificarea imobilului s-a făcut eronat, amplasamentul imobilului marcat pe planul de situație, se afla în imediata vecinătate a zonei de interdicție de construire, conform PUG Sântana de Mureș.

Apelându-se la date de identificare complete, s-a constatat amplasamentul imobilului ca fiind în vecinătatea Unității Teritoriale de Referință cu interdicție temporară de construire până la întocmirea unui PUZ și nu în UTR-ul identificat eronat în certificatele de urbanism emise, drept pentru care, s-a luat legătura cu petentul, solicitându-i-se completarea dosarului cu un plan de situație și încadrarea în zonă, eliberat de OCPI în vederea emiterii unui nou certificat de urbanism pentru scopul solicitat anterior, în care se vor preciza elementele prevăzute în regimul tehnic și juridic, conform identificării corecte în teren, în planul de situație și planul de încadrare în zonă, cu viza de la Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară.

Ulterior, Primăria comunei Sântana de Mureș ne-a comunicat faptul că petentului i-a fost emis certificatul de urbanism cu privire la obținerea autorizației de construire, pe care acesta l-a ridicat de la sediul primăriei. Dosar nr. 868/2015

***Încălcarea dreptului la informație, a protecției persoanelor cu handicap și
a dreptului persoanei vătămate de o autoritate publică
(art. 31, art. 50 și art. 52 din Constituție)***

Petenta s-a adresat Biroului Teritorial Târgu-Mureș, precizând că este mama și reprezentantul legal al unei minore încadrate în grad de handicap grav, cu drept de asistent personal, conform Certificatului anexă la Hotărârea nr. vvv/31.07.2015, emisă de Comisia pentru Protecția Copilului Mureș.

La data de 8 februarie 2016, petenta a solicitat Primăriei Municipiului Târgu-Mureș – Direcția Economică-Serviciul Stabilire Încasare Impozite și Taxe, scutirea de la plata impozitului /taxei pe clădiri, pe teren și pe mijloacele de transport, începând cu data de 1 ianuarie 2016. La aceeași dată, petentei i s-a comunicat că începând cu data de 1 ianuarie 2017, urmează să fie scutită de plata impozitului pe clădire și auto, în procent de 100%, precizându-se că această scutire are valabilitatea de 1 an, când e necesară prezentarea unei noi decizii revizuite – certificat revizuit, altfel scutirea de la plata obligațiilor va înceta la data de 31.07.2017.

Referitor la aspectele semnalate de petentă, au fost întreprinse demersuri la Primăria Municipiului Târgu-Mureș, care ne-a comunicat că scutirea de la plata impozitului pe clădiri, teren și mijlocul de transport, solicitată de petentă, care are calitatea de reprezentat legal al unei minore încadrate în grad de handicap grav se aplică începând cu data de 01.01.2016, raportat la dispozițiile art. 495 pct. d) din Codul Fiscal. Petentei i s-a comunicat răspunsul instituției sesizate. Dosar nr. 122/2016

Încălcarea dreptului de petiționare (art. 51 din Constituție)

Petentul a solicitat intervenția instituției noastre la autoritățile publice competente, arătând faptul că s-a adresat Secției Drumuri Naționale Târgu-Mureș, cu o cerere înregistrată, la care până la data depunerii petiției nu a primit răspuns scris în termenul legal.

S-au întreprins demersuri la Secția Drumuri Naționale Târgu-Mureș, pentru a fi analizată situația prezentată și a se comunica petentului un răspuns referitor la modul de soluționare a aspectelor semnalate de acesta.

Ca rezultat al demersurilor întreprinse, instituția sesizată ne-a comunicat faptul că pentru clarificarea situației referitoare la stațiile de autobuz de pe raza comunei Gornesti, s-a primit din partea constructorului STRABAG AG, prin care se confirmă faptul că stațiile de autobuz și trecerile de pietoni executate sunt acceptate de către autoritatea publică locală, motiv pentru care nu s-a mai intervenit în legătură cu schimbarea locației/amplasamentului acestora. În ceea ce privește contractul de execuție lucrări, acesta fiind în derulare, recepția la terminarea lucrărilor nu s-a efectuat, motiv pentru care se vor întreprinde măsurile legale pentru intrarea în legalitate a obiectivului economic deținut de către petent. În consecință, petentului i s-a comunicat răspunsul emis de către instituția sesizată. Dosar nr. 96/2016

*Maria Bucur, expert
Ioan Popa, expert
Felicia Nedea, expert
Mădălina Botină, expert
Doina Sîrghie, expert
Romeo Busuioc, expert*

*Iuliana Buta, expert
Bianca Păvăleanu, expert
Eugen Ciobotă, consilier
Tiberiu Cotârlan, expert
Simona Emandi, consilier*

IMPLICAREA AVOCATULUI POPORULUI ÎN MANIFESTĂRI INTERNAȚIONALE ȘI INTERNE ÎN PERIOADA IANUARIE – MARTIE 2016

Pe plan extern

▪ În data de 15 februarie 2016, a avut loc la Bruxelles – Belgia, *Conferința finală europeană cu tema Drepturile copilului în spatele grătilor: drepturile omului pentru copiii privați de libertate – Îmbunătățirea mecanismelor de monitorizare*, organizată de Defence des enfants International – Apărarea Copiilor Internațional Belgia. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Maria Lepadatu, consilier Centrul Zonal Bacău.

Scopul conferinței a fost prezentarea, promovarea și diseminarea primului Ghid practic cu privire la monitorizarea locurilor de detenție pentru copii, urmărindu-se îmbunătățirea implementării standardelor europene privind protecția drepturilor și nevoilor copiilor instituționalizați.

Ghidul a fost realizat de către specialiști cu activitate în domeniul apărării drepturilor copiilor din cadrul organizației Defence for children international (DCI) din Belgia, în colaborare cu 14 parteneri și asociați din diverse țări ale Europei, printre care și Universitatea de Vest din Timișoara.

Conferința a avut loc la sediul Comitetului Economic și Social European din Bruxelles, între orele 9 AM - 6 PM, iar din partea României au mai participat, pe lângă reprezentantul instituției Avocatul Poporului, doamna psiholog Ana Muntean de la Universitatea de Vest din Timișoara și doamna Ioana Morar din partea Administrației Naționale a Penitenciarelor.

Conferința a debutat cu discursul domnului Mykola Gnatovskyy – Președintele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii. Acesta a prezentat pe scurt activitatea Comitetului în ceea ce privește respectarea drepturilor copiilor instituționalizați și câteva din situațiile întâlnite în vizitele efectuate în centrele pentru copii din diverse țări ale Europei.

Au urmat apoi discursuri ale unor specialiști din domeniul drepturilor omului: Rudy Demotte – Președintele Comunității Franceze din Belgia, Margaret Tuite – Coordonatoarea Comisiei pentru drepturile copiilor, Livia Stoica din partea Consiliului Europei – divizia drepturile copiilor, Benoit Van Keirsbilck – Directorul Defence for children international DCI – Belgia, Andreea Salcedo din partea Defence for children international, Philip D. Jaffe – psiholog, Juan E. Mendez – raportor special privind tortura și alte tratamente inumane, Ann-Kristin Vervik – reprezentantul Secretariatului General privind violența împotriva copiilor, Michael Bochenek – observator în domeniul drepturilor omului, Ileana Bello – Director Executiv al Defence for children international și Caterina Chinnici – membru al Parlamentului European.

În discursuri s-au prezentat numeroase situații cu care se confruntă țările europene în activitatea de respectare a drepturilor copiilor instituționalizați, măsurile luate pentru respectarea drepturilor copiilor, importanța voluntariatului în domeniul drepturilor copiilor, diverse soluții alternative pentru asigurarea drepturilor copiilor, diverse standarde în domeniu. De asemenea, s-a atras de numeroase ori atenția asupra faptului că minorii au drepturi și nevoi specifice, diferite de cele ale adulților, ceea ce implică separarea acestora de persoanele adulte în astfel de centre și penitenciare.

Prezentarea Ghidului a fost făcută de autoarea lui – Sarah Grandfils. Acesta a fost realizat în urma cercetărilor în domeniu din 14 țări ale Europei și se dorește a fi un mijloc de respectare a standardelor privind drepturile copiilor, dar și un instrument de lucru pentru cei care efectuează vizite în centrele de copii. După prezentarea pe scurt a conținutului Ghidului, s-a atras atenția asupra ușurinței cu care se poate lucra cu el, oferindu-se diverse exemple (cerințe și principii de bază pentru efectuarea unei vizite, interviuri cu copiii, întocmirea recomandărilor, comunicarea și cooperarea cu unitățile vizitate etc.).

În finalul conferinței au mai luat cuvântul o parte din organizatori, care s-au referit la utilitatea Ghidului dar și la nevoia completării acestuia cu un ghid etic pentru specialiștii care efectuează vizitele. De asemenea, s-a atras atenția că vizitele trebuie să fie eficiente, să urmărească îmbunătățirea condițiilor și respectarea drepturilor copiilor și să fie urmate de măsuri ulterioare urgente. Atenție s-a acordat și relației cu reprezentanții unității vizitate, relații care trebuie să fie echilibrate și să nu atragă măsuri coercitive aplicate minorilor cu care s-a discutat.

În finalul conferinței au mai luat cuvântul reprezentanți ai unor mecanisme naționale de monitorizare din Franța, Belgia și Polonia. Aceștia au prezentat câteva situații din practică și s-au raportat la Ghidul promovat în cadrul conferinței ca la un bun instrument de lucru pentru cei care efectuează vizite în centrele pentru copii.

Pe plan intern

În data de 28 ianuarie 2016, a avut loc la Palatul Parlamentului, *Simpozionul cu tema Protecția datelor personale ale angajaților în relațiile de muncă*, organizat de Autoritatea Națională de Supraveghere a Datelor cu Caracter Personal cu ocazia Zilei Europene a Protecției Datelor. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu.

*

În data de 2 februarie 2016, a fost încheiat *Protocolul nr. 28*, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 295- 296 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014 între instituția Avocatul Poporului și Organizația Neguvernamentală Fundația Iris.

*

În data de 9 februarie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, cu reprezentanții Colegiului Național al Asistenților Sociali din România și ai Colegiului Psihologilor din România. Discuțiile au vizat: organizarea unor sesiuni de pregătire profesională a tuturor colaboratorilor externi și a personalului de specialitate juridică din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, organizarea unui nou concurs pentru ocuparea posturilor vacante de psihologi, eventuale modificări sau completări ale protocoalelor de colaborare încheiate în anul 2015. La

întâlnire au mai participat: Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare.

*

În data de 9 februarie 2016, a avut loc la Hotel Athenee Palace Hilton, *lansarea raportului anual Expert Forum*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

*

În data de 10 februarie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului cu domnul Florea-Tiberiu Trifan, secretar de stat în cadrul Ministerului Afacerilor Interne. Discuțiile purtate în cadrul întrevederii au vizat monitorizarea returnărilor forțate (sub escortă). La întâlnire au mai participat: Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Ionel Nicolae, consilier.

*

În data de 11 februarie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului și a doamnei Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului, cu domnul dr. Gheorghe Borcean, președintele Colegiului Medicilor din România. Discuțiile au vizat: organizarea unor sesiuni de pregătire profesională a tuturor colaboratorilor externi și a personalului de specialitate juridică din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție, organizarea unui nou concurs pentru ocuparea posturilor vacante de medici, eventuale modificări sau completări ale Protocolului de colaborare încheiat în anul 2015.

*

În data de 11 februarie 2016, a avut loc la Palatul Parlamentului, *ședința de lucru a Grupului mixt de lucru* pentru redactarea unor proiecte legislative în domeniul Justiției, organizată de Senatul României. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

*

În data de 11 februarie 2016, a avut loc la Institutul Național de Statistică, *prezentarea Raportului anual 2015 al Administrației Naționale a Penitenciarelor*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului.

*

În data de 16 februarie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului și a doamnei Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului, cu domnul prof.dr. Dan Dermengiu, directorul Institutului Național de Medicină Legală „Mina Minovici”. Discuțiile au vizat organizarea unor sesiuni de pregătire profesională a colaboratorilor externi și a personalului de specialitate juridică din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

*

În data de 18 februarie 2016, a fost încheiat *Protocolul nr. 29*, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 29⁵- 29⁶ din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014 între instituția Avocatul Poporului și Asociația Amuradia Brașov.

*

În data de 18 februarie 2016, a avut loc la Biblioteca Națională, evenimentul de lansare a *celeia de-a treia ediții a campaniei Viața fără violență*, privind prevenirea și combaterea violenței în școli, susținută de Asociația Viața fără Violență. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului.

*

În data de 19 februarie 2016, a avut loc la Muzeul Național de Artă din București, evenimentul *160 de ani de la Dezrobirea Romilor în Principatele Române*, organizat de Centrul Național de Cultură al Romilor. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Roxana Gavrilă, consilier.

*

În data de 19 februarie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întrevederea* Avocatului Poporului, domnul Victor Ciorbea, cu o delegație a Misiunii Norvegiene de Experți pentru Promovarea Supremației Legii în Moldova – NORLAM.

În cadrul întâlnirii au avut loc discuții pe marginea Raportului special privind condițiile de detenție din penitenciare și centre de reținere și arestare preventivă, factori determinanți în respectarea demnității umane și a drepturilor persoanelor private de libertate, organizarea și activitatea Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție. La întâlnire au mai participat: Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului, Ecaterina Mirea, șef Serviciu, Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare, Nicolae Voicu și Andrei Plaveț, consilieri și Nicoleta Constantinescu, expert.

*

În data de 23 februarie 2016, a avut loc la Palatul Parlamentului, *reuniunea* cu tema *Protecția copiilor împotriva alienării și violenței - Armonizarea legislației cu prevederile Rezoluției Consiliului Europei nr. 2079/2015*, organizată de Comisia pentru Muncă, Familie și Protecție Socială. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ionel Oprea, adjunct al Avocatului Poporului.

*

În data de 23 februarie 2016, a avut loc la Hotel Intercontinental, evenimentul organizat de Programul Statul de Drept Europa de Sud Est al Fundației Konrad Adenauer, care a sărbătorit 10 ani de activitate în promovarea statului de drept în România și în alte nouă țări din regiune. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului.

*

În data de 23 februarie 2016, a avut loc la Spațiul Public European, conferința cu tema *Violența sexuală: provocări și soluții în contextul ratificării Convenției de la Istanbul*, organizată de Centrul de Acțiune pentru Egalitate și Drepturile Omului - ACTEDO și Rețeaua Rupem tăcerea despre violența sexuală. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Luiza Portase-Necula, consilier.

*

În data de 25 februarie 2016, a avut loc la Hotelul Marshal Garden, conferința finală a proiectului *Implicarea voluntarilor în justiția din Europa* (Justice Involving Volunteers in Europe - JIVE), proiect derulat pe o perioadă de 2 ani, care, prin intermediul unui parteneriat între 8 organizații non-guvernamentale (ONG-uri) din Europa (Brik Institute-Universitatea din Bremen- Germania; Aproximar-Portugalia; Stichting 180-Olanda; Reforma Justiției Penale-România; BAGazs-Ungaria; Clinks-Marea Britanie; Cooperativa Sociale Cellarius- Italia; GRADO- România), au făcut schimb de idei și de practici referitor la voluntariatul în sistemul de justiție penală. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Mihaela Sîrbu, consilier și Nicoleta Constantinescu, expert.

*

În data de 25 februarie 2016, a avut loc la Crowne Plaza Hotel, o recepție organizată de Ambasada Statului Kuweit în România, cu ocazia *Zilei Naționale*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de prof.univ.dr. Mircea Criste, adjunct al Avocatului Poporului.

*

În data de 26 februarie 2016, a avut loc la sediul Colegiului Național al Asistenților Sociali din România, o *sesiune de formare* a colaboratorilor externi și a personalului de specialitate juridică din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție. La sesiunea de formare au participat Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului și personalul din cadrul Domeniului privind prevenirea torturii în locurile de detenție.

*

În data de 2 martie 2016, a fost încheiat *Protocolul nr. 30*, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 295- 296 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014 între instituția Avocatul Poporului și Asociația pentru Siguranță Comunitară și Antidrog (ASCA) Filiala Harghita.

*

În data de 3 martie 2016, a fost încheiat *Protocolul nr. 31*, privind colaborarea în vederea realizării responsabilităților prevăzute de art. 295- 296 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, modificată și completată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2014, aprobată prin Legea nr. 181/2014 între instituția Avocatul Poporului și Asociația pentru Parteneriat Comunitar Brașov.

*

În data de 3 martie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *vizita de evaluare* a unor reprezentanți ai OSCE – Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (ODIHR) în cadrul Proiectului PDP 4 Abordarea integrată pentru prevenirea victimizării în comunitățile de romi, implementat la nivelul Inspectoratului General al Poliției Române. Obiectivul proiectului îl reprezintă creșterea nivelului de cunoaștere, prin utilizarea unor instrumente validate științific, la nivelul instituțiilor naționale și europene cu atribuții în aplicarea legii privind fenomenul victimizării în comunitățile de romi, precum și prevenirea și reducerea victimizării în rândul persoanelor vulnerabile din comunitățile de romi. La întâlnire au mai participat: Erzsebet Dane, adjunct al Avocatului Poporului, Cristina Pascu și Andrei Plaveț, consilieri.

*

În data de 9 martie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului, cu un grup de experți din cadrul proiectului Triple A, derulat de Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni. În cadrul întâlnirii a fost prezentată activitatea instituției Avocatul Poporului, raporturile de colaborare cu Parlamentul, Guvernul, Curtea Constituțională, autoritatea judecătorească și cu ONG-uri active în domeniul drepturilor omului. La întrevedere au mai participat Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului și Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare.

*

În data de 10 martie 2016, a avut loc la Grand Hotel Central, conferința cu tema *Ultimele modificări aduse Codului Fiscal. Normele de aplicare și legislația secundară*, organizată de

Wolters Kluwer România. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Claudia Virenfeldt, consilier.

*

În data de 11 martie 2016, a avut loc la Centrul de Sănătate ARAS, lansarea analizei privind accesul consumatorilor de droguri la servicii, în cadrul proiectului *Responsabilitate: serviciile medicale și sociale pentru persoanele vulnerabile*, desfășurat de Asociația Română Anti-SIDA – ARAS, în colaborare cu APADOR-CH și Fundația pentru o Societate Deschisă. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Dorina David, consilier.

*

În data de 11 martie 2016, a avut loc la Hotel Royal, masa rotundă cu tema *Reutilizarea socială: normele de aplicare ale Legii nr. 318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative*, organizată de Centrul de Resurse Juridice. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de: Ileana Frimu, Eugen Dinu și Vasile Anghel, consilieri.

*

În data de 14 martie 2016, a avut loc la Ateneul Român, *Gala Națională a Excelenței în Asistența Socială*, organizată de Colegiul Național al Asistenților Sociali. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Elena Ciobanu, consilier.

*

În perioada 14 martie - 1 aprilie 2016, un grup de 8 studenți din cadrul Universității din București – Facultatea de Drept, au efectuat un *stagiu de pregătire practică* la instituția Avocatul Poporului.

*

În data de 15 martie 2016, a avut loc la Palatul Parlamentului, reuniunea cu tema *Politici publice actuale privind drepturile persoanelor cu dizabilități. Respectarea drepturilor respective*, organizată de Comisia de muncă, familie și protecție socială, în cadrul ciclului de reuniuni privind: protecția persoanelor vulnerabile. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

*

În data de 16 martie 2016, a avut loc la Institutul Diplomatic Român, conferința cu tema *A troubled EU neighbourhood: how effective are we in addressing the arc of instability?*, susținută de dr. George W. Vella, ministrul de externe al Republicii Malta. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare.

*

În data de 17 martie 2016, a avut loc la Palatul Parlamentului, *ședința de lucru a Grupului mixt de lucru* pentru redactarea unor proiecte legislative în domeniul Justiției, organizată de Senatul României. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Ecaterina Mirea, șef Serviciu și Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii.

*

În data de 22 martie 2016, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului a participat la *dezbaterea* cu tema *Pachetul minim de servicii sociale*, organizată de Camera Deputaților și UNICEF România, la Palatul Parlamentului.

*

În data de 22 martie 2016, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului a participat la Conferința *Managementul calității în abordarea multidisciplinară complexă în lupta cu cancerul – alternativă, drept sau necesitate*, organizată de Comisia pentru sănătate publică, Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități din Senatul României, Asociația Neolife - alături de tine și Neolife – Medical Center.

*

În data de 23 martie 2016, a avut loc la Athenee Palace Hilton, evenimentul de *încheiere a Campaniei 9 luni cu 0 alcool*, organizat de Asociația Mame pentru Mame. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Roxana Gavrilă, consilier și Gabriela Stan, expert.

*

În data de 23 martie 2016, a avut loc la Ministerul Justiției, *reuniunea Platformei de cooperare a autorităților independente și a instituțiilor anticorupție – SNA*. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Eugen Dinu, consilier.

*

În data de 23 martie 2016, a avut loc la Reprezentanța în România a Comisiei Europene, *atelierul Coordonarea Resurselor Lingvistice Europene* (European Language Resource Coordination - ELRC). Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Andrei Plaveț, consilier.

*

În data de 24 martie 2016, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului a participat la *recepția* organizată de Ambasada Republicii Elene la București, cu ocazia Zilei Naționale a Greciei.

*

În data de 24 martie 2016, a avut loc la sediul instituției Avocatul Poporului, *întâlnirea* domnului Victor Ciorbea, Avocatul Poporului și a doamnei Magda Constanța Ștefănescu, adjunct al Avocatului Poporului, cu reprezentanții organizațiilor neguvernamentale cu care instituția Avocatul Poporului a încheiat protocoale de colaborare, în vederea semnării actelor adiționale la Protocoalele încheiate în cursul anului 2015.

*

În data de 25 martie 2016, domnul Victor Ciorbea, Avocatul Poporului a participat la *Congresul Avocaților*, organizat de Uniunea Națională a Barourilor din România.

*

În data de 25 martie 2016, a avut loc la Camera de Comerț și Industrie a României, conferința cu tema *Probleme dificile de drept penal și procedură penală*, organizată de Societatea de Științe Juridice, cu susținerea JURIDICE.ro. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de: Emma Turtoi, șef Birou contencios constituțional și recurs în interesul legii, Elena Anghel, Raluca Mitrache, Mihaela Enache, Ileana Frimu și Claudia Virenfeltdt, consilieri.

*

În data de 28 martie 2016, a avut loc la Park Inn, *conferința* cu tema *Un liceu sigur pentru toți: Educație de calitate pentru tinerii LGBT*, organizată Asociația ACCEPT. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Luiza Portase-Necula, consilier.

*

În data de 28 martie 2016, a avut loc la Institutul Teologic Romano-Catolic, *masa rotundă* cu tema *Reabilitarea psiho-socială în spitale de psihiatrie și măsuri de siguranță*, organizată de Asociația Română de Psihiatrie Medico-Legală. Instituția Avocatul Poporului a fost reprezentată de Nicoleta Constantinescu, expert.

*Andreea Băicoianu,
Șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare*

Colectivul redacțional:

Andreea Băicoianu, șef Birou analiză acte normative, relații externe și comunicare - responsabil de număr
Elena Glodariu, expert